

Levensvragen

*in het licht van de
esoterische wijsheid*

G. de Purucker

Levensvragen

Levensvragen

*in het licht van de
esoterische wijsheid*

G. de Purucker

Theosophical University Press Agency
Den Haag

Oorspronkelijke titel:
Golden Precepts of Esotericism
G. DE PURUCKER

Levensvragen
Vertaling van de 3de herziene uitgave uit 1979

ISBN 978-90-70328-91-7, E-boek

Nur 720
Trefwoorden: theosofie, ethiek

Dit boek waarop copyright bestaat, mag kosteloos worden gedownload om het off-line te lezen, maar mag in geen enkele vorm of op geen enkele manier – elektronisch, mechanisch, of door middel van fotokopieën, of opnames, of op een andere manier – voor commerciële of andere doeleinden worden gereproduceerd en/of gedistribueerd, zonder eerst toestemming aan Theosophical University Press Agency te vragen.

© 2011 Theosophical University Press Agency
Daal en Bergselaan 68, 2565 AG Den Haag
www.theosofie.net

Inhoud

Voorwoord	vii
1 Het pad naar het hart van het heelal	1
2 Ouderdom, ziekte en dood	23
3 De innerlijke god	69
4 De grote ketterij van afgescheidenheid	91
5 Liefde is het cement van het heelal	109
6 Het chelapad	125
7 De boeddha's van mededogen	157
Index	177

Voorwoord

Omdat G. de Purucker zich ervan bewust was dat de 'behoefte aan inspirerende esoterische geschriften nu waarschijnlijk even groot is als in het verleden', heeft hij *Golden Precepts of Esotericism* [Levensvragen] het licht doen zien. Het is een klein boekje, maar het handelt over diepzinnige en boeiende onderwerpen: het pad dat naar binnen leidt, naar het hart van het zijn; gedachten en hun invloed op het karakter; de houding tegenover lijden, ouderdom en dood; de kracht van liefde, onzelfzuchtige liefde, die de hele mensheid omvat; en tenslotte de keuze die elke aspirant wacht: de hogere training en scholing alleen voor zichzelf ondergaan, of om licht en wijsheid te brengen aan ieder levend wezen op aarde.

De eerste uitgave van 1931 omvatte fragmenten uit openbare lezingen, en toespraken in besloten kring, die dr. De Purucker in de

eerste twee jaar van zijn leiderschap van de Theosophical Society (1929 – 1942) heeft gehouden; ze werden door G. B., een vriend en leerling van de schrijver, in dialoogvorm gearrangeerd. Op verzoek van lezers in en buiten de Verenigde Staten heeft dr. De Purucker in 1935 een tweede editie uitgegeven, waarin de vragen zijn weggelaten en de leringen in verhalende vorm worden aangeboden. Het boek werd verschillende keren herdrukt en werd vertaald in verschillende Europese talen. Deze uitgave volgt nauwkeurig de tweede editie, zoals die werd herzien door de auteur.

Dr. de Purucker hoopte dat anderen 'hetzelfde licht en dezelfde inspiratie zouden ontvangen' die hijzelf ontving door zich een leven lang te verdiepen in de idealen en leringen van de mysteriescholen.

GRACE F. KNOCHE

21 juni 1979
Pasadena, Californië

1

Het pad naar het
hart van het heelal

Het pad naar het hart van het heelal

Er is in het hart van ieder mens een honger die door niets kan worden gestild – een honger naar een grotere waarheid dan waarvan de meeste mensen weet hebben, een honger naar het ware, een honger naar het verhevene. De oorsprong van dit verlangen is het heimwee veroorzaakt door de herinnering van de ziel aan ons geestelijk thuis, waaruit wij voortkwamen en waarheen wij nu terugkeren. Het is de nostalgie van de ziel, van de geest-ziel van de mens.

Onbewust, intuïtief, ziet de mens het verheven visioen op de bergtoppen van het mystieke oosten; het verstand speelt daarbij geen rol. O, dat hunkerend heimwee naar het onbeschrijflijke, naar het onsterfelijke, naar het onvergankelijke, naar dat wat onuitsprekelijke vrede brengt en een liefde die geen

grenzen kent! Ieder menselijk hart voelt dit; het is de reddende kracht in de mens, dat wat hem hoop en aspiratie geeft, wat zijn ziel verheft bij de herinnering aan de luister die eens de zijne was.

Licht voor het gemoed, liefde voor het hart, begrip voor het verstand: alle drie moeten in ieder mens zijn bevredigd voor hij werkelijke vrede vindt.

Er is een pad, een verheven pad van wijsheid en verlichting, dat voor ieder mens, in elke incarnatie in het huidige bestaan op deze aarde, begint en dat daarna binnenwaarts leidt; want het is de weg van bewustzijn en geestelijke verwerkelijking die naar binnen, steeds verder naar binnen voert, naar het mystieke oosten, dat het hart van het heelal en ook uw hart is – de opkomende zon van geestelijk goddelijk bewustzijn in u.

Ieder vermogen, iedere energie, alles, is aanwezig in de diepste kern van uw wezen, die als het ware uw weg is, de weg vanuit het hart van het Zijn, dat uw geestelijke zelf is.

Het pad naar het hart van het heelal is één en toch voor ieder mens verschillend. Dat

komt omdat ieder mens zelf dat pad is – het pad dat bestaat uit gedachten en bewustzijn en uit het weefsel van uw eigen wezen. Het is gevormd uit de substantie van het hart van de natuur.

Er is een lange en ook brede weg. Het is de weg waarop u de energiestroom van de natuur mee heeft, en als u deze weg volgt zult u eens de volmaaktheid bereiken; maar dit is de weg van langdurige, langzame ontwikkeling die u in elk leven, ontelbare eeuwen lang, stapje voor stapje verder brengt.

Er is een andere weg, steil en doornig, moeilijk te begaan, maar die de Groten van de mensheid hebben gevolgd. Het is de snelle, maar ook moeilijke weg. Het is de weg van zelfoverwinning, de weg waarop men het zelf opgeeft voor het Al, waarop de persoonlijke mens de onpersoonlijke boeddha, de onpersoonlijke christus wordt; het is de weg waarop de liefde voor wat alleen uzelf toekomt wordt opgegeven en uw hele wezen wordt vervuld van liefde voor alle dingen, grote en kleine. Het is een moeilijke weg om te volgen, want het is de weg van inwijding;

het is het steile en doornige pad naar de goden; want wanneer u de hoogten van de Olympus beklimt, moet u de weg gaan zoals die voor u ligt.

In het oosten zijn er sinds onheuglijke tijden vier paden* die volgens de oude theorie van Hindoestan door de vier klassen of typen mensen worden gevolgd.

Het eerste is *karma mār̥ga*, het 'pad van activiteit' – verlossing door werken.

Het tweede is *bhakti mār̥ga*, het 'pad van toewijding' – verlossing door geloof.

Deze beide paden, of deze twee stelsels om het hart en het denken van de mens te verbeteren, zijn ook in het westen min of meer bekend en worden respectievelijk verlossing door werken en verlossing door

---

*Deze vier paden komen nauwkeurig overeen met de vier maatschappelijke en politieke standen van de oude beschavingen van Hindoestan in de vedische periode: de *sūdra*, de landbouwer; de *vaiśya*, de zakenman; de *kshatriya*, de bestuurder, krijger, koning, vorst, kortom de wereld van de openbare ambten, enz.; en de vierde, de *brāhmaṇa*, de filosoof, de wijze.

geloof genoemd. Maar deze twee paden zijn niet de hoogste.

Het derde pad is *rājayoga mārga*, het ‘pad van rājayoga’: het pad dat de strevende mens volgt om vrijheid en licht te verwerven; om door eigen inspanning die ware vereniging met het innerlijke zelf te bereiken. En het vierde pad, dat men ziet als het pad voor de besten onder de mensen, werd *jñāna mārga* genoemd, het ‘pad van wijsheid’: het pad van de grote zieners en wijzen en, in het algemeen gesproken, van het edelste deel van de mensheid.

Schoon zijn de paden, verheven het doel en snel de voeten van hen die de weg van de zachte, innerlijke stem volgen, de weg die naar het hart van het heelal voert. Dit is de kern van de boodschap van de grote mysteriën uit de oudheid – de vereniging van de gewone mens met zijn goddelijke bron, met de wortel van zijn eigen wezen die verbonden is met het Al, want die kern is een vonk van het centrale vuur, een vonk van het goddelijke; en die vonk is in iedereen.

In uw diepste innerlijk woont het godde-

lijke. Het is uw oorsprong. Het is de kern van de kern van uw wezen; en u kunt langs de weg van het geestelijke zelf opklimmen, en sluier na sluier van persoonlijke en verduisterende aard achter u laten, tot u de eenwording met die innerlijke god bereikt. Dat is het meest verheven avontuur dat de mens kent – de studie van het zelf van de mens.

Zo zult u niet alleen de bergen Parnassus en Olympus beklimmen, maar door deze innerlijke weg van zelfkennis te volgen, zult u tenslotte zo groeien in begrip en innerlijke visie, dat uw ogen sferen en gebieden van innerlijk licht zullen waarnemen, die de meest ontzagwekkende, want de heiligste en schoonste mysteriën van het grenzeloze heelal voor u zullen onthullen.

De eerste stap op het pad naar het hart van het heelal is de waarheid te erkennen dat alles van binnenuit komt. Alle geniale ingevingen, alle grootse gedachten die beschavingen deden ontstaan en verdwijnen, alle verheven denkbeelden die de Groten der aarde hun medemensen hebben gebracht – deze komen alle van binnenuit. De strijd,

gericht op de eenwording met uw eigen innerlijke god, is meer dan half gewonnen als u deze waarheid erkent.

Hoe schoon is het pad dat u dan ziet! Hoe glorieus! Het voert steeds verder naar binnen, wat hetzelfde is als omhoog, steeds hoger en hoger, tot u één wordt met uw eigen verwanten – de goden – die de bestuurders en heersers van het heelal zijn en van wie de mensen de kinderen zijn.

Het binnenste van het binnenste van u is een god, een levende godheid; en uit deze goddelijke bron stromen in uw menselijk bewustzijn alle dingen die de mens verheffen, alle dingen die liefde en hoge verwachtingen, inspiratie en aspiratie, en het edelste van alles, zelfopoffering, in hem wakker roepen.

In uzelf liggen alle mysteries van het heelal. In uw innerlijke zelf, uw geestelijke natuur, ligt de weg die leidt naar het hart van het heelal. Als u die weg volgt die steeds naar binnen voert, als u kunt ingaan in uzelf, dieper en dieper in uzelf, en sluier na sluier van de persoonlijkheid achter u laat, dan dringt u ook meer en meer door tot de wonderbaar-

lijke mysteries van de universele natuur.

Als u uzelf kent vordert u sneller dan het gemiddelde tempo van de evolutie; en als dat tempo tot het uiterste wordt opgevoerd, komen er inwijdingen, die in feite de weg verkorten, maar alleen voor hen die geschikt en gereed zijn om deze moeilijke, heel moeilijke, korte weg te gaan. Groei voltrekt zich stap voor stap.

Men spreekt over dit pad als een weg, maar het is het ontsluiten van het hart van de mens – niet het fysieke hart, maar het hart van zijn wezen, de essentie van de mens; met andere woorden, het ontsluiten en ontwikkelen van zijn geestelijke en verstandelijke en psychische krachten en vermogens. Dit is de leer van het hart, de geheime leer, de verborgen leer. De leer van het oog is wat men kan zien, de leer die min of meer openbaar is.

Zij in wie de innerlijke krachten en vermogens zich meer openbaren en bewuster functioneren, zij die hun innerlijke natuur in een bepaald leven meer ontwikkelden toen ze opgroeiden van kind naar volwassene, zijn de geschikten, de neofieten, met een natuur die

zich opent, en die oren hebben om te horen en ogen om te zien wat er op hun weg komt.

Zij die intuïtief weten dat er in hen iets is dat groots en verheven is, iets dat in het hart en in het denken groeit als een ontluikende bloem, zijn degenen die tenslotte meer zullen zien; zij zijn de ingewijden die zich tot grote zieners en wijzen ontwikkelen.

Er is in de natuur geen bevoorrechting. De oude, oude regel is waar. De mens krijgt wat hij zelf kan verwerven – *wat hij zelf is*.

De mens is een onafscheidelijk deel van het heelal waarin hij leeft, zich beweegt en zijn bestaan heeft. Er is geen enkele scheiding tussen zijn oorsprong en de oorsprong van het heelal, er is geen afstand tussen. Hetzelfde universele leven stroomt door alle dingen. Dezelfde stroom van bewustzijn die in en door het gehele machtige heelal vloeit, doorstroomt daarom ook de mens, een onafscheidelijk deel van dat heelal. Dit betekent dat er een weg is waarop men in innig contact kan komen met het hart van het heelal zelf; en die weg bent u, uw eigen innerlijke wezen, uw eigen innerlijke natuur, uw geestelijke zelf.

Niet het zelf van de gewone fysieke mens; dat zelf is maar een armzalige weerspiegeling van het geestelijke licht in u, maar dat innerlijke zelf van zuiver bewustzijn, zuivere liefde voor al wat bestaat, onbezoedeld door aardse smetten – uw geestelijke wezen.

Door deze weg naar uw eigen innerlijke god, uw hogere zelf, te volgen, zult u in de loop van de oneindige tijd in aanraking komen met alle mysteriën en wonderen van de grenzeloze oneindigheid; dan zal uw hele wezen zo van geluk en vrede, zaligheid, schoonheid, liefde en inspiratie zijn vervuld dat elke ademtocht een zegen en iedere gedachte een verheven inspiratie is.

Hoe moet men leven om op deze weg vorderingen te maken? Een rein hart, zuivere gedachten, een leergierig verstand, streven naar een ongesluisde, geestelijke visie: dat zijn de eerste treden van de gouden trap die u omhoogvoert naar de tempel van wijsheid van de natuur. Deze leefwijze heeft niets te maken met een dwaas ascetisme, zoals pijniging van het lichaam en al zulke zinloze en zelfvernietigende methoden. Volstrekt niet.

Er heerst in de wereld de volkomen verkeerde gedachte dat men om het 'koninkrijk der hemelen' te verwerven (om de gangbare christelijke uitdrukking te gebruiken), zijn menselijke natuur moet opgeven; dat men om sterk te worden een dwaas moet worden; en dat men om goddelijke vrede en harmonie te bereiken op aarde een halve idioot moet worden. De zogenaamde asceet is op de verkeerde weg. Een mens zal het koninkrijk der hemelen nooit verwerven door alleen op aardappels en wortels te leven, of slechts een half uur per dag of nacht te slapen, op een spijkerbed te liggen, of zuiver lichamelijk iets te doen of na te laten.

Ik heb helaas mensen gezien die dachten het lichaam te hebben onderworpen, maar die een zieke en verdorven geest hadden! Slechtheid zit niet in het lichaam; het is niet het lichaam dat kwaad doet. Het lichaam is een onverantwoordelijk werktuig van uw wil en uw denkvermogen. Het zijn uw wil en denkvermogen die u moet oefenen; dan oefent u uzelf en wordt u waarlijk mens en bent u op weg naar het menselijk-goddelijke.

Dood uw persoonlijkheid niet; vernietig uw persoonlijkheid niet in die zin dat u haar uitschakelt. U heeft haar zelf in het leven geroepen; ze is een deel van u, uw emotionele en psychische deel, uw lagere mentale deel, het hartstochtelijke deel, het evolutionaire werk van eonen en eonen in het verleden. Verhef de persoonlijkheid. Zuiver haar, oefen haar, vorm haar en breng haar in overeenstemming met uw wil en uw denken, train haar, maak haar tot de tempel van een levende god, zodat ze een geschikt voertuig wordt, een rein en zuiver kanaal waardoor de glorievolle stralen die van de innerlijke god uitgaan in het menselijk bewustzijn kunnen stromen – deze glorievolle stralen zijn stralen van het bewustzijn van de geest, van het geestelijke of goddelijke bewustzijn.

Het is niet het neerhalen van het persoonlijke dat de geestelijke mens bevrijdt; het is het verheffen van het persoonlijke tot het geestelijke, dat door de evolutie tot stand wordt gebracht. Dat is hetzelfde wat de natuurlijke evolutie in haar langzame, eeuwenlange proces probeert te bereiken –

het lagere te verheffen tot het hogere – niet het te doden, niet het te onderdrukken.

Wees het heiligste en edelste en zuiverste dat u kunt bedenken. Dan kunt u uw lichaam vergeten. U kunt uw persoonlijkheid waaraan het lichaam uitdrukking geeft, vergeten; en met persoonlijkheid bedoel ik al uw lagere eigenschappen: het lagere mentale en emotionele deel van u, uw grillen en uw eigenaardigheden. Geef aan het lagere in u een edeler en hogere bestemming.

Als het persoonlijke is omgevormd; als het persoonlijke in staat zal zijn min of meer volledig uitdrukking te geven aan de verheven krachten van de god in u – uw eigen innerlijke, geestelijk-goddelijke luister – dan zult u op aarde wandelen als een menselijke god en handelen als een god. Want ieder mens is de vertegenwoordiging op aarde van zijn eigen innerlijke god, en u vertegenwoordigt op het fysieke gebied zoveel van de goddelijke essentie die door uw wezen stroomt, als uw ontwikkeling u toelaat. Begin daarom nu al de innerlijke god tot uitdrukking te brengen. U bent daartoe in staat, en de belo-

ning die dat meebrengt is onuitsprekelijk groots en schoon.

Hoe meer u zich met uw eigen innerlijke god verbindt, met de bron van het goddelijke dat voortdurend door uw eigen innerlijke wezen stroomt, des te meer zal uw bewustzijn groeien en in kracht en omvang toenemen, zodat enerzijds die innerlijke groei gepaard gaat met een zich uitbreidende visie, en anderzijds met een zich uitbreidend bewustzijn dat die visie kan interpreteren.

Richt uw blik naar binnen, niet naar buiten; dit betekent niet dat u alleen in uzelf moet zien en wat buiten u is moet negeren. Dat is niet de bedoeling. U moet in beide richtingen kijken. Maar zoek de waarheid slechts in uw diepste zelf, want alleen dat heeft het vermogen de waarheid te zien.

Het is het actieve brein, vol van de dagelijkse gedachten, vol wisselende begeerten, vol vooroordelen en meningen die zo veranderlijk zijn – en die meer dan iets anders dat actieve brein in beslag nemen – dat u verhindert de waarheid te zien en u afhoudt van de verheven visie.

U kunt de waarheid alleen leren kennen door de kenner; u kunt iets buiten u niet begrijpen, behalve met en door de begriper in u; toch is wat buiten u is ook in u, want u bent een onafscheidelijk deel van het heelal, waarvan u een kind bent. Elk wezen is een onafscheidelijk deel van het grenzeloze Al, omdat het als het ware het voortbrengsel, het kind ervan is, leven van zijn leven, bloed van zijn bloed, gedachte van zijn gedachte. En om de verheven visie te verkrijgen en die verheven visie steeds grootser te zien worden, moet u naar binnen zien, moet u het stille, smalle pad van het innerlijke bewustzijn volgen. Dat wordt bedoeld met het gebod: Mens, ken uzelf!

Niets zal u dan op een dwaalspoor brengen, niets kan dan verstoren of veranderen wat u in de kern van uw wezen bent; want het goddelijke zal voor u strijden, het goddelijke zal uw last dragen. Terwijl uw hart nu door pijn en verdriet wordt verscheurd en gekweld, zodat u vaak niet weet waarheen u zich moet wenden, zullen dan vrede en liefde uw hart binnentreden en het leiding geven,

en omdat ze licht uitstralen, uw pad naar de goden verlichten, het pad dat uzelf bent, uw goddelijke zelf, dat geworteld is in de godheid in het hart van de dingen. Volg die weg tot u als een zelfbewuste god het leven van het kosmisch goddelijke binnengaat.

U kunt dit pad vinden, u kunt het benaderen door zelfvergetelheid, zoals alle kleine en persoonlijke dingen van u afvallen wanneer u op de verre bergtoppen de dageraad ziet. Edel is de man die zichzelf vergeet; groots de vrouw die zichzelf vergeet. Zelfvergetelheid (wonderlijke paradox!) is de manier om het goddelijke zelf te vinden.

In dit belangrijke en verheven werk moet ieder vermogen van de menselijke natuur tot werkzaamheid worden gebracht. Een onvolmaakt wezen kan de hoogten van de Parnassus niet beklimmen; geen mens kan de toppen van de Olympus bestijgen als hij niet zelf een halfgod is, zich ontwikkelt van mens-zijn tot god-zijn.

Daarom moet ook het verstandelijk vermogen, dat een van de edelste van de innerlijke constitutie van de mens is, worden

ontwikkeld. Er moet zowel begrip als gevoel zijn. Beide zijn nodig. Wanneer die twee zijn verenigd en in harmonie samenwerken, ontstaat de wijze, de ziener. U kunt de hoogten niet bereiken als een deel van uzelf beneden in het dal achterblijft. U moet omhooggaan – uw hele wezen. Oefen uw denken; oefen uw wil; oefen uw hart; oefen uw intelligentie.

Wanneer u zich tot uw edeler zelf wendt, dat het hogere deel van uw eigen constitutie is; wanneer u de innerlijke boeddha wordt, wanneer u de christus in u wordt, u afwendt van de fysieke en mentale persoonlijkheid, en van alle dingen die u belemmeren, die u afleiden en kwellen en u doen tobben, die u pijn en verdriet brengen, dan begeeft u zich in het verheven licht van de geest en verwisselt het persoonlijke voor het goddelijke. Dat te bereiken is alle opofferingen waard, want als een mens zijn leven opgeeft ter wille van de christus in hem, zal hij het vinden, want door dat te doen vindt hij het universele leven.

Wanneer u dit doet, geeft u niets op dat van intrinsieke, wezenlijke waarde is. U geeft niets op dat goed, mooi en edel is. Wat u doet

is de ketens afschudden, de boeien die uw innerlijke vermogens aan banden leggen. Wat u doet is de eerste stappen zetten op de weg naar vrijheid en licht.

Wie zou vrijwillig in een kerker willen blijven? Geef uw persoonlijke, lagere, stoffelijke zelf op, uw zelfzuchtige leven op dit grofstoffelijke gebied, dan zult u het bestaan van het eeuwige leven gaan beseffen met alle daarmee samenhangende wijsheid en kracht, en alle toenemende visie en vermogens die u zult hebben. Als u erin slaagt dit te doen, zal inderdaad een verheven visie uw deel zijn.

Daar, in het verre mystieke oosten, op de bergtoppen van de geest, zult u de zon zien opkomen. U zult zelf het licht en de vrijheid ingaan. U zult aan niemands uitspraken onderworpen zijn, door niemand worden overheerst; u zult een vrij mens zijn: vrij in de geest, vrij in denken, omdat u één bent geworden met de geestelijke natuur. U zult de tempel van het heilige in de kern van uw eigen hart zijn binnengegaan, en daar, in het allerheiligste, zult u uw eigen innerlijke god zien.

Hoe schitterend, heilig, verheven, meer inspirerend dan wat ook is deze waarheid: dat er in iedereen een onbeschrijflijke bron van kracht is, van wijsheid, van liefde, van mededogen, van vergiffenis, van zuiverheid! Verbind u met deze bron van kracht; ze is in u, niemand kan u die ooit ontnemen. De waarde ervan gaat ver uit boven alle schatten van het heelal, want als u die kent, als u die bent, bent u het Al.

Want één schitterende intelligentie doordringt alle dingen; wat in een ster is, is in de bloem aan onze voeten; en het is de instinctieve erkenning van dit verheven feit, die de dichter ertoe bracht om over de bloem te spreken als een ster van schoonheid. Dezelfde levenskracht stroomt zowel door haar als door een ster; dezelfde heldere vlam van intelligentie geeft haar die prachtige vorm, lijn en kleur en dit is dezelfde heldere vlam van intelligentie die de baan van de sterren langs hun kosmische wegen beheerst.

2

Ouderdom,
ziekte en dood

Ouderdom, ziekte en dood

Hoe mooi is de wereld om ons heen! Het opkomen van de zon boven de bergen in het oosten behoort tot de allermooiste dingen die ik ken.

Het is zo mooi omdat het in ons een gevoel oproept van een harmonie die verwant is aan de natuurlijke schoonheid die de oostelijke hemel kleurt. Alle schoonheid zetelt dus in het bewustzijn van de waarnemer, waarin alle door ons waargenomen dingen in een zeer werkelijke zin aanwezig zijn.

U kunt geen schoonheid buiten u zien als er geen schoonheid in u is. U kunt schoonheid niet begrijpen tenzij uzelf innerlijk iets moois bezit. U kunt harmonie niet begrijpen tenzij u in uw innerlijke zelf harmonie bent. Alle dingen van waarde zijn in uzelf en de buitenwereld biedt u alleen de prikkel, de

aansporing om van uw innerlijke begripsvermogen gebruik te maken.

Er is schoonheid in begrijpen, en begrip komt alleen voort uit een begrijpend hart, hoe paradoxaal dit op het eerste gehoor ook mag klinken. Het is het begrijpende hart dat visie heeft.

De ziener oefent zich om het ziende oog te openen en de natuur spreekt tot hem in klanken die elk jaar betoverender en wonderlijker worden, omdat hij innerlijk groeit. Zijn begrip verruimt en verdiept zich. Het gefluister van de bomen, het ruisen en ritse-len van de bladeren, de trage golfslag op het kiezelstrand, het sjirpen van de krekkel, het koeren van de duif, het geluid van een menselijke stem – hoe schel die vaak ook is – houden een wonder voor hem in. Hij beseft zijn verwantschap met al wat is, en ziet in dat hij slechts één element is in een prachtig mozaiek van leven, waarmee hij onafscheidelijk is verbonden, en dat het steeds mooier en verhevener wordt naarmate zijn visie groeit; hij kent het verheven visioen en streeft ernaar het steeds duidelijker te zien.

Als u het ziende oog bezat, zou u kunnen leren van al wat bestaat, van elke boom, elke bloem, elk atoom van het zand dat onder uw voeten knarst. Heeft u nooit in het hart van een bloem gekeken? Heeft u zich nooit verdiept in de schoonheid, de symmetrie, de pracht om u heen? Heeft u nooit naar een zonsopkomst of zonsondergang gekeken en u verwonderd over het kleurenspeel aan de oostelijke of westelijke horizon? Heeft u nooit diep in de ogen van een medemens gekeken, met het ziende oog naar uw naaste gekeken? Heeft u daar nooit wonderen ontdekt? Wat is de wereld prachtig die ons omringt! Maar ondanks alle schoonheid om ons heen doet ons hart toch pijn en worden we overweldigd door de gedachte aan de ellende van de mensheid, veroorzaakt door de drie beangstigende problemen – ouderdom, ziekte en dood.

Leer het denken te beheersen. De mens is een kind van de goden en zijn denken zou goddelijk moeten zijn, zijn gedachten omhooggericht, zijn hart voortdurend bereid tot meer en meer liefde; en daarom moet zijn

instelling eveneens goddelijk zijn.

Zoek de stille plaatsen van uw hart op; betreed de zo rustige en stille kamers van uw innerlijke wezen. Al gauw zult u leren op de deur van uw eigen hart te kloppen. Al doende leert men. Intuïtie zal uw deel worden. U zult onmiddellijk kennis opdoen; u zult de waarheid ogenblikkelijk kennen. Dat is de weg; zo is de leer.

Op deze stille plaatsen ontvangt u licht, krijgt u visioenen van de waarheid, omdat uw geest – de kern, het hart van uw wezen – de kern van het zijn is ingegaan waaruit hij afkomstig is, waarvan hij nooit is gescheiden, waaruit hij oorspronkelijk voortkwam en waarmee u onafgebroken in rechtstreekse verbinding staat.

Besef deze wonderschone waarheid; neem haar ter harte. Want er zijn onuitputtelijke bronnen van wijsheid, van kennis en van liefde – ja, en van macht – in de eerste plaats macht over uzelf, wat macht betekent over de natuur waarin we leven, ons bewegen en ons bestaan hebben. Want de kern van uw wezen is de innerlijke god in u, de goddelijke geest,

de christos-geest, de buddhische luister.

Het zijn deze rustige plaatsen van de ziel, deze diepe stilten van het hart – dat wil zeggen het binnenste van het binnenste van de mens – die de Groten opzoeken wanneer ze meer licht en grotere kennis willen verwerken; want dan dringen ze door tot de structuur en het weefsel van het heelal en kennen daarom de waarheid uit de eerste hand, omdat ze in hun eigen denken en intelligentie – in het vertolkende orgaan dat we het denkvermogen noemen – één worden met dat heelal en synchroon en in harmonie meetrillen met de vibraties op alle gebieden van de Eeuwige Moeder. Daar worden ze één met het Al en kennen daarom intuïtief de waarheid.

De ouderdom hoeft u niet te verontrusten. Als hij komt, het lichaam zwakker wordt en de fysieke sluiers dunner worden, zal iemand die op de juiste wijze heeft geleefd, die een zuiver leven heeft geleid en hoogstaande gedachten heeft gekoesterd, zien en al ziende weten. Zijn visie dringt door tot achter de sluiers van de stof, want langzaam raakt

hij bekend met de mysteries achter de sluier die de mensen de dood noemen.

Gedurende zekere tijd en afhankelijk van de lengte van de periode die aan de dood voorafgaat, trekt de ziel zich uit het oud geworden lichaam terug. Dit verklaart de toename van de zogenaamde symptomen en lichamelijke verschijnselen van het ouder worden, van de ouderdom. Maar dit zich terugtrekken van de ziel verloopt in normale gevallen vredig en rustig en is de door de natuur gevolgde weg om de dood als een stille zegen van vrede en harmonie te laten komen.

Dood is geboorte, *geboorte*; en in plaats van de pijnlijke scheiding bij de dood van jongeren, komt de dood voor de ouderen onder ons vredig en rustig; als een barmhartige engel treedt ze stilletjes hun wezen binnen en maakt de banden los die de ziel aan haar voertuig van vlees binden; en het heengaan is even rustig en zacht als de komst van de schemering vóór de nacht; het is een weldadige slaap.

Ieder mens kan een moeilijke ouderdom

voorkomen, of tenminste de lasten ervan aanmerkelijk verlichten; dat kunt u bereiken door een goed leven te leiden, door in uw hogere zelf te leven in plaats van de behoeften en begeerten van uw lichaam te idealiseren. De ouderdom komt dan ongemerkt, brengt zegeningen met zich en een toename van alle hogere vermogens en krachten, zodat de naderende ouderdom is vervuld van harmonieën uit een andere wereld en van schoonheid door visioenen van waarheid en heerlijkheid.

Ouderdom is een zegen als het voorafgaande leven goed is geweest. Hij brengt dingen met zich die anders onbereikbaar zijn, zoals een uitbreiding van bewustzijn waarvan de jeugd geen vermoeden heeft. Hij brengt een groter verstandelijk vermogen met zich, dat door zijn diepgang niet wordt begrepen door de onvolwassene, de jongere, de man van middelbare leeftijd, die het daarom toeschrijft aan vage generalisaties van grootvader. In zulke omstandigheden staat grootvader dicht bij de waarheid en ziet hij meer dan het nog ongeopende oog van de jeugd.

Een mooie ouderdom schenkt verruiming van ziel, niet alleen van het verstand, maar van het geestelijke bewustzijn en de daarbij behorende visie.

Soms echter, wanneer grofstoffelijke begeerten het leven hebben beheerst, wanneer de banden die de ziel met het lichaam verenigen als het ware aan het fysieke voertuig zijn geklonken door het toegeven aan grove aandriften, dan is de dood zelfs op de oude dag pijnlijk; want de ziel heeft zich niet op een natuurlijke manier teruggetrokken, of tenminste niet in belangrijke mate, en ook is de bereikte leeftijd niet zo hoog wanneer de dood tenslotte komt.

De ouderdom is niet iets om bang voor te zijn. Het is een zegen. Het is de schoonheid, gezien als door een sluier, van het leven daarachter, het hogere leven, het leven waarin het hogere incarnerende ego leeft, in letterlijke zin. Een afspiegeling – zoals komende gebeurtenissen hun schaduwen vooruitwerpen, een afspiegeling van de komende luister – zó is een mooie ouderdom.

Ziekte, het tweede onheil dat de mensheid kwelt, is een zuiveringsproces, een proces van reiniging; en voor de mens in het huidige onvolmaakte ontwikkelingsstadium in heel veel gevallen een door de hemel gezonden zegen. Ze geneest ons van egoïsme. Ze leert ons geduld. Ze brengt ons ertoe stil te staan bij de schoonheid van het leven, bij de noodzaak op de juiste manier te leven. Ze maakt ons vriendelijk en meevoelend.

Ga eens na hoe de gemiddelde mens in zijn huidige onvolmaakte evolutiestadium ervoor staat, met zijn hartstochten, onbeheerste emoties en een sterke begeerte naar sensatie, steeds meer sensatie. Probeer u eens voor te stellen dat de mensen zoals ze nu zijn een lichaam hadden dat niet ziek kon worden, maar wel kon verzwakken en sterven door buitensporig gedrag. Ziet u niet in dat de dingen zoals ze zijn een heel goede kant hebben? Ziekten zijn voor ons eigenlijk een waarschuwing om onze slechte gedachten om te zetten in betere en in overeenstemming met de natuurwetten te leven.

Bedenk wel dat ziekten niet door een bui-

ten ons staande en tirannieke natuur over ons worden gebracht; ziekten zijn in alle gevallen het gevolg of het uitvloeisel van ons eigen verkeerde handelen: mentaal en lichamelijk wangedrag, in dit of in een vorig leven. Ziekten en de pijn en het lijden waarmee ze gepaard gaan zijn onze beste vrienden en vermaners. Ze verzachten ons hart, verruimen ons denken, geven ons de gelegenheid de wil te oefenen en een terrein waar we onze morele instincten kunnen trainen. Ze vervullen ons ook van medelijden en medeleven met anderen.

Het is waar dat ieder van ons zelf verantwoordelijk is voor zijn ziekten en tegenslagen; alle tegenslagen in het leven hebben we onszelf toebedeeld. We hebben ze verdiend omdat we de ouders ervan zijn. Ze komen over ons, we worden erdoor getroffen; we ontvangen alleen maar de reacties, de gevolgen van zaden van denken en handelen die we in het verleden hebben gezaaid – een schitterende leer, karma!

Maar ‘goed’ en ‘kwaad’ zijn betrekkelijk. We noemen dingen goed wanneer ze ons

aangenaam zijn, en als ze ons niet aanstaan zeggen we dat ze slecht zijn. En toch is in sommige gevallen gebleken dat juist dat wat u eens niet aanstond, uitstekend voor u was, u kansen bracht, u geluk bracht, op zijn minst uw karakterkracht versterkte, wat meer waard is dan alle aardse schatten. Ze gaven u inzicht, maakten uw innerlijke krachten vrij, stelden u in staat te denken; kortom, ze maakten een mens van u.

Er overkomt ons niets dat wij niet zelf vroeger hebben veroorzaakt. We hebben de zaden gezaaid. Nu hebben de zaden in ons zich ontwikkeld en zeggen we: ik kan niet begrijpen hoe zoiets mij kon overkomen. Maar het is gebeurd, en als u het goed opneemt en het op de juiste wijze onder ogen ziet, als u goed reageert en het ziet als iets wat u zelf heeft gekozen, wordt u een medewerker van het lot; u wordt gelukkig en groeit. Kracht wordt uw deel. In uw hart groeit wijsheid.

Neem als voorbeeld een buitengewoon goed en edel mens. Laten we zeggen dat hij plotseling wordt getroffen door een ernstige

en afschuwelijke ziekte, om een duidelijk en markant geval te nemen. Voorzover hij weet is er in zijn huidige leven niets dat dit heeft veroorzaakt. Plotseling en op onverklaarbare wijze wordt hij getroffen, zodat hij een poosje een hekel aan zichzelf heeft; zijn gefolterde ziel keert zich tot de goden die niet luisteren en hij zegt: 'Wat heb ik gedaan dat mij dit overkomt?' Moeten we zeggen dat hij een slecht mens is? Nee, hij is een goed mens, maar in dit geval waren er zaden uit het verleden, zaden van gedachten, van emoties, van zwakheden uit vroegere levens die nog niet waren uitgewerkt, nog geen vrucht hadden gedragen, maar dat nu wel doen. Ze komen nu tevoorschijn. Misschien wilden ze in een vorig leven al tevoorschijn komen, maar was de man laf en drong hij ze op een of andere manier met zijn gedachten terug, waardoor hij de marteling tot een later moment uitstelde.

De les hieruit is dus: als u door het ongeluk wordt getroffen, als uw hart wordt gekweld door verdriet en het lijkt of de hele wereld zich tegen u keert, wees dan flink. Zie

het onder ogen en reken ermee af, zodat u geen zaden van onuitgewerkt karma laat liggen die in de toekomst, als uw karakter sterker en beter is geworden, zullen opschieten en u veel ongelukkiger maken dan nu het geval zou zijn.

Er zijn grote en edele mensen geweest, discipelen op het pad, ja zelfs gevorderde, die zulke dingen zijn overkomen. Oude karmische zaden van het lot die zijn blijven liggen, die werden teruggedrongen, die men wilde wegwerken – komen nu tevoorschijn en richten een edel leven ogenschijnlijk te gronde.

Wanneer u dus in uw leven door leed, door verdriet wordt getroffen, wanneer u door pijn wordt gekweld, denk dan daarover na, want ze maken u wakker. Genoegens wiegen u in slaap; zogenaamde vreugden doen u inslapen. Leed, verdriet, veranderingen die u niet aanstaan – die drie dingen zijn het die u wakker roepen. Erken de waarheid hiervan! Ze zal u kracht geven; ze zal u vrede brengen; ze zal u in staat stellen de problemen van het leven het hoofd te bieden met een verlicht hart; ze zal u hulp en troost schenken.

Bedenk wel dat het alleen het eindige is dat lijdt; het is ook het eindige dat liefheeft. Het eindige doet dit omdat het leert. Het is bezig te leren, te groeien; hoe klein het ook is of hoe groot – insect en god, supergod en atoom van de aarde – alles leert en groeit en gaat daarom door stadia van geluk en vreugde, en van lijden en pijn.

Alles wat *is*, is voor ogen die zien en een hart dat begrijpt een gelegenheid om te leren en dus om te groeien; en wanneer u beseft dat lijden en pijn twee middelen zijn waardoor we groeien, komt er vrede in het hart en komt het denken tot rust.

Wat maakt de majestueuze eik tot wat hij is? Is het het zachte briesje en de zacht neerdruppelende regen? Als dat zo was zou de eik zwak zijn en als een wilg buigen voor de wind. Nee, het zijn de stormen en windvlagen waaraan de eik is blootgesteld en waaraan hij krachtig weerstand biedt; strijdend tegen stormen en windvlagen wordt hij sterk.

Mensen leren veel vlugger dan de zogenaamde gevoelloze planten. Niets leert zo

snel en gemakkelijk als het menselijk hart. Schrik daarom niet terug voor lijden en pijn, want dat zijn betere leermeesters dan geluk en zelfvoldaanheid. Dit laatste is bijna geestelijke zelfmoord – door zo voldaan en ingenomen te zijn met uzelf en met wat u bent, valt u in slaap. Maar de natuur zal dat niet altijd dulden. Tenslotte komt er een karmische prikkel, een karmische aansporing en dan lijdt u een beetje; maar daardoor wordt u wakker en begint u te groeien. Zegen die karmische prikkel; wees daarvoor niet bang. Richt uw blik op het essentieel goddelijke in u. Bedenk dat alles wat gebeurt voorbijgaat en dat u van alles kunt leren, en door te leren zult groeien – groter worden en van groter overgaan in nog ruimere sferen van grootsheid.

Het komt allemaal neer op een strijd tussen het zelf en het zelf: niet zozeer een gevecht tegen elkaar, maar niettemin een voortdurend standhouden tegen alle verwachtingen in, en in zekere zin is dat een geestelijke oefening. Oefening maakt ons sterk, maakt ons lenig en krachtig, geschikt om nog grotere beproevingen en moeilijkheden

moedig tegemoet te treden. De grootste vriend die we hebben, het beste middel dat ons loutert, is verdriet of pijn, want het hart en het denken moeten door pijn worden gelouterd, zoals goud wordt gezuiverd in het vuur.

Gewoonlijk houden wij mensen daar niet van. In dat opzicht zijn we net kleine kinderen; niettemin is het een feit en als we ons ervoor openstellen, ontdekken we al gauw dat de werkelijke mens de beproevingen en moeilijkheden van het leven blijmoedig onder ogen ziet en te boven komt.

Een prachtige regel die ons steun geeft, luidt: wat ook tot u komt, treed dat moedig tegemoet. Beschouw het als precies wat uzelf heeft gewild – dat zal u vrede geven. Het zal voorbijgaan, het zal vanzelf uitwerken. Een goede en praktische regel van de ethiek is: klaag niet, wend uw gezicht naar het mystieke oosten van de toekomst, wees moedig van hart en bedenk dat u afstamt van en verwant bent aan de onsterfelijke goden die het heelal besturen en leiden.

Er zijn in het leven inderdaad perioden waarin het hogere zelf ons op paden van

beproeving leidt, zodat we kunnen groeien door de beproevingen met succes te doorstaan. Maar het hogere zelf is altijd bij ons, het spoort ons voortdurend aan door wenken en ingevingen om moedig te zijn, het leven dapper onder ogen te zien, waarheidlievend te zijn, rein te zijn, sterk te zijn, oprecht te zijn, rechtschapen te zijn, en nog veel meer van die dingen; en dat zijn precies die eigenschappen in de menselijke natuur die, als we steeds eraan gehoor geven, ons tegen rampen beschermen. Het enige echte onheil dat de geest-ziel van de mens kent is zwakheid, mislukking, ontmoediging. Fysieke rampen en andere dingen in het stoffelijk leven zijn vaak verhulde zegeningen; het hogere zelf leert ons hoe we die met de juiste instelling het hoofd kunnen bieden en hoe we het best als overwinnaar daaruit tevoorschijn kunnen komen.

Het is de innerlijke vreugde die ons naar de overwinning voert, het besef dat we niets kunnen bereiken vóór we het *willen*; en dit zou niet zo zijn als het hart van het heelal geen harmonie en liefde was; want het hart

van de dingen is hemelse vrede en liefde en schoonheid.

Vergeet daarom deze waarheden niet als pijn en lijden u treffen. Houd stand! Wees flink! Trotseer de storm en voor u het weet ziet u de blauwe hemel boven u en zult u succes en voorspoed kennen, omdat u moedig heeft gehandeld. U heeft de proef doorstaan en die heeft u sterker gemaakt.

Alle lichamelijke kwalen hebben uiteindelijk hun oorsprong in een verkeerde kijk op het leven, in een verkeerd gerichte individuele wil. Alle ziekten zoals ze in oorsprong bestaan, niet als ze eenmaal in het fysieke lichaam voorkomen en lijden en pijn veroorzaken, hebben uiteindelijk hun begin in het denken – in dit of een ander leven. Het ontbreken van een sterke wil, en het toegeven aan slechte gewoonten die gedachtezaden kweken en gedachtebezinksels in het denken achterlaten, verzwakken het karakter. Een slechte of verkeerde gedachte openbaart zich in een lichaam en richt dat tenslotte door verkeerde gewoonten te gronde. En kritiek, pes-

simisme, de gewoonte om te klagen en te vitten, zijn in werkelijkheid ziekten van de geest.

Iedere wijze en ziener heeft ons hetzelfde geleerd: reinig de tempel van de heilige geest, drijf de demonen van de lagere natuur uit. Wat zijn die demonen? Onze eigen gedachten.

Disharmonische gedachten vergiftigen niet alleen de lucht, maar ze vergiftigen ook uw bloed, uw lichaam, en ziekte is daarvan het gevolg. Wat zijn disharmonische gedachten? Dat zijn zelfzuchtige gedachten, slechte gedachten, lage gedachten, storende gedachten; ze ontstaan in een hart waar liefde ontbreekt. Volmaakte liefde in het menselijk hart leidt tot de vorming van een sterk lichaam dat fysiologisch zuiver functioneert, omdat uw innerlijk in psychisch en moreel opzicht zuiver is en harmonieus werkt, want in dat geval functioneren het denken, de ziel, de geest – de ware mens – harmonisch. Het lichaam weerspiegelt slechts wat u bent.

U bepaalt nu voor een groot deel wat u over tien jaar zult zijn. Misschien heeft u dan een ziekte overwonnen waaraan u nu lijdt.

Misschien heeft u dan een ziekte die u nu niet heeft. In beide gevallen bent u zelf verantwoordelijk. Het beste middel om ziekte te voorkomen is een altruïstische ziel die werkt door een onbaatzuchtig gemoed – een onzelfzuchtig hart. Er is niets dat de mens zo vlug ziek maakt als zelfzucht met de daarbij behorende verleidingen en het bezwijken voor die verleidingen. Wees volkomen onzelfzuchtig en de schatten van de wereld vallen u ten deel: een goede gezondheid, een ruime visie, materiële rijkdom, een overvloed aan kracht en liefde, een schat aan vermogens, aan alles.

Als uw gedachten als onhandelbare paarden door uw brein jagen, vecht en verspil uw kracht dan niet. Stel u dingen voor die tegengesteld zijn aan wat u verafschuwt. Stel u dingen voor die u innerlijk liefheeft, werkelijk liefheeft in uw hart, en waarvan u weet dat ze helpen. Vorm u innerlijk een beeld; innerlijke visualisatie is het geheim.

Als u zich neerslachtig voelt, als u zich schaamt voor gedachten die in u opkomen, worstel dan niet ermee, bestrijd ze niet,

vergeet ze. Het zijn slechts schimmen die uit uw eigen verleden opdoemen. Wend uw hoofd naar het oosten en kijk naar de opkomende zon. Stel u visioenen van schoonheid voor. Zie naar de bergtoppen van uw natuur waar de rooskleurige aurora van de innerlijke dageraad het weefsel van haar magische pracht voor uw ogen uitspreidt.

Daarin ligt het geheim van de overwinning. Dit is de beste weg, de gemakkelijkste weg, en u kunt die volgen omdat u met uw verbeeldingskracht en uw wil de schepper bent van uw eigen lot. Door dat te doen wordt het scheppend vermogen in u actief. Dit is zo'n eenvoudige regel en toch is het de boodschap van de wijzen van alle tijden.

Vergeet de kwalijke gedachten en geef ze geen kunstmatig leven door ze eerst te visualiseren en dan te bestrijden. Verspil uw krachten niet door te vechten tegen de schimmen, de spoken en geesten van uw verbeelding. Het zijn slechts illusies van uw eigen verbeelding en ze hebben geen werkelijk bestaan buiten uzelf. Toch kunnen die spoken en geesten u soms overmannen en een tijdelijke werke-

lijkheid worden, omdat u er in uw denken vorm en kracht aan heeft gegeven. U maakt deze dingen concreet in gedachten, en gedachten zullen uw lichaam beheersen.

Roep het tegengestelde op. Vorm u beelden van schoonheid en kracht. Als u door lelijke dingen in beslag wordt genomen, stel u dan een beeld van schoonheid voor. Dat is veel boeiender. Het is een uitstekende tijdsbesteding en het werkt altijd. Vorm u een beeld van dingen die hoog en edel van aard zijn en visualiseer ze met kracht. Stel u voor dat u succes heeft in goede dingen. Vorm beelden van schoonheid, van innerlijke grootsheid.

Verheven en edele gedachten kunnen de ziel verheffen. Zelfs als we aan het werk zijn en onze handen druk bezig, kunnen onze gedachten de weg volgen naar de goden in de ruimte van wie we afstammen, en kunnen we de inspiratie voelen van een goddelijk voorgelicht, die als het ware door de aderen van de ziel stroomt. Dat maakt ons werkelijk tot mens.

Breng uw gedachten tot rust; dat betekent niet dat u moet ophouden met denken, maar

dat u uw gedachten beheerst, meester erover bent. Wees niet de slaaf van gedachten die als mentale zwervers uw denken doorkruisen. Schep gedachten en geef leiding aan deze kinderen van u, en als ze ondeugend worden, houd ze dan in toom, leg ze het zwijgen op.

Wees een denker, niet zozeer van gedachten dan wel van gedachte. Met andere woorden, laat de rusteloze activiteit van uw brein voor wat ze is en betreed de binnenkamer van uw hart, de verborgen hoeken van uw bewustzijn, het innerlijke heiligdom, en zie het licht. Laat het licht toe. Breng uw gedachten tot rust en treed het bewustzijn binnen.

Ga eens na hoe u denkt, en zie hoeveel tijd u verspilt aan allerlei gedachten die in u opkomen, meestal nutteloze gedachten, terwijl u verzuimt te drinken uit die heilige bronnen van kennis en wijsheid en bewustzijn die u in u heeft, de bronnen van inspiratie en genialiteit – te drinken uit die levenwekkende bronnen, uit de bronnen der muzen, waaraan alles ontspringt wat het leven de moeite waard maakt.

Er is een manier om vast te stellen of iets

dat in het denken opkomt, uit het hogere zelf of alleen uit een begeerte voortkomt, of door een begeerte is gekleurd. Dit is het criterium, een gemakkelijk criterium. Het hogere zelf is onpersoonlijk; het is onzelfzuchtig; het is vriendelijk; het wordt gekenmerkt door liefde, medelijden en mededogen; het kent verheven inspiraties. De lagere natuur is zelfzuchtig, inhalig, op eigen voordeel uit, vaak haatdragend, onverzoenlijk, heftig.

Het hogere zelf is een geestelijke entiteit en zweeft als het ware boven het slijk van het lagere zelf, zoals de zon op de aarde schijnt. Het hogere zelf heeft een enorme invloed op het lagere zelf; maar het lagere zelf heeft totaal geen invloed, zelfs niet indirect, op het hogere zelf. Het lagere zelf heeft echter een geweldige invloed op het menselijke zelf, de tussennatuur.

Als dat wat in uw denken opkomt, of door uw eigen wilskracht en aspiratie wordt opgeroepen, iets is dat u aanspoort uw medemens goed te doen, dat u innerlijke vrede en steun geeft, u vriendelijker maakt en meer om anderen doet geven, dan komt het uit het

hogere deel. Die hogere drang kan een begeerte zijn, maar niet een begeerte van de persoonlijkheid; het is een begeerte van de geest, een verlangen te groeien, meer te zijn, anderen te helpen, lief te hebben, onrecht dat u is aangedaan te vergeten, en te vergeven.

Een vriendelijke gedachte naar een ander uitgezonden, is een bescherming voor die ander en het is goed dat te doen. Het is menselijk, diep menselijk, iets dat elk normaal mens graag doet. Er zijn weinig dingen die het hart en het denken zo bevredigen als het gevoel dat we tenminste vandaag in onze gevoelens of gedachten tegenover anderen niet onvriendelijk zijn geweest, maar behulpzaam, vriendelijk, zorgzaam en onpersoonlijk.

Het zaaien van gedachtezaden is niet van verantwoordelijkheid ontbloot. Ieder die gedachtezaden zaait in het denken van zijn medemensen, wordt door de natuurwet strikt verantwoordelijk gehouden. De natuur is niet anarchistisch; ze wordt overal door oorzaak en gevolg beheerst – door karma.

Dit legt weliswaar een zware verantwoordelijkheid op ieder die anderen onderwijst en

zo in hun geest zaden van gedachten en gevoelens zaait, maar wat is aan de andere kant de beloning voor een edel werk dat goed wordt gedaan? De beloning, de vergoeding is schitterend.

Waak over uw gedachten en waak even zorgvuldig over wat u zegt. Spreek weinig, maar als u spreekt, spreek dan in het volle besef van uw verantwoordelijkheid.

Wat is een gedachte? Een gedachte is een wezen: het is een levende entiteit. De hele geopenbaarde natuur, in haar volle omvang en verscheidenheid, berust in haar differentiaties op het ene feit dat zich in het hart van elk van die entiteiten een goddelijke gedachte bevindt, een zaad van het goddelijke. En dat zaad is door de eonen heen bestemd te groeien, totdat het inherente leven, de individualiteit, de kracht en het vermogen die in dat zaad besloten liggen, zich op min of meer volmaakte wijze manifesteren. Op die manier wordt zo'n god-zaad of monade op zijn beurt een goddelijk wezen, een zelfbewuste god, een kind van het kosmisch goddelijke, zijn ouder.

Gedachten zijn wezens omdat gedachten substantieel zijn. Gedachten zijn substantiële entiteiten – niet gevormd uit de substantie van onze fysieke wereld, maar uit etherische substantie.

De mens is een brandpunt van scheppende krachten; hij is een brandpunt van energieën en er gaan voortdurend ontelbare stromen en rivieren van kleine levens van hem uit. Deze atomaire wezens, deze levensatomen, verlaten hem door middel van zijn fysieke emanaties. Ze verlaten hem ook via zijn denken en dan zijn het gedachten die op die manier in de gedachteatmosfeer van de wereld worden gebracht. Bovendien is elke gedachte een wezen, omdat ze natuurlijk geen fractie van een seconde zou kunnen blijven bestaan als er niet een individualiteit in aanwezig was, die haar essentie is en haar als entiteit in geïndividualiseerde vorm instandhoudt.

Deze emanatiestromen uit het scheppende centrum dat de mens is – uit dit brandpunt van leven dat de mens is – gaan de onzichtbare gebieden binnen als gedachten, en de fysieke, zichtbare gebieden als zijn fysieke

emanaties. De onzichtbare – de gedachten die goed, slecht, neutraal, sterk gekleurd, bijna kleurloos, zeer emotioneel, koel, warm, zuiver, lieflijk of afschuwelijk zijn, allerlei soorten energieën – verlaten het brandpunt van leven dat de mens is; en deze levensatomen die de mens verlaten beginnen zich daarna zelfstandig te ontwikkelen en worden na verloop van tijd, al evoluerende, de tussen-natuur van de dieren.

Op deze wijze bouwen de emanaties van de mens de dierenwereld op; de dieren voeden zich met die vele soorten levensatomen, fysieke, vitale, astrale, mentale en wat al niet. Zoals de mens stromen levensatomen emaneeert, zo straalt de zon zijn levensessentie de ruimte in, en schenkt daardoor leven en energie en etherische substantie aan alles wat door zijn kracht schenkende stralen wordt aangeraakt, en ook aan zijn eigen atomen, zijn elektronen en wat er meer tot de fysieke sfeer behoort.

Zo zendt de mens dus onafgebroken zijn levenskrachten uit. Deze van hem uitgaande levensstromen schenken leven, een drang tot

evolutie, en kenmerkende eigenschappen aan de wezens van de rijken onder de mens, omdat die rijken lager dan de mens de geëvolueerde voortbrengselen zijn van de gedachten en levensemanaties van de mensheid.

De gedachten van haat en vijandschap van de mens, zijn vaak brute hartstochten en de verschillende krachten van laag gehalte die van hem uitgaan, zijn de oorsprong van de wezens en entiteiten in de submenselijke rijken, die door de mens als vijandig en schadelijk voor zijn eigen rijk worden beschouwd. Anderzijds gaan er van de mens vitale en mentale emanaties van andere aard uit, die een verheffend, harmonisch, vriendelijk, beminnelijk, evenwichtig karakter hebben; deze verschaffen op overeenkomstige wijze de tussen- of psychische beginselen van niet-giftige, onschadelijke en welgevormde dieren en ook van de grote reeks mooie en nuttige planten en bloemen in het plantenrijk.

Omdat de natuur één groot organisme is, is alles met al het andere verbonden. Daarom kunt u niet ademen, niet denken, zonder energieën, krachten in beweging te zetten die

tenslotte de uiterste grenzen van ons eigen heelal zullen bereiken en daarvoorbij zullen gaan naar de grenzen van andere heelallen.

Zelfs een gedachte aan een ster zal eens die ster bereiken, met uiterst gering effect weliswaar, maar niettemin is dit feit een voorbeeld van een verheven waarheid. Het is ook een waarheid die tot nadenken stemt.

Ja, onze gedachten beroeren zelfs de sterren. En zij van wie het innerlijke oog meer is geopend en die inzien dat de schitterende, lichtende hemellichamen die verspreid staan in het blauwe uitspannel van de nacht slechts het fysieke kleed zijn van een innerlijke en stralende vlam van bewustzijn, die zich manifesteert als de luister van deze kosmische zonnen – zoals uw bewustzijn zich door u als mens openbaart – zij die op weg zijn zieners te worden, hebben gedachten die de zonnen en de sterren bereiken. Ieder mens is een kind van een zon, en dus een atoom van geestelijke energie; en welke vader kent zijn kind niet en geeft geen gehoor aan zijn zachte geroep?

Hoe staat het met de dood, het derde onheil dat de mensheid treft? De dood opent de deur en schenkt visie; de dood is de grootste en mooiste verandering die het hart van de natuur voor ons in petto heeft.

Er bestaat geen dood als we met dat woord een volslagen, totaal en absoluut einde bedoelen van al wat is. Dood is verandering, zoals ook geboorte door reïncarnatie, die de dood voor de ziel betekent, verandering is; er is geen verschil tussen de zogenaamde dood en het zogenaamde leven, want ze zijn één. De verandering betekent in een andere *levensfase* komen. De dood is een fase van het leven, zoals het leven een fase van de dood is. Het is niet iets om bang voor te zijn.

Het fysieke lichaam van de mens moet enige tijd slapen om weer op krachten te komen; zo moet ook de psychische constitutie van de mens rust hebben – in devachan.

De dood is even natuurlijk, de dood is even eenvoudig, de dood is even pijnloos, de dood is even schoon als de groei van een mooie bloem. Hij is de poort waardoor de pelgrim in het hogere stadium komt.

Bij het sterven voltrekt zich dezelfde reeks gebeurtenissen die plaatsvindt wanneer we 's avonds naar bed gaan en dat wonderland van bewustzijn ingaan dat we de slaap noemen; en als we uitgerust, kalm, verfrist, versterkt ontwaken, weer gereed voor de strijd en de problemen van het dagelijks leven, zien we dat we dezelfde persoon zijn die we waren vóór we in slaap vielen. In de slaap vindt er een onderbreking van het bewustzijn plaats; in de dood is er eveneens een bewustzijns-onderbreking. In de slaap hebben we dromen, zijn we min of meer onbewust; en in de dood hebben we dromen, gelukkige, wonderlijke, geestelijke dromen – of zijn we volslagen onbewust. Zoals we uit de slaap ontwaken, zo keren we in de volgende incarnatie weer naar de aarde terug om de taken van ons karmische leven in een nieuw menselijk lichaam op te nemen.

Er is één verschil tussen de slaap en de dood, maar het is een verschil van omstandigheden en volstrekt niet van aard: na de slaap keren we naar hetzelfde lichaam terug; na de dood komen we in een nieuw lichaam.

Elke dag dat we uit de slaap wakker worden, incarneren we, reïncarneren we. Want wat er is gebeurd, wat ons overkwam, wat volgde terwijl het fysieke lichaam sliep, is precies hetzelfde, zij het van heel korte duur, als wat plaatsvindt, als wat volgt, wanneer en nadat we sterven.

De dood is een absolute slaap, een volmaakte slaap, een volmaakte rust; de slaap is een onvolledige dood, een onvolkomen dood, vaak verstoord door koortsachtige en onrustige dromen, als gevolg van de onvolmaaktheid van de bewuste entiteit, noem haar de ziel zo u wilt, die het menselijke ego is. Dood en slaap zijn broeders. Wat in de slaap gebeurt, vindt plaats in de dood – maar dan volledig. Wat bij de dood en na de dood gebeurt, vindt plaats wanneer we slapen – maar dan onvolledig. We incarneren iedere keer als we ontwaken, omdat ontwaken wil zeggen dat de entiteit die het lichaam gedurende de slaap tijdelijk heeft verlaten – het verstand, het astraal-fysieke bewustzijn – in dat lichaam terugkeert, opnieuw incarneert, en daardoor ontwaakt het lichaam en geeft

het psychische vuur weer kracht aan het bloed, de weefsels en de zenuwen.

Bent u ooit bang geweest om naar bed te gaan, te gaan liggen en het bewustzijn te verliezen? Nee. Het is zo natuurlijk; het is zo'n prettige ervaring; het geeft zoveel rust. De natuur geeft rust en het vermoeide brein rust uit; de innerlijke constitutie, de ziel, als u die zo wilt noemen, heeft zich tijdens de slaaperiode tijdelijk in het hogere bewustzijn van de mens teruggetrokken – de straal is als het ware weer opgenomen in de innerlijke geestelijke zon.

Precies hetzelfde vindt plaats bij de dood, maar bij de dood wordt het versleten kleed afgelegd; de rust is ook lang, heel mooi en zegenrijk, vol heerlijke, verheven dromen en onvervulde wensen, die nu in het bewustzijn van het geestelijke wezen in vervulling gaan. Deze droomtoestand is een panorama waarin al onze edelste verwachtingen, alle geestelijke, niet vervulde verlangens waarvan we droomden, worden verwezenlijkt. Het betekent de volmaakte en volkomen vervulling ervan, in een toe-

stand van geluk en zaligheid.

De dood is een absolute slaap, een volkomen slaap. De slaap is een onvolkomen, een onvolledige dood. Wat er daarom gebeurt in de korte tijd dat u slaapt, herhaalt zich op volmaakte en volledige wijze en op grote schaal wanneer u sterft. Zoals u 's morgens in hetzelfde fysieke lichaam ontwaakt, omdat de slaap niet zo volkomen is dat de zilveren levensdraad die de innerlijke, afwezige entiteit met het slapende lichaam verbindt, wordt verbroken, evenzo keert u weer naar de aarde terug na uw devachanische ervaringen, of ervaringen in de hemelwereld, de wereld van rust, van volstreekte vrede, van volkomen, zalige rust.

Tijdens de slaap verbindt de zilveren levensdraad de rondtrekkende entiteit nog met het lichaam dat ze heeft verlaten, zodat ze langs deze psychomagnetische verbindinglijn naar dat lichaam terugkeert; maar wanneer de dood komt, wordt dat zilveren levenskoord bliksemsnel verbroken (de natuur is in dit geval heel barmhartig) en de rondtrekkende entiteit keert niet meer naar

haar afgedankte lichaam terug. Dit definitieve vertrek van het innerlijke bewustzijn betekent dat het zilveren levenskoord wordt verbroken; het lichaam wordt dan afgedankt als een versleten en nutteloos kledingstuk. Overigens is de ervaring van het rondtrekkende bewustzijn, de rondtrekkende entiteit of ziel, precies gelijk aan wat haar tijdens de slaap overkwam, maar nu op kosmische schaal. Het bewustzijn vertrekt, en vóór het weer als een reïncarnerend ego naar de aarde terugkeert, gaat het van sfeer naar sfeer, van gebied naar gebied, van woning naar woning in het Huis des Vaders, om de woorden uit de christelijke Heilige Schrift te gebruiken.

Niettemin rust het ook in zekere zin, in volslagen geluk, in volkomen vrede; en tijdens die rustperiode verwerkt en assimileert het de ervaringen van het vorige leven, en neemt deze ervaringen in zijn wezen op als karakter, net zoals het rustende lichaam tijdens de slaap het voedsel dat het overdag tot zich heeft genomen, verteert en verwerkt, de afvalproducten afscheidt en de weefsels weer opbouwt; en wanneer de tijd van ont-

waken aanbreekt is het verkwikt. Ook het reïncarnerende ego is verkwikt als het naar de aarde terugkeert.

Hetzelfde geldt voor de slaap: de slaap wordt veroorzaakt doordat de entiteit die het fysieke lichaam vervulde met haar vlam en het actief leven schonk, zich uit het lichaam terugtrekt. Dat is slaap. En als de terugtrekking van de innerlijke entiteit volledig is, is de slaap, als slaap, relatief volkomen en is er sprake van betrekkelijk volledige onbewustheid – de zoetste slaap van alle. Want dan wordt het lichaam niet gestoord, het rust vredig en stil en herstelt in het lichaam wat in de uren van actief werk of spel werd afgebroken.

Als de innerlijke entiteit zich onvolledig of gedeeltelijk terugtrekt, komen er dromen, want de innerlijke entiteit voelt de aantrekkings van haar eigen fysieke natuur; de psychische mens voelt dat de fysieke mens als het ware psychomagnetisch op hem inwerkt; de onbewuste toestand van de slaap wordt verstoord door de trillingen van de fysieke mens, van het bezielde lichaam. Dit veroorzaakt

boze dromen, slechte dromen, koortsachtige dromen, vreemde dromen, ongelukkige dromen. Als het terugtrekken wat vollediger is dan in het laatste geval, maar nog niet helemaal volledig, dan zijn er gelukkige dromen, vredige dromen.

Wanneer de slaap volkomen onbewust is, komt dat omdat de innerlijke entiteit dan het minst door de psychomagnetische trillingen van het lichaam, en van het brein in het bijzonder, wordt beïnvloed. Dit bewustzijn of dit denken zelf is in een sluimertoestand; het rust uit, maar er is nog een bepaalde hoeveelheid bewustzijn aanwezig die het brein echter niet als een droom kan vastleggen, omdat de scheiding tussen het lichaam en het bewustzijn dat het heeft verlaten te volledig is. Maar terwijl dit bewustzijn dus als het ware half wakker is, half rust, bevindt het zich in die bijzondere wereld, onzichtbaar voor het menselijk oog, waarheen zijn gevoelens en gedachten het in de voorafgaande ogenblikken en uren hebben geleid. Het is daar als bezoeker, volkomen beschermd, volkomen bewaakt en niets zal of kan het

naar alle waarschijnlijkheid schaden – tenzij de essentiële natuur van die mens zo is ontwaard dat het geestelijke schild, dat normaal deze innerlijke entiteit omgeeft, zo dun is geworden dat tegenwerkende invloeden erin kunnen doordringen.

Wedergeboorte, het ontwaken uit de rust tussen aardse levens, vloeit voort uit het lot, het lot dat u in vorige levens voor uzelf heeft gemaakt. U heeft zelf ervoor gezorgd dat u hier op aarde moest terugkeren; en daarom bent u nu hier, omdat u in andere levens de basis heeft gelegd voor uw reïncarnatie. U bent uw eigen ouders, u bent uw eigen kinderen, omdat u uzelf bent. Als karakter, als mens bent u eenvoudig het gevolg van wat u in het verleden van uzelf heeft gemaakt; en uw toekomstige lot – het noodzakelijke gevolg van oorzaken – zal het resultaat, het karma zijn van wat u nu van uzelf maakt.

Dit zijn de verborgen oorzaken van wedergeboorte: de mensen hunkeren naar licht en weten niet waar ze dat moeten zoeken. Hun intuïtie vertelt hun de waarheid, maar ze weten niet hoe ze die moeten uitleg-

gen. Hun denken, hun intellect, is in verwar-
ring gebracht door leringen die hun werden
gegeven door hen die alleen in de stoffelijke
wereld naar licht zochten. Zoeken naar licht
– inderdaad een edele bezigheid! – maar als
men er alleen in de fysieke wereld naar
zoekt, bewijst dit dat de zoeker de sleutel
heeft verloren tot de grootse *binnenwereld*
waarvan het fysieke heelal slechts de schil is,
het bekleedsel, het omhulsel, het lichaam, de
buitenste laag.

Een van de verborgen oorzaken van
wedergeboorte, van de wedergeboorte van
de menselijke ziel, is de volgende; de mens,
die een essentieel deel is van het heelal, één
met het hart daarvan, moet in het diepst van
zijn hart en in feite in zijn hele wezen, aan
de kosmische wet van wederbelichaming
gehoorzamen: geboorte, dan groei, dan
jeugd, dan volwassenheid, dan uitbreiding
van vermogens en krachten, dan verval en
vervolgens de komst van de grote vrede –
slaap, rust; en dan weer opnieuw verschijnen
in het gemanifesteerde bestaan. Ook heelal-
len hebben hun wedergeboorte. Ook een

hemellichaam – een ster, zon, planeet – belichaamt zich opnieuw. Elk daarvan is een lichaam, evenals u dat in uw laagste deel bent; elk is een onafscheidelijk deel van het grenzeloze heelal, evenals u; elk komt voort uit de schoot van de grenzeloze ruimte als het kind ervan, net als u; en er is één universele, kosmische wet, die in alles werkt en alles doordringt, zodat wat de één overkomt, klein of groot, gevorderd of niet gevorderd, ontwikkeld of onontwikkeld, ieder en alles overkomt.

U schept uw eigen lot; u maakt uzelf tot wat u bent. Wat u nu bent is precies wat u in vorige levens van uzelf heeft gemaakt; en nu bent u bezig van uzelf te maken wat u in de toekomst zult zijn. U heeft een wil en u gebruikt die wil voor uw wel of wee, terwijl u uw levens op aarde leeft en later in de onzichtbare gebieden van de ruimten der ruimte. Dat is ook een verborgen oorzaak van wedergeboorte, de tweede.

Er is nog een derde verborgen oorzaak en misschien oefent die in stoffelijke zin de grootste invloed uit; deze derde oorzaak ligt

in het innerlijk van ieder van ons. Het is de dorst naar het stoffelijke leven, de dorst naar het leven op aarde, een vurig verlangen naar de akkers en weilanden waar we eens rondwaalden en waarmee we vertrouwd zijn, die ons telkens en telkens weer naar de aarde terugbrengen. Het is deze *trishṇā*, deze *tanhā*, deze ‘dorst’ om terug te keren naar een vertrouwde omgeving die ons naar de aarde terugbrengt – als een afzonderlijke oorzaak misschien van grotere invloed dan alle andere.

Het geëxcarneerde wezen gaat na de dood en vóór het naar de aarde terugkeert om te worden wedergeboren, daarheen waar het totaal van zijn verlangens, emoties, aspiraties hem voert. Zo gaat het ook in het leven van de mens op aarde. Een mens doet zijn best die loopbaan te volgen waarnaar hij streeft of verlangt; en als we dit fysieke lichaam afleggen als een bekleedsel dat niet langer van nut is, worden we aangetrokken tot die innerlijke sferen en gebieden waarnaar onze verlangens en aspiraties in het vorige leven op aarde uitgingen. Dat is ook precies de reden dat we

naar deze aarde, naar een lichaam van vlees en bloed, terugkeren. Het is dezelfde regel, maar hij werkt in tegengestelde richting. We hadden stoffelijke verlangens, een materiële honger en dorst, die na de dood als latente zaden in ons karakter aanwezig zijn; en die brengen ons tenslotte naar de aarde terug.

Na de dood zijn het de betere, veelbelovende, zuivere, gave karakterzaden, de vruchten, de gevolgen van onze verlangens naar schoonheid, naar harmonie en naar vrede, die ons naar de gebieden voeren waar harmonie, schoonheid en vrede heersen. En die gebieden zijn sferen, evenals de aarde, maar veel etherischer en veel mooier, want de sluiers van de stof zijn er dunner, de fysieke bekleedselen zijn er niet zo dicht als hier. Het geestesoog ziet helderder. De dood bevrijdt ons van één wereld en we gaan door de poorten van verandering een andere wereld binnen, zoals precies het omgekeerde plaatsvindt wanneer de incarnerende ziel de gebieden van de fijnere ether verlaat om af te dalen naar ons eigen grovere en fysieke aardse leven en naar een grofstoffelijk lichaam.

Voor de entiteit die door de innerlijke werelden gaat, zoals zij door deze wereld ging, zijn ze even werkelijk – in feite werkelijker – als de onze, omdat zij dichter bij die werelden staat. Ze zijn etherischer en staan daarom dichter bij de etherische aard van de eeuwige pelgrim die op zijn altijddurende reis naar volmaking een ander stadium doorloopt. En deze veranderingen voltrekken zich, de een na de ander, vóór de volgende incarnatie op het terugkerende rad van de cyclus – terwijl de pelgrim in de loop van de eeuwen van de ene sfeer naar de andere gaat, steeds hoger, naar verhevener gebieden, tot het hoogste punt van de cyclus van de reis van die pelgrim wordt bereikt.

Heb daarom geen enkele vrees. Alles is goed, want het hart van u is het heelal, en de kern van de kern van u is het hart van het heelal. Zoals onze luisterrijke dagster in alle richtingen zijn stralen doet uitgaan, zo zendt ook dit hart van het heelal, dat overal is omdat het niet ergens in het bijzonder is, voortdurend stralen uit; en die stralen zijn de entiteiten waar het heelal vol mee is.

3

De innerlijke god

De innerlijke god

De mens per se is een onzichtbare entiteit. Wat we van hem zien, in en door het lichaam, is slechts de uitdrukking van de innerlijke mens, want de mens is in wezen een geestelijke energie – een geestelijke, intellectuele en psychomateriële energie, afhankelijk van het gebied waarop we zijn daden waarnemen; want men kan terecht zeggen dat hij op alle gebieden bestaat, innerlijke en uiterlijke.

Al is de mens een onzichtbare entiteit, hij heeft op dit fysieke gebied een fysiek lichaam nodig om in te leven en mee te werken. Hij is een eeuwigheidspelgrim. Hij kwam voort uit het onzichtbare deel van het kosmische zijn, in eonen die zo ver achter ons liggen dat de mensheid, met uitzondering van de grote wijzen en zieners, alle herinnering daaraan heeft verloren. Hij kwam als een onzelf-

bewuste godsvonk uit de schoot van het kosmische zijn, en na eonen en eonen lang door al de verschillende innerlijke werelden te zijn getrokken, in sommige stadia door onze eigen materiële sfeer, en vandaar weer naar de innerlijke werelden, werd hij tenslotte mens, een zelfbewuste entiteit; en op dat punt zijn we nu aangekomen. In toekomstige eonen zullen zelfs op deze aarde de verborgen vermogens en krachten die in ieder mens aanwezig zijn in een veel volmaaktere vorm dan nu tot openbaring komen; in die dagen van de verre toekomst zal de mens op aarde wandelen als een god en hij zal op deze aarde wandelen en zich met zijn medegoden onderhouden, want hij zal dan die goddelijke krachten hebben voortgebracht die hoewel nu nog onontwikkeld, niettemin in zijn diepste kern aanwezig zijn.

Het hart van het hart van een mens is een god, een kosmische geest, een vonk van het centrale kosmische vuur; en alle evolutie – wat betekent het ontvouwen van wat binnenin is, het loswikkelen van wat zich in de evoluerende entiteit bevindt, het tevoorschijn

brenge van wat innerlijk verborgen is – alle evolutie is niets anders dan het op steeds volmaaktere wijze manifesteren van de ingesloten, omwikkelde energieën, vermogens, krachten en organen van de evoluerende entiteit. Naarmate deze vermogens en energieën zich beter kunnen manifesteren en zich op volmaaktere wijze ontwikkelen, toont het organisme waardoor ze werken – het lichaam – de gevolgen van dit innerlijke evoluerende vuur, van deze innerlijke energie; en op die manier ontwikkelt zich ook het lichaam zelf, omdat het elke innerlijke stap vooruit automatisch in zichzelf weerspiegelt.

De mens is in diepste wezen verwant aan de goden, verwant aan de kosmische geesten. Het heelal is ons thuis. We kunnen het nooit verlaten. We zijn de kinderen, de voortbrengselen ervan, en daarom zijn wijzelf in ons meest innerlijke wezen alles wat de grenzeloze ruimte is. We zijn er geboren en de grenzeloze ruimte is ons thuis, en daarom zegt ons instinct ons: ‘Alles is goed.’

Zoals een plant groeit, vanuit het onzichtbare naar het zichtbare, zo verschijnt ook de

mens, de mens-plant van de eeuwigheid. De mens begint het leven op aarde als een menselijk zaad; hij groeit en wordt volwassen en brengt tevoorschijn of ontwikkelt wat innerlijk is opgesloten; dan komt het natuurlijke verval van krachten, het lichaam sterft en keert tot de aarde terug; en na een lange periode van rust en verwerking van de ervaringen in de onzichtbare werelden, komt de innerlijke geestelijke vlam weer naar de aarde terug voor een nieuwe incarnatie.

Dat is in het kort de geschiedenis van de mens, de mens-plant van de eeuwigheid. Hij wordt geboren, maakt een bloeitijd door, sterft dan en rust; en met het terugkerende seizoen van het leven begint hij een nieuw bestaan, ontplooit zich en sterft dan weer; maar de gouden draad van het zelf – de *sūtrātman* – loopt altijd door, in zowel tijd als ruimte.

De geest van de mens werkt door de menselijke ziel en deze menselijke ziel werkt door het vitaal-astrale of etherische voertuig of lichaam of omhulsel: de overbrenger van de energieën of krachten van de ziel, die psychomagnetisch met de organen van het fysieke

lichaam is verbonden. Dit vitaal-astrale beginsel werkt op die wijze door het fysieke lichaam en wordt naar alle delen van onze fysieke vorm gevoerd, bijna zoals elektrische stroom niet alleen in maar ook over en rondom de draad wordt overgebracht. De geest omhult en bewaakt de menselijke ziel, en brengt haar voort vanuit zijn eigen innerlijke zelf; de menselijke ziel schept en doordringt op overeenkomstige wijze het vitaal-astrale voertuig; en op zijn beurt doordringt en schept dit weer het fysieke lichaam.

Een menselijk zaad komt uit de etherische werelden en is een layacentrum; vanuit de innerlijke werelden komt via dit layacentrum het toekomstige lichaam, dat cel voor cel wordt opgebouwd. Dit zaad groeit uit tot het fysieke lichaam en naarmate het groeit, incarneren de menselijke energieën in onderlinge harmonie en samenhang stap voor stap tot de mens volwassen is; dan is hij volgroeid en is de menselijke ziel min of meer volledig geïncarneerd.

De mens is een ingewikkeld en samengesteld wezen. Zijn constitutie strekt zich uit

van lichaam tot geest, met daartussen alle graden van etherische substanties, energieën en krachten, zeven in getal. Wanneer deze zeven verschillende graden of aspecten samenwerken in een vitaal en actief verband, hebben we een complete mens, een mens die ten volle leeft.

De menselijke ziel per se is noch onsterfelijk, noch sterfelijk; in de gemiddelde mens is ze de zetel van de wil, het bewustzijn, de intelligentie en het gevoel. Ze is niet onsterfelijk, omdat ze niet zuiver genoeg is om werkelijk onpersoonlijk te zijn; was ze dat wel, dan zou ze niet menselijk maar bovenmenselijk zijn. Ze is niet helemaal sterfelijk, omdat haar instincten, haar opwellingen, haar eigen werkingen, zich in zekere zin boven de zuiver sterfelijke materiële dingen bevinden.

De mens kent heilige liefde, aspiraties, hoop en visie. Die behoren tot de geest, die onsterfelijk en onvergankelijk is, en worden via deze tussennatuur of menselijke ziel, die de mensen gewoonlijk 'ik' noemen, overgebracht, zoals de stralen van het zonlicht door een venster vallen. De vensterruit is het

voertuig, de overbrenger of doorgever van deze wonderlijke eigenschap of kracht die uit de zon daarboven stroomt. De menselijke ziel is als deze glasruit en laat zoveel van de geest, van het gouden zonlicht van de geest door als gezien haar evolutionaire ontwikkeling mogelijk is.

De menselijke ziel is voorwaardelijk onsterfelijk als de mens door gebruik te maken van zijn wil en visie zich met de onvergankelijke geest in en boven hem verbindt; en sterfelijk als hij zich laat omlaaghalen tot wat men de materie en materiële instincten en aandriften noemt, die geheel en al sterfelijk zijn en alle tenietgaan als de dood komt die de innerlijke, onsterfelijke geest bevrijdt. Wanneer de mens dus naar zijn verheven thuis gaat voor de periode van rust en vrede tussen twee levens, wachten hem slechts geluk, verheven visioenen en de herinnering aan alles wat edel en mooi was in het vorige leven. De ziel is zelf een etherisch voertuig of drager van de onsterfelijke, onvergankelijke energieën van de schepende geest of monade.

De geest is het onsterfelijke deel van de menselijke constitutie. Hij is de monade, de monadische essentie, die geen dood kent en van het begin van het manvantara tot het einde van die grootse periode van kosmische manifestatie blijft bestaan; die de kosmische pralaya overbrugt en zijn geestelijke en andere activiteiten weer begint wanneer het nieuwe kosmische manvantara een aanvang neemt.

En zo groeit de geest of monade voortdurend in de loop van zich cyclisch herhalende perioden: hij evolueert en is op weg om supergeestelijk te worden, tenslotte goddelijk en daarna supergoddelijk. Is dat het einde van zijn ontwikkelingsmogelijkheden? Nee, hij gaat steeds verder vooruit, evolueert en groeit eindeloos. Maar woorden schieten hier tekort om dit verheven denkbeeld te beschrijven. We kunnen het niet in gebrekkige menselijke taal weergeven. Onze verbeeldingskracht is als verlamd als we het proberen, en we kunnen niet meer doen dan wijzen op het pad van evolutie dat in beide richtingen in het oneindige en in de eeuwigheid verdwijnt, en dat even-

zeer zonder begin als zonder einde is.

Dat is de geest of de monadische essentie. Het is de innerlijke god; het is de schitterende intelligentie die de meest innerlijke werkingen van de hogere delen van de constitutie beroert en in beweging zet, en deze bewegingen worden op hun beurt weerspiegeld in het brein, in het menselijk denkvermogen. Het is de bron van alles wat groots, edel, hoog, zuiver, goed, aspirerend en rein is in de mens. Het is de bron van onsterfelijke liefde, de bron van zelfopoffering, de bron van alle harmonie en schoonheid in de mens – het gevoel van ‘ik ben’. Dat is de geest, de onsterfelijke monade, de onvergankelijke, vlekkeloze, eeuwige, innerlijke god.

De menselijke ziel is daarvan een straal; deze straal is wat u kent als de mens, het gevoel van ‘ik ben ik’. En de ziel is evenals de geest een groeiende, zich ontwikkelende, evoluerende entiteit, die steeds in grootsheid toeneemt. In eonen van de verre toekomst zal de ziel op haar beurt haar eigen ingeboren en latente vermogens, krachten en gaven – de innerlijke luister – zo hebben ontwikkeld

dat ze van ziel geest is geworden, *omdat de wortel of het zaad van de ziel een geestelijke straal is*. Wanneer dat hoogtepunt is bereikt, heeft de mens zich ontwikkeld uit het menselijke tot het menselijk-goddelijke en is hij van een mens, een geïncarneerde god geworden. Dan zal de god in u zich met zijn bovenzinnelijke vermogens en krachten manifesteren en zult u een levende boeddha zijn geworden.

Een menselijke geest is een onsterfelijke entiteit; in zijn diepste innerlijk is hij een deel van het weefsel van het universele leven; en deze geest van de mens, dit innerlijke wezen, deze geestelijke ziel, volbrengt in de ruimte een eeuwige pelgrimsreis, oneindig in de ruimte en eeuwig in de tijd. Hij gaat van levenswoning tot levenswoning, leeft en verblijft nu hier dan daar, en leert overal. De aarde is in feite zo'n woning. Iedere sfeer, iedere bol in de hemelruimten is eveneens een levenswoning.

De belangrijkste lessen worden in de onzichtbare werelden geleerd; want deze fysieke wereld die we zien is, ondanks haar natuurlijke schoonheid, haar bedrieglijke en

magische glans, niets anders dan de schil, het kleed, het lichaam, het uiterlijk. En zoals uit het innerlijk van de mens al zijn gedachten, al zijn inspiratie, al zijn genialiteit, al zijn krachten en energieën in het fysieke leven stromen en tot uitdrukking komen in de dingen die de mens doet, zo is ook alles wat zich in het fysieke heelal manifesteert slechts de uiting van de energieën, vermogens, eigenschappen en krachten die in dat heelal aanwezig zijn.

Deze eeuwige pelgrimstocht van de geestelijke ziel van de mens voltrekt zich niet alleen in dit deel van het fysieke heelal dat onze onvolmaakte ogen kunnen zien, maar meer in het bijzonder in de onzichtbare gebieden, in wat men de geestelijke werelden noemt; want die bestaan in velerlei graden, die steeds hoger en hoger opklimmen.

Maar deze innerlijke god, een eeuwige pelgrim, leert onafgebroken en klimt hoger en hoger; en zoals mensenrassen op aarde na hun glansrijke hoogtepunt van beschaving en schoonheid te hebben bereikt, in verval raken om later weer te verrijzen, zo daalt de monade, de god, de geestelijke ziel, vanuit de

geestelijke werelden af in de etherische stof, leert overal, en stijgt dan weer eruit op om een nog hogere bestemming te bereiken; daarna volgt weer een neerwaartse reis in de etherisch-materiële rijken om dan opnieuw op te stijgen naar iets dat nog weidser en verhevener is – en zo altijd verder.

O, hoe groot is de vrede en het geluk als men zich met deze innerlijke schoonheid verbindt! Dit verbond van leven en bewustzijn met deze innerlijke godheid verrijkt uw leven door alles wat waardevol is, en door u zo te verbinden wordt u één met de energieën en krachten die het heelal beheersen, waarvan uw innerlijke god een vonk is, een vonk van het centrale vuur; en wanneer deze innerlijke vereniging volledig is bereikt, bent u op weg naar het menselijk-goddelijke. Het boeddhaschap ligt voor u.

Deze kennis van uw innerlijke zelf, van uw innerlijke god, betekent ontplooiing van uw eigen bewustzijn; het is groei; het is evolutie; het voert tot het begripen van al wat bestaat. En al heeft u van deze visie zelfs maar een vaag vermoeden, een zwakke aanwijzing, dan

verdwijnt zoiets als angst. De dood verliest alle verschrikking; want u weet dan dat u één bent met het Al, onafscheidelijk daarvan; dat u feitelijk dat Al zelf bent; en dat u daarom in de uiterste diepten van uw wezen grenzeloos bent, want in werkelijkheid zijn er geen uiterste diepten. U kunt de grenzen van uzelf, uw goddelijke zelf, nooit bereiken, nooit; want uw meest innerlijke natuur is het geestelijke heelal zelf, waarin u leeft, u beweegt en uw bestaan heeft.

Het zijn de uiterlijke zintuigen die onze aandacht afleiden van de innerlijke schoonheid. Inderdaad leiden de vijf zintuigen onze aandacht af van de tempel van het Alleroogste, van de geest in de menselijke constitutie die zich door middel van het menselijk lichaam manifesteert. Ze geven uitdrukking aan vijf verschillende energieën van de tussen-natuur van de mens; het zijn de wegen – of ze functioneren als zodanig – waarlangs de mens de buitenwereld zelfbewust kan waarnemen. In zekere zin zijn deze zintuigen een hulpmiddel; en in een ander opzicht hinderen ze de vooruitgang. Ze bewijzen goede

diensten omdat ze iets laten zien van de natuur die de mens omringt; en het is door middel van de zintuigen dat een groot deel van zijn gewone bewustzijn nu functioneert; op die manier leert de mens veel over de wereld en zijn medemensen. Dit leert hem tenslotte zelfbeheersing en de wil om het beter te doen en draagt ertoe bij dat eigenschappen zoals medelijden, liefde en mededogen in de mens ontwakten.

De innerlijke geest van de mens is de tempel van het oneindige, van zijn vele levensenergieën en levenskrachten; en in de loop van onze cyclische gang door de stof komen die levensenergieën en levenskrachten naar buiten. Maar we bevinden ons nu op de opgaande boog van de ontwikkelingsgang, en de toekomstige evolutie zal geheel erop zijn gericht in de mens de drang, en uiteindelijk het vermogen te ontwikkelen om naar binnen te zien, zodat de mens zichzelf leert kennen: zich leert kennen als een van de medewerkers van de goden bij de bouw en het besturen van het heelal, als een van de vonken van het oneindige kosmische vuur.

Want in de mens ligt alles besloten – elke kracht en energie die in de oneindige ruimten bestaat; en alle evolutie is slechts het naar buiten brengen van deze opgesloten krachten, het ontplooiën, zoals een bloem die zich opent, van wat binnenin is.

De innerlijke god is altijd in u, hij omgeeft u, overschaduwet u, wacht op u, wacht en wacht; hij wordt pas in de loop van de eonen, als die wegzinken in de oceaan van het verleden, via de uiterlijke mens tot manifestatie gebracht, en wel door zelfgeleide evolutie, wat de ontwikkeling betekent van de innerlijke mens – van dat wat u in de kern van de kern van uw wezen bent. Het hele doel van de evolutie is de zware mentale en stoffelijke sluiers ijler te doen worden, zodat het licht van de heilige tempel, het menselijk hart, de mens luisterrijk kan verlichten.

Wat verhindert dat het licht de mens verlicht en wat belemmert de werking van de innerlijke god? Het is de persoonlijkheid – dat is alles, en al het kwaad dat uit de persoonlijkheid voortvloeit. Niet de individualiteit, die het goddelijke, het ondeelbare deel van

ons is – onvergankelijk en onsterfelijk – en die nooit met dood of verval te maken krijgt, maar de persoonlijkheid: de kleine, lage, kleinzielige, bekrompen dingen, die een dichte en benauwende atmosfeer om ons wezen vormen, waar bijna niets doorheen kan dringen, behalve onsterfelijke liefde.

Het ik-gevoel, de zelfzucht, het egoïsme – dat zijn de dingen die verhinderen dat de goddelijke energieën zich in ons manifesteren. Die verlammen de mens, zodat hij zelfs de krachten en vermogens die hij nu reeds bezit, niet volledig tot uitdrukking brengt.

Om te groeien en onpersoonlijk te worden moeten we het persoonlijke afschudden; om ons te ontplooien moeten we ons van het beperkte ontdoen, het opgeven. Hoe kan een kuiken het ei verlaten zonder de schaal te laten barsten? Hoe kan de innerlijke mens groeien zonder de schaal van het lagere zelf open te breken? Hoe kan de innerlijke god – uw eigen goddelijke bewustzijn – zich manifesteren vóór het onvolkomene, het kleine, het beperkte, met andere woorden, het persoonlijke, is overwonnen, achtergelaten,

opgegeven, verworpen? In het onpersoonlijke ligt onsterfelijkheid, in het persoonlijke de dood. Word daarom wat u vanbinnen bent, ontplooi u, groei en ontwikkel u. De goden roepen ons voortdurend – niet met menselijke woorden, maar met die geluidloze signalen die langs de innerlijke ethers naar ons worden overgebracht en die door het hart en de ziel van de mens worden geïnterpreteerd als geestelijk instinct, aspiratie, liefde, zelfvergetelheid; en de hele bedoeling van deze stille boodschappen is: ‘Kom hoger!’

Wat een zegen is het als we beseffen dat we verwant zijn aan al wat is, als we voelen en begrijpen, en daardoor dienovereenkomstig handelen, dat we verwant zijn aan de goden die het grenzeloze heelal besturen en leiden! En u kunt zich met de goden onderhouden als u eerst leert u met de innerlijke god te onderhouden.

Ieder mens is niet anders dan de meest uiterlijke openbaring van een goddelijke entiteit, van een innerlijke god, van een geestelijk-goddelijk wezen, waar de menselijke openbaring een onvolkomen en zwakke

afspiegeling van is – een zwakke en onvolkomen weergave in menselijke vorm van de innerlijke, geestelijke krachten. Zoveel mensen op aarde, zoveel goden in de innerlijke werelden.

Wanneer een mens zich bewust is geworden van de innerlijke god, zijn god als het ware heeft bevrijd door de kleine persoonlijkheid van het gewone leven op te geven – het persoonlijke zelf van de mens – en zo de banden heeft verbroken die de bovenzinnelijke krachten van de innerlijke god kluisteren en binden, dan kan de messias, de opgestane christus, de verlosser van ieder mens, zijn verheven eigenschappen en krachten tot uitdrukking brengen. Dan zal de mens een levende christus zijn – opgestaan uit het graf van het lagere zelf, en opgegaan in een atmosfeer van geestelijke majesteit; en het christuslicht zal in hem werken. Hij zal de levende boeddha in zijn wezen hebben gewekt, of liever, de buddhische luister die al in zijn ziel aanwezig was, naar buiten hebben gebracht.

Dit goddelijke wezen in het hart van ieder

van ons probeert voortdurend zich beter, steeds beter tot uitdrukking te brengen via de emotionele en mentale tussennatuur – door dat wat de menselijke ziel wordt genoemd. Deze innerlijke godheid is de bron, het reservoir, de oorsprong van alles wat de mens werkelijk tot mens maakt; wat de mens groot, nobel en edelmoedig maakt; wat de mens begrip, kennis, mededogen, liefde en vrede geeft.

Spreek in de stilte met uw innerlijke god – die levende tempel en binnenkamer in u waarin u, als u aandachtig luistert, de fluisteringen van het goddelijke kunt horen, van de godheid waarvan die kamer geheel is vervuld. Daar bevinden zich waarheid en wijsheid, begrip en onuitsprekelijke vrede. Open de poorten van uw persoonlijke zelf voor de stralen van de innerlijke, goddelijke zon; betreed deze kamer in het hart van uw hart; word één met uw zelf, uw goddelijke zelf, de god in u; *wees* de god die u in de kern van uw wezen bent!

4

De grote ketterij
van afgescheidenheid

De grote ketterij van afgescheidenheid

Door de gedachten te concentreren op het eigen ik, en meer naar persoonlijke dan naar geestelijke vrijheid te streven, gaan we de weg die naar omlaag voert. Het pad van zelfzucht is het pad naar steeds lagere, stoffelijke gebieden en sferen, tot tenslotte de vernietiging volgt aan het einde van de kosmische cyclus, wanneer de stof zelf oplost: *māyā*, als materie, is een illusie.

Streef omhoog; ontwikkel uw hogere vermogens. Hoed u voor het betoverende licht van de lagere natuur en vooral van de lagere tussennatuur, die de psychische wordt genoemd. Niets is zo bedrieglijk als het valse licht van *māyā*. Mooie bloemen bevatten vaak in de knop of in de doornen, of in beide, een dodelijk gif. De honing ervan is dodelijk en betekent voor de menselijke ziel de dood.

Zoek eerst uw eigen geestelijke en verstandelijke vermogens; baad u in het licht van uw eigen geestelijke natuur, waardoor u inzicht en wilskracht krijgt; dan zullen die andere vermogens zich op natuurlijke, evenwichtige, passende en rustige wijze in u ontwikkelen.

De belangrijkste wet van het heelal is zelfvergetelheid en niet het concentreren van de aandacht op persoonlijke vrijheid, zelfs niet op uw individualiteit. Leven voor alle dingen is de voornaamste wet van het heelal, niet de leer dat ieder voor zich moet leven om voor zichzelf de innerlijke, geestelijke krachten te ontwikkelen. Op zichzelf is dit laatste wel juist, zij het onvolledig; maar het is ook misleidend, gevaarlijk, onverstandig en daarom als uitspraak over esoterische training verwerpelijk, tenzij het op een passende manier wordt toegelicht – en altijd gekoppeld aan de daarmee samenhangende leer: Geef uw leven op als u het wilt vinden. Leef om de mensheid van dienst te zijn, want dat is de eerste stap. Als u de zon wilt vinden, laat dan de aarde met haar wolken achter u.

De grote ketterij en de enige werkelijke

ketterij is het denkbeeld dat iets afgescheiden is, losstaat en essentieel verschilt van andere dingen. Dat idee wijkt af van de feiten en wetten van de natuur, want de natuur kent niets anders dan harmonie, samenwerking, onderlinge hulpvaardigheid; en de regel van fundamentele eenheid is volstrekt universeel: alles in het heelal leeft voor al het andere.

Dit gevoel van afgescheidenheid is de oorzaak en de wortel van alle kwaad. Het kweekt de eigenliefde aan: *ik wil dit, ik ben dat, het is van mij*. En dit gevoel van persoonlijke afgescheidenheid, de waan dat men geheel afgescheiden is, geheel verschilt van alle anderen, verhindert een mens de innerlijke god te worden. Want door die innerlijke god te worden, worden we bewust één met het heelal waarvan we een kind zijn, een onafscheidelijk deel; dat betekent dat we toegang hebben tot een onuitputtelijke kracht, een wijsheid die geen grenzen kent, dat we kunnen drinken uit de bronnen van inspiratie die opwellen uit het hart van het heelal. Ieder heeft zijn oorsprong in de gemeenschappelijke bron van het leven, de intelligentie en de substantie

van de kosmos.

Zelfzucht is beperkend; ze ligt ten grondslag aan alle degeneratie, aan alle morele verval, aan alle mentale en lichamelijke zwakte; ze verlamt; ze stelt grenzen en laat geen ruimte voor uitbreiding en groei. Zelfzucht is de wortel van alle kwaad en dus ook van mentale zwakheid, van een gebrek aan aanleg en kracht, van een gemis aan oordeel en onderscheidingsvermogen, van het ontbreken van een meevoelend hart. Zelfzucht is daarom de vruchtbare oorzaak van alle tegenslagen en leed. Alles wat de natuurlijke vermogens van de menselijke constitutie verzwakt, vloeit voort uit zelfzucht. Ze is de oorzaak van betreuenswaardige en schadelijke opvattingen, die tot de beperkte aard van uw eigen kleine denkwereld behoren. U bent dan een gevangene, gevangen in uw eigen zelfzucht en daardoor vreselijk belemmerd in de edelste strijd van het leven. Zelfzucht maakt u tot een gevangene – en uw gevangenis is uw lagere zelf.

Wat een gevoel van vrijheid, van waarlijk mens-zijn, ervaart iemand die de gevangenis

van het lagere zelf verlaat en zijn eenheid met het Al voelt; want in de mystieke verborgenheden van uw eigen meest innerlijke wezen bent u werkelijk dat Al.

Zelfzucht en onwetendheid zijn de oorzaak van onenigheid en ruzie onder de mensen; want wie uit is op eigen voordeel, maakt gebruik van de natuurkrachten voor persoonlijke en zelfzuchtige doeleinden – soms met opzet, soms halfbewust. We doen dit met onze vrije wil, die niettemin zelf een goddelijke kracht of eigenschap is.

We hebben een wil en die wil is vrij. We zijn een deel van de krachten van het heelal, want we zijn daarvan niet te scheiden. Soms gebruiken we onze wil goed en soms verkeerd; wanneer we hem goed gebruiken, zien we wonderbaarlijke mysteriën in het hart en het gelaat van onze medemensen en herkennen we de grootsheid in hun diepste wezen; want er is ook grootsheid in ons, en grootsheid herkent altijd grootsheid. En als we die krachten slecht, onjuist of verkeerd gebruiken, maken we gebruik van de kleurloze krachten van het heelal, maar we doen dat op een

verkeerde manier, strevend naar ons eigen voordeel. We bezitten een vrije wil en maken gebruik van die krachten; en we doen dat in onwetendheid van de wet – de natuurwet.

Onwetendheid is een vloek voor de mens. Als we wisten wat we deden; als we wisten dat we wanorde brengen in de krachten van het heelal, boze hartstochten wekken in onszelf en in andere mensen; als we deze grondwaarheid van de natuur slechts konden beseffen – dat alle dingen een gemeenschappelijke oorsprong hebben in eindeloze vrede en harmonie – dan zou geen enkel zinnig mens disharmonie en kwaad in zichzelf dulden, maar ernaar streven zijn broeders licht te brengen en te helpen.

Onwetendheid is de grootste vijand van de mens. De vruchten van onwetendheid zijn ongeluk, verdriet, pijn, ziekte en lijden.

Zelfzucht is onwaardig. Ze is ook heel onverstandig, want er is niets dat u zo verlamt en uw voeten bezoedelt in de poel van het lagere zelf als zelfzucht. De weg naar succes betekent het beteugelen van de persoonlijkheid, onpersoonlijk worden, zodat uw voeten

niet worden beoedeld door de modder, het aanklevende vuil van het stoffelijke bestaan. De wet is voor iedereen gelijk: wees onpersoonlijk, vergeet uzelf!

Iemand die alleen aan zichzelf denkt, *ik*, *mijn* plannen, *mijn* bezit, *mijn* wensen, *mijn* gedachten, hult zich in een ware cocon van klein en lelijk egoïsme, waar niets doorheen kan schijnen en die als een ondoordringbare muur om hem heen is, harder en duurzamer dan staal.

We zijn inderdaad omringd door barrières die we zelf hebben opgebouwd, die we zelf hebben gevormd uit ons eigen gedachteweefsel, en onze grootste hindernissen liggen in onszelf. Naarmate het bewustzijn van de mens groeit, verbreekt het de banden die het omkneeld houden, het neemt de obstakels die het in zijn uitingen belemmeren weg; en dan straalt de innerlijke luister naar buiten.

Starre gedachten, starre opvattingen, zijn belemmeringen voor ware geestelijke vooruitgang, want ze duiden op dogmatisme, op een zelfgenoegzaamheid die de blik vernauwt. Ze komen in feite erop neer, om een

andere beeldspraak te gebruiken, dat we de deur van het denken sluiten voor een nieuwe waarheid; want een mens is bij wijze van spreken nooit star en onbuigzaam in zijn ziel – nooit star en onbuigzaam in zijn denken – *tenzij hij zelfgenoegzaam is*; en er is niets dat ons innerlijk zo blind maakt voor de waarheid als zelfgenoegzaamheid. Bedenk wel dat de meeste mensen maar korte tijd zelfgenoegzaam zijn, nooit lang.

Een open geest daarentegen, een leergierig verstand, het verlangen naar een ongesluisde geestelijke visie, de bereidheid de waarheid te ontvangen en die uit medeleven en de volheid van het eigen hart aan anderen door te geven – dat alles is een waarborg voor ware geestelijke vooruitgang en is dus een teken dat op het pad van geestelijke evolutie enige vordering is gemaakt.

Vermijd daarom starheid. Wees open van geest; laat uw verstand elk nieuw aspect van de waarheid dat zich aan u voordoet gretig aanvaarden. Een ongesluisde geestelijke visie betekent alleen het verlies van persoonlijke opvattingen en meningen en van zelf-

voldaanheid. Het onpersoonlijke te zien, dat betekent dat men een ongesluisde geestelijke visie bezit.

De voornaamste belemmering die het licht verhindert binnen te komen is het gevoel dat kan worden weergegeven met de woorden: 'Ik weet alles wat ik moet weten.' Dat is egocentrisch! Dat gevoel komt voort uit zuiver egoïsme. Het tegenovergestelde van die egocentrische zienswijze is een onpersoonlijke visie van geestelijke waarheden die in uw ziel werkzaam zijn en haar daardoor geschikt maken om onpersoonlijke, universele indrukken te ontvangen.

Alles wat u afhoudt van uw dierlijke zelf, wat u uw persoonlijkheid doet vergeten, u meevoert in de grootsheid van de natuur en u aanmoedigt tot meedogende, onpersoonlijke dienstbaarheid, zal u helpen in uw geestelijke groei. Hoeveel troost, hoop, bemoediging en vrede schenkt zelfvergetelheid ons!

Alles wat u afhoudt van uzelf en het kleine kringetje van persoonlijke beperkingen, zelfzuchtige denkbeelden en neigingen, egoïstische gedachten en emoties, en u ertoe brengt

in onzelfzuchtig werk anderen onpersoonlijk te dienen, ergens voor te zorgen, te bemoeiden zo u wilt, is een grote geestelijke hulp voor u. Zorgen voor een boom, voor bloemen, de belangen van een ander behartigen, bezig zijn met uw boek, met schrijven, met uw machine, met uw gereedschap, wat het ook is, alles wat u ertoe brengt uw persoonlijke zelf te vergeten – zelfvergetelheid – helpt u in uw geestelijke groei. Hoe groot is de beloning voor de man of vrouw die dat doet! Dat is het geheim van het beroep dat de religies op de mensen doen. Het stelt hen in staat het lagere, persoonlijke zelf te vergeten. En u kunt precies hetzelfde resultaat bereiken door aan de geestelijke krachten in u de volle ruimte te geven in onpersoonlijk werk, van welke aard ook.

Zoet zijn de vruchten van zelfvergetelheid – het volkomen vergeten van uw persoonlijkheid in iets zo schoons en onpersoonlijks dat geen menselijke taal het kan beschrijven! Want zelfvergetelheid, medelijden, mededogen en vrede zijn de vruchten van kosmische harmonie, die het hart is van het heelal.

Wanneer u zich van dit feit bewust begint te worden, groeit er iets in uw ziel dat onbeschrijflijk is, dat niet in woorden kan worden uitgedrukt, maar dat tegelijk licht en leven, vrede en wijsheid en almachtige liefde is – onpersoonlijk, universeel; alles heeft dan voor u zijn bekoring, wat of waar het ook is, omdat u het liefheeft.

Toch is het hele uiterlijke heelal slechts het kleed of de schaduw van iets onzichtbaars, van het innerlijke leven, waarvan ieder mens, ja iedere entiteit, een onafscheidelijk deel is; want alle entiteiten en wezens zijn in dit innerlijke leven geworteld, en daarom zal alles wat een van ons doet met overeenkomstige kracht alle andere entiteiten en wezens beïnvloeden.

Iedereen is zijn broeders hoeder, omdat we door onverbreekelijke banden van oorsprong en bestemming onafscheidelijk met elkaar zijn verbonden. We zijn in diepste wezen allen één. Ieder mensenkind is de hoeder van zijn broeders, in die zin dat hij hen beïnvloedt; en hun hart en geest reageren op wat hij hun zegt. Zijn verantwoordelijkheid

zal bewust, zelfbewust zwaarder worden, naargelang zijn eigen ontwikkeling verder is gevorderd.

We zijn precies wat we van onszelf maken en we zijn tegelijk de hoeders van onze broeders omdat ieder van ons, *ieder van ons*, verantwoordelijk is voor een eonenlange keten van oorzaken. Er is wetmatigheid in dit heelal; de dingen worden niet door het toeval beheerst; en geen mens kan denken, spreken of handelen zonder andere wezens ten goede of ten kwade te beïnvloeden.

Zaai een daad en u oogst een gewoonte. Zaai een gewoonte en u oogst een lot, omdat gewoonten een karakter opbouwen. Dit is de volgorde: een daad, een gewoonte, een karakter, en een lot. U bent de schepper van uzelf. Wat u nu van uzelf maakt, zult u in de toekomst zijn. Wat u nu bent is precies wat u in het verleden van uzelf heeft gemaakt. Wat u zaait zult u oogsten.

Als u voor uzelf zaait, zuiver en alleen voor zelfzuchtige doeleinden, zal uw oogst daarmee in overeenstemming zijn. Iemand die zo weinig liefde voelt voor de innerlijke

schoonheid van juist handelen dat hij tot zichzelf zegt: ik wil het goede alleen doen om iets te verkrijgen, meer geluk, een betere toekomst, een beter lichaam, heeft het goede dat hij zaait al met een handvol onkruid – zijn zelfzuchtige verlangen – bedorven. Niets maakt zo klein als het persoonlijke, niets vermindert de kracht van uw ziel zo als concentratie op uw eigen zelfzuchtige, persoonlijke belangen en het vergeten van het welzijn van anderen.

De mens die eerder aan anderen denkt dan aan zichzelf is daardoor al edel. De mens die zijn leven opgeeft opdat anderen kunnen leven is al edelmoedig. De mens die zichzelf vergeet in een onpersoonlijk dienen van de mensheid is de edelste van allen; en zo iemand oogst een lot dat goddelijk is – omdat hij een karakter heeft opgebouwd dat daarmee in overeenstemming is.

De natuur vraagt van alle mensen samenwerking, broederschap, vriendelijke gevoelens, liefde, zelfvergetelheid, werken voor anderen. De zelfzuchtige man of vrouw delft altijd, vroeg of laat, het onderspit. Wie slecht

is kan, zoals de groene laurierboom, wel een poosje bloeien, maar nooit lang. Zelfzucht werkt vernauwend; ze is koud; ze is het tegenovergestelde van de expansieve, warme kracht van de liefde.

De natuur staat niet lang toe dat men aanhoudend zichzelf bevoordeelt ten koste van anderen, want het hart van de natuur is harmonie, de hele structuur van het heelal berust op coördinatie en samenwerking, geestelijke eenheid. De mens die standvastig en onafgebroken ernaar streeft zichzelf te bevoorstellen, eindigt in dat verre land van het 'mystieke westen', het land van de vervlogen hoop, het land van geestelijk verval, want de natuur verdraagt dat niet lang. Hij heeft zijn nietige, onontwikkelde wil tegenover de machtige stromen van de kosmos gesteld en vroeg of laat spoelt hij aan op een zandbank van de rivier van het leven, waar hij vergaat. De natuur duldt geen voortdurende en hardnekkige zelfzucht.

Kijk eens naar een boom. Kijk naar ons lichaam. Elk is opgebouwd uit grote aantallen kleinere dingen, kleinere wezens, die allen

samenwerken en samen één ding vormen waarin ze alle leven, bewegen en hun bestaan hebben, en deel hebben aan het gemeenschappelijke leven.

Als een mens harmonieus handelt, handelt hij in overeenstemming met het universele plan en de universele wet. Wat we verstaan onder het woord ethiek is harmonie in ons bewustzijn en ons denken en dus in onze daden. De ethiek is geen conventie; de moraal is geen conventie, maar is geworteld in de harmonie, in de centrale wetten van het zijn; ze is gebaseerd op de structurele harmonie van het heelal.

Dit morele instinct welt dus op uit uw innerlijke constitutie. Het komt voort uit uw geestelijke wezen dat het bestaan van harmonie, orde en de grootsheid en majesteit van schoonheid erkent – schoonheid van gedachten, schoonheid van aspiraties en gevoelens, schoonheid van handelen.

Kennis is het kind van liefdevolle daden – dit is een van de verhevenste waarheden. Men kan geen kennis krijgen van de mysteriën, van de hogere mysteriën, als het hart

niet van liefde is vervuld en daarvan overvloedig; en kennis vloeit voort uit het oefenen van de geestelijke krachten in u. Men oefent ze het gemakkelijkst door het verrichten van liefdevolle, vriendelijke daden en door broederschap te voelen en in praktijk te brengen, door anderen te helpen en met hen te delen, door anderen te helpen en hen te laten delen in het geluk dat u zelf ervaart.

Hoe edel en verheven is het als mensen hun onderlinge verwantschap beseffen, als hun hart wordt bewogen door almachtige liefde, als ze beseffen dat ze allen broeders zijn en als ze leven voor het welzijn van de mensheid!

5

Liefde is het cement
van het heelal

Liefde is het cement van het heelal

Liefde wijst de weg en verlicht het pad; liefde is de uitstraling van het allesdoordringende licht, de boeddhaluister, het christuslicht in het hart van het heelal – die liefde die werkt in goden en mensen en ons leert schoonheid te herkennen wanneer we haar zien, vooral innerlijke schoonheid, en grootsheid en luister te zien in anderen, omdat we de grootsheid en luister in ons eigen diepste wezen kennen.

Liefde is het cement van het heelal; ze houdt alle dingen op hun plaats en onder haar eeuwige hoede; haar werkelijke aard is hemelse vrede, haar kenmerk is kosmische harmonie die alle dingen doordringt, die grenzeloos, onvergankelijk, oneindig, eeuwig is. Ze is overal en is het hart van het hart van al wat is.

Liefde is het mooiste, het heiligste wat de mens kent. Ze geeft de mens hoop; ze houdt de aspiratie levend in zijn hart; ze stimuleert de edelste eigenschappen van de mens, zoals zelfverzaking ter wille van anderen; ze wekt zelfvergetelheid; ze brengt ook vrede en vreugde die geen grenzen kennen. Ze is het edelste dat in het heelal bestaat.

‘Heb elkaar lief’ – edele woorden, want ze doen een beroep op de kern van uw natuur, op het goddelijke in u, op de innerlijke god die in diepste wezen een hemels licht is. Het meest innerlijke licht in u is almachtige liefde.

Liefde is een beschermende kracht; liefde is machtig; ze is allesdoordringend; en hoe onpersoonlijker ze is des te hoger en krachtiger is ze. Ze kent geen grenzen in ruimte of tijd, want ze is de fundamentele werking van de natuur, de hoogste wet van de natuur en ze is de universele band van eenheid tussen alle dingen. Niet alleen verzacht ze het meest versteende hart en verbreekt ze de vormen van het meest starre menselijke denken, maar haar levenschenkende warmte dringt geleide-

lijk overal in door. Niets kan haar voortgang stuiten, want ze is de ware levensessentie van het heelal. Uiteindelijk zijn alle wezens en dingen één, alle zijn geworteld in het ene LEVEN en door alle vloeit de gestage, ononderbroken stroom van almachtige liefde.

Liefde is de grote aantrekkingskracht die het ene wezen met het andere verbindt, het ene mensenhart met het andere; en hoe verder een mens vordert in zijn evolutie, hoe hechter de liefde alle vezels van zijn wezen omwikkelt met haar ranken, of, om een andere beeldspraak te gebruiken, hoe meer het mensenhart van liefde zwelt, tot het ten slotte het hele universum omvat, zodat men alle dingen, groot en klein, gaat liefhebben, zonder onderscheid van plaats of tijd. Hoe gezegend is hij die dit voelt, dit beseft! Het is goddelijk, want liefde, onpersoonlijke liefde, is goddelijk.

Persoonlijke liefde is maar een weerspiegeling ervan; en persoonlijke liefde is onvolmaakt omdat de straal zo zwak is. Alles waarin het verlangen naar persoonlijk voordeel de drijvende kracht is, is geen ware liefde.

Als de liefde persoonlijk is, beginnen de sluiers van de persoonlijkheid zich te verdichten voor het innerlijke oog, omdat persoonlijke begeerten zich in de aura – de omringende psychische sfeer – verzamelen en verdichten, waardoor deze vaster wordt, en dat maakt dat de psychische sluiers zwaarder worden en de innerlijke visie en het innerlijke begrip verduisteren. De essentie van ware liefde is zelfvergetelheid en op deze regel zijn geen uitzonderingen.

Als er in hart en geest van de mens alleen persoonlijke liefde heerst, dan houdt hij wel van het een, maar niet van het ander; hij houdt van iets dat hier is, maar niet van iets anders dat daar is, of omgekeerd – met andere woorden, hoe persoonlijker zijn liefde is, hoe beperkter is ze. Dat is de soort liefde die niet door en door echt, die beperkt is.

Onpersoonlijke liefde is aantrekkelijk en mooi; ze vertoont geen spoor van de dingen waarvan we allemaal een afkeer hebben. Ze is altijd vriendelijk tegenover alles en iedereen – zowel grote als kleine wezens en dingen; ze is intuïtief.

Verantwoordelijkheid, vertrouwen, liefde – die brengen inderdaad geluk, kracht en vreugde. Maar u zult deze grootse kwaliteiten niet begrijpen en evenmin aanvoelen als uw hart vol is van alleen maar persoonlijke, beperkte gevoelens en gedachten. Dan is voor die grootse kwaliteiten in uw hart geen plaats; het kan ze niet bevatten als het van louter persoonlijke zaken is vervuld.

Want persoonlijke liefde kent geen verantwoordelijkheid, heeft geen verantwoordelijkheidsgevoel. Ze kent geen vertrouwen, kan geen echt vertrouwen schenken; ze kan niet ten volle geven omdat het 'ik' zich steeds in volle kracht doet gelden, en haar enige gedachte is: ik, ik, en nog eens *ik*. Dit is het probleem in de huidige wereld; alle moeilijkheden en zorgen zullen in hoge, *zeer hoge* mate verdwijnen als mannen en vrouwen elkaar op onpersoonlijke wijze konden liefhebben, als mannen in andere mannen menselijke grootsheid kunnen zien en vrouwen andere vrouwen zullen vertrouwen, en dat zal het geval zijn als ze deze visie hebben – deze verheven visie.

Juist deze zelfzuchtige, persoonlijke liefde heeft in het menselijk leven verdriet, lijden en ellende gebracht, terwijl onpersoonlijke liefde reinigend en zuiverend werkt en het hart van de mens blij maakt.

Als een menselijk hart zich kan geven zonder te denken aan een beloning of aan de pijn die het geven tijdelijk voor de gever kan meebrengen, is dat iets moois. Die liefde die wordt geschonken zonder dat men aan zichzelf denkt, die geen grenzen kent of voorwaarden stelt, is goddelijk. Ware liefde is altijd onpersoonlijk.

Liefde is vrede; liefde is harmonie; liefde is zelfvergetelheid; liefde is kracht; ze is machtig; ze betekent visie; ze betekent evolutie. Haar kracht verruimt de innerlijke natuur zodanig dat uw medegevoel geleidelijk toeneemt, omdat u één wordt met het heelal waarin u thuishoort, waarin u leeft, beweegt en uw bestaan heeft; en omdat ze zelf harmonie is en tot de essentie van het hart van het heelal behoort, wordt u één met het goddelijke in het hart van alle dingen.

Onpersoonlijke liefde is goddelijk. Ze ver-

licht het hart; ze verruimt het denken; ze vervult de ziel met een gevoel van eenheid met al wat is; zodat u net zo min een ander levend wezen kunt kwetsen als opzettelijk en uit vrije wil iets of iemand waarvan u op aarde het meeste houdt, schade kunt toebrengen.

Liefde is machtig. Ze is het mooiste in het menselijk leven omdat ze het mooiste is in het leven van de goden, waarvan het menselijk leven maar een zwakke en gebrekkige afspiegeling is. Ons hele wezen zendt een machtige stroom van sympathie uit voor al wat is. Vanaf het begin wordt het leven grootser, en daagt er aan de verre horizon van de toekomst een volledig begrip van en voor alles, en een hereniging van alle wezens en dingen in één bewustzijn, waarin haat, strijd, onenigheid en misverstanden zullen zijn verdwenen.

Een zwakke afspiegeling van deze liefde is de liefde van de ene mens voor de andere – een heel zwakke inderdaad, maar ze is tenminste het begin van zelfvergetelheid. Als de ziel echter eenmaal wordt verlicht door de heilige glans van onpersoonlijke liefde, dan leeft u pas echt.

Onpersoonlijke liefde vraagt geen beloning, ze geeft alles en geeft dus zichzelf. Liefde verlicht. Liefde inspireert; ze opent de deuren van het verstand omdat ze de boeien verbreekt van het lagere zelf dat de innerlijke god gevangen houdt. Als u op onpersoonlijke wijze liefheeft, dan verspreidt zich het goddelijke vuur en wordt de mens werkelijk mens.

Liefde is een geweldige kracht. Volmaakte liefde bant alle vrees uit. Iemand van wie het hart van liefde en mededogen is vervuld, kent nooit angst; daarvoor is in zijn hart geen plaats. Koester liefde voor al wat leeft, dan verbindt u zich met onoverwinnelijke kosmische krachten en wordt u sterk, en geestelijk en intellectueel helderziend. U zult nooit ergens bang voor zijn als uw hart van liefde en begrip is vervuld, want liefde – volmaakte liefde – brengt begrip. U zult dan nooit bang zijn voor armoede; u zult nooit angst hebben voor de dood.

U kunt de angst overwinnen door u grootse en moedige daden en gedachten voor de geest te roepen. Stel u voor dat u moedige

daden verricht. Bestudeer en bewonder dappere daden van anderen. Bestudeer en bewonder moedige ideeën van anderen. Kweek het verlangen aan naar moed, zodat u het in praktijk gaat brengen. Dan wordt u moedig en zal de angst verdwijnen als de ochtendnevel voor de opkomende zon. Het geheim van het overwinnen van angst ligt in de scheppende kracht van de verbeelding.

Dit zijn praktische, ethische voorschriften, praktische gedragsregels voor de mens; wat is het jammer dat de mensheid die uit het oog heeft verloren! De mens zal door angst worden beheerst zolang hij van zichzelf houdt; want hij is dan bang voor alles wat gaat gebeuren – bang om iets te wagen, bang om te handelen, te denken, uit angst te verliezen. En dan zal hij verliezen. ‘Wat ik vreesde is me overkomen!’ Zo gaat het altijd.

Het zijn de Groten die geen angst kennen, die wagen, die handelen, die doen – want zij zijn de mensen van de daad; en zij zijn ook de denkers in de wereld; want in beide gevallen hebben ze geen angst. Ze houden van wat ze doen. Daarom hebben ze geen vrees.

De sterke mens is hij die liefheeft, niet hij die haat. De zwakke mens haat omdat hij beperkt en klein is. Hij kan het lijden en het verdriet van anderen niet zien of voelen en zelfs het standpunt van een ander niet begrijpen, wat toch gemakkelijk is. Maar de mens die liefheeft ziet zijn verwantschap met alle wezens. Zijn hele natuur straalt van innerlijke schoonheid, verruimt zich door het innerlijke vuur dat opvlamt in mooie en harmonieuze gedachten en daardoor in mooie en vriendelijke daden. Zelfs zijn gelaatstrekken zullen zich verzachten en vriendelijk worden; hij zal geen angst inboezemen; hij zal niet worden gehaat.

Onpersoonlijke liefde is magisch; ze brengt wonderen tot stand; ze zal zelfs harten van steen breken. Niets, zelfs haat niet, kan haar stuiten. Volg de aloude wet: haat niet. Overwin haat door liefde. Vergeld haat nooit met haat, want zo giet u olie op een onheilig vuur. Vergeld haat met mededogen en rechtvaardigheid. Wees rechtvaardig als men u onrechtvaardig behandelt. Dan verbindt u zich met de geestelijke werkingen van de

natuur en wordt u een kind van het kosmische leven dat daarna met zijn eeuwige ritme in uw eigen hart klopt.

Wees uzelf, en breid uw sympathieën uit; raak met de voeldraden van uw bewustzijn het hart van andere mensen aan. Hoe groot is de vreugde als u als het ware de innerlijke en elektrische trilling voelt die uw eigen ziel ervaart wanneer u het hart van een medemens heeft aangeraakt!

Geef ruim baan aan de goddelijke energieën die sluimeren in uw hart: liefde, mededogen, medelijden, begrip voor anderen, vriendelijkheid, de visie van schoonheid in het licht van de liefde, en van liefde in het licht van de schoonheid die zichzelf uitstraalt.

Wees vriendelijk; weiger te haten. Laat uw hart zich verruimen.

Een andere stap die leidt naar het pad van goddelijke liefde is vergiffenis. Vergeven is de impuls van het hart die u ertoe brengt de eerste stap omhoog te doen; dat is inderdaad een van de treden naar goddelijke liefde. Ware vergeving eist een sterk karakter, ware menselijkheid, een zuiver onderscheidings-

vermogen en intellectuele kracht; het betekent weigeren wrok te voelen, vol rancune te zijn, haat te kweken; vergeven betekent ook het zuiveren van uw eigen hart van die lage en ontorende aandriften.

Bijvoorbeeld: er is u onrecht aangedaan. Wat zult u doen: wrok koesteren, haat kweken, de tijd afwachten om met gelijke munt terug te betalen en daardoor de onrust en het zielenleed in de wereld te verdubbelen? Of zegt u: Nee, ik vergeef het; ik heb de weg hiervoor zelf gebaad, want in het verleden heb ikzelf dit leed mij op de hals gehaald. Ongelukkig is de mens die me kwaad doet, ik vergeef hem.

De boosdoener weet niet wat hij doet. Hij is zwak. Hij is blind. Hij daarentegen die vergevensgezind van aard is, ziet en is sterk: want liefde vergeeft alles en de reden daarvoor is dat ze meeleeft en begrijpt. Begrip brengt inzicht.

Leer te vergeven; en vergeef wanneer vergiffenis nodig is. Vergeef niet alleen met de mond, als u niet in de verleiding komt om te haten, maar vergeef wanneer u daarvoor een

beroep moet doen op uw innerlijke kracht. Heb lief, wanneer u de lage en zelfzuchtige drang voelt om te haten, want dan betekent liefhebben een geestelijke oefening die getuigt van innerlijke kracht en grootsheid.

Dat sterkt u in hoge mate in uw innerlijke constitutie. Deze oefening en het resultaat daarvan maken een einde aan onenigheid, verzachten leed, moedigen vertrouwen en vriendelijke gevoelens aan; en tot hem die oprecht en met succes vergeving schenkt, komt een vrede en een besef van kracht die niets anders ooit kan geven.

Vergeef uw naasten en heb hen lief en laat de liefde die uw hart met haar heilige licht vervult en uw denken met haar goddelijke glans verlicht, uitgaan naar al wat leeft, zonder beperking, zonder er grenzen aan te stellen; uw beloning zal zeer groot zijn. Want liefde roept niet alleen liefde op in het hart van anderen, maar heeft ook een zeer verheffende invloed op uzelf. Ze brengt niet alleen mooie dingen naar buiten in de ziel van hen die u liefheeft, maar ze ontwikkelt ook uw eigen vermogens en krachten.

Vergeef en heb lief; daardoor plaatst u de voeten op het pad dat u rechtstreeks naar de geestelijke zon voert die eeuwig straalt met genezende kracht. Vergeef en heb lief; en voor u het weet voelt u de zegenrijke invloed van de boeddhaluister – de christusgeest – die uw hele wezen doordringt. Dan wordt u een weldadige kracht op aarde, niet alleen geliefd bij uw medemensen, maar een zegen voor alle wezens. Dan begint u een juist gebruik te maken van de edele vermogens en krachten die uw innerlijke god eigen zijn; u zult alles begrijpen, want liefde is inderdaad helderziend en een machtig vermogen.

Leer te vergeven, want dat is edel; leer lief te hebben, want dat is goddelijk.

6

Het chelapad

Het chelapad

De band tussen leraar en discipel is iets moois: het gevoel van de kant van de discipel van volkomen vertrouwen en liefde, zodat niets voor zijn leraar verborgen kan blijven; en van de kant van de leraar begrip, medeleven, liefde, en vaak zelfs lof. Als de discipel zijn leraar dankbaar is, voelt de leraar in zekere zin dankbaarheid tegenover de discipel, want hij ziet in hem het groeiende leven van een nieuwe meester van mededogen die zich in toekomstige eonen zal ontplooien.

Heb goede moed! Volg het pad dat u begint te betreden. Volg het trouw, ondanks de fouten die u misschien maakt en de struikelblokken op uw weg. Volg dat pad dat steeds verder naar binnen, naar de god in u leidt: het brengt u naar het hart van het heelal; en naarmate u op dit pad vordert, wint u aan innerlijke kracht, nemen uw inner-

lijke vermogens toe en groeien de geestelijke en intellectuele delen van uw constitutie, waardoor er deuren voor u zullen worden geopend die u bij iedere herhaling een steeds diepere blik gunnen in dat hart van het heelal.

Elke inwijding is niet anders dan het openen van een nieuwe deur van ervaring in de gebieden van het innerlijke leven. Iedere nieuwe deur sluit zich voor altijd achter u. U kunt nooit terug; maar al bent u tijdelijk in een nieuwe wereld, met grotere vermogens en meer kracht, met nieuwe krachten in u waarvan u kunt gebruikmaken, toch ziet u steeds weer een andere deur vóór u. Deze 'deuren' worden ook 'sluiers' genoemd en als u één sluier achter u heeft gelaten, is er altijd een andere sluier vóór u. Elke nieuwe tempelkamer, die door een sluier van de andere is gescheiden, bevat een groter licht dan de kamer die u het laatst bent binnengegaan.

Voor hen die slagen is de beloning inderdaad groot – onuitsprekelijk, schitterend; en dat succes is maar het begin van nog grotere successen die zullen volgen, want elke stap

vooruit geeft een nieuwe blik op mogelijkheden in het eindeloze en steeds veranderende panorama van het leven van het heelal. Elke stap vooruit betekent het ingaan in een groter licht, en daarbij vergeleken is het licht dat u zojuist achter u liet een schaduw; maar het heilige licht van waarheid, licht en liefde schijnt door elke sluier en dat licht leeft eeuwig in u, want het is uw ware zelf.

Als u één wordt met uw ware zelf en sluier na sluier van verduisterende, persoonlijke voertuigen achter u laat – voertuigen die fysiek, astraal, psychisch, mentaal of zelfs geestelijk zijn – als u steeds verder binnenwaarts en omhooggaat, komt u steeds nader, steeds dichterbij de innerlijke god die het essentiële leven van die waarheid is; wanneer u daarmee één wordt, zal uw bewustzijn, dat nu slechts menselijk is, het bewustzijn van het heelal worden. Uw innerlijke god is een van de geestelijke bouwstenen van het grenzeloze heelal, en het grenzeloze heelal is een weefsel, een web van bewustzijn. Door uzelf te kennen zult u alles kennen.

De weg van groei is geen moeilijke weg.

Hij wordt een steil en doornig pad genoemd, maar dat is hij alleen voor de zelfzuchtige, hebzuchtige, hartstochtelijke, lagere mens. De weg van de geest is de weg van licht, het is de weg van vrede, de weg van hoop, de weg naar de zon. Zet uw voeten stevig op dit pad en bereik uw doel!

Op dit moeilijke pad wordt de aspirant gesteund door de liefde van zijn gids, maar hij moet elke stap op weg naar de overwinning alleen doen. Hij wordt er niet gebracht. Iedere stap moet hijzelf doen. In het gewone menselijke bestaan vinden we onze eigen weg in de wereld, we voeden ons, we leren zelf, we oefenen onszelf. Als dat hier al nodig is, is het in het esoterische leven tienmaal zo hard nodig. Daar moeten we alles zelf verwerven, omdat we eenvoudig naar buiten brengen wat in ons is; onze eigen wil en ons eigen bewustzijn moeten ontwaken, volledig ontwaken, door onze eigen inspanningen.

U kunt niet zien zonder uw eigen gezichtsvermogen te gebruiken. U kunt niet begrijpen met het begripsvermogen van een ander. U moet alles wat u ooit zult hebben, zelf ver-

werven in de esoterische training. U moet de heilige vlam zelf in uw eigen ziel opwekken; en dat geldt voor iedere stap die u in uw geestelijke en intellectuele vooruitgang doet. U moet zelf de onbeschrijflijke vreugde van mededogen ervaren – het onuitsprekelijke gevoel van één zijn met het Al. U moet zelf het voertuig zijn van het innerlijke licht, u moet het bereiken. Het is zowel in u als boven u, het geeft u kracht en inspiratie.

Geestelijk licht komt tot u van binnenuit; u ontvangt geen licht – het licht van de geest – vanbuiten. Het enige wat de leraar kan doen is u helpen de omhullende sluiers van het ik op vele manieren en allerlei wijzen op te ruimen. Alle geestelijke verlichting komt nu en altijd van de meester in u. Er is geen andere weg naar het licht mogelijk. Alle groei komt van binnenuit; alle verlichting komt van binnenuit; alle inspiratie komt van binnenuit; alle inwijding komt van binnenuit.

Aspiratie is bidden in de ware zin van het woord; het is een voortdurend streven naar omhoog, elke dag proberen iets dichterbij de innerlijke god te komen. Dit betekent harmo-

nie, innerlijke harmonie, vrede. Omdat er dan in uw denken en in uw hart harmonie en vrede heersen, zal die toestand van hoofd en hart zich in uw fysieke lichaam weerspiegelen en uw lichaam zal harmonieus, dat wil zeggen gezond functioneren.

Bovendien verheldert en zuivert een sfeer van verheven denkbeelden en vriendelijke gedachten de aurische atmosfeer om ieder mens, en het is de dure plicht van elke discipel op het pad daarvoor te zorgen. Door naar hogere en betere dingen te streven worden zelfs de atomen van onze hele constitutie gezuiverd.

De discipel zou zich altijd van deze leringen bewust moeten zijn en hij moet zich in zijn denken voortdurend daarmee bezighouden. U zou ze steeds in uw bewustzijn moeten houden en erover nadenken. U moet ermee bezig zijn als u naar bed gaat en opstaat, als u zich aankleedt of een bad neemt of uw maaltijd gebruikt, zelfs wanneer u aan het werk bent. Houd u in gedachten steeds bezig met deze prachtige leringen. Dit 'bovenbewustzijn' is uw wortel, de goddelijke

essentie, waarmee dit denkende bewustzijn zich bezighoudt en waarin het verblijft.

Meditatie wil zeggen een onderwerp te nemen om over na te denken en er in gedachte op onpersoonlijke wijze mee bezig te zijn, en intussen in uzelf te zoeken naar een antwoord, naar meer licht erover; als deze wijze van mediteren trouw wordt gevolgd, zal het licht tenslotte komen. Oefening maakt het zo gemakkelijk, en door een gewoonte ervan te maken wordt het zo aantrekkelijk, dat tenslotte de tijd komt dat u de hele dag mediteert, zelfs wanneer uw handen bezig zijn met het dagelijkse werk. Het geluk en de vrede die dat meebrengt zijn onuitsprekelijk.

Het is niet nodig zich in zijn kamer terug te trekken om daar liggend, zittend of staand, en met inspanning van de wil te proberen zijn brein te dwingen aan bepaalde zaken te denken. Concentratie wil zeggen dat men zijn denken richt op een bepaalde gedachte of een bepaald onderwerp en die gedachte vasthoudt. Het is gemakkelijk en het middel daartoe is ergens belang in te stellen. Als u werkelijk ergens belangstelling voor heeft,

zal uw denken zich automatisch daarop concentreren.

Maar de beste vorm van meditatie is het denken, de verlangens en inspanningen voortdurend erop te richten zo goed mogelijk te zijn, zo goed mogelijk te leven, en die gedachte dag en nacht vast te houden. Als het verlangen het beste in u te zijn en zo goed mogelijk te leven voortvloeit uit een geest van mededogen, die in het hart opwelt als een heilige stroom van energie, dan zal dat u snel naar de Gouden Poort brengen.

De volgende stap op het pad wordt pas gezet als de discipel gereed is: het hangt geheel en al van de discipel af; de leraar kan niets anders doen dan hem wakker maken; de discipel is degene die de beslissing moet nemen. Want als de leerling gereed is, staat de leraar klaar.

Er komt een tijd in de evolutie van de mens dat hij een punt bereikt waarop hij al zijn krachten – geestelijke, intellectuele, psychische, astrale, vitale, fysieke, alles – op één doel wil concentreren, namelijk zich tot een geschikt dienaar en helper van zijn mede-

mensen maken, zonder dat hij door andere dingen of plichten wordt afgeleid. Dit wordt *chelaschap* genoemd, of leerlingschap. Maar dit pad van leerlingschap is slechts voor de weinigen.

Zij die dit pad van geestelijke vooruitgang en verlichting volgen – discipelen van het esoterische leven, die het leven van een chela leiden – hebben de gelofte afgelegd het zelf op te geven voor de wereld, geen persoonlijke eigendommen te hebben, hun leven en al wat er is op te geven voor de heiligste zaak die ze kennen. Voor deze discipelen van het edele leven is het juist geen tegenstand te bieden: ze hebben gezworen nooit terug te slaan; nooit de hand op te heffen om zich te verdedigen als de aanval alleen tegen de chela is gericht; zich nooit persoonlijk te beschermen tegen smaad of laster, dat wil zeggen als het alleen om de bescherming van zijn eigen persoonlijkheid gaat; de andere wang toe te keren als hij wordt geslagen; en bovendien zijn hemd te geven als zijn mantel wordt gevraagd. Maar zelfs deze chela's hebben zich verplicht het kwaad te beteugelen,

de voortgang van het kwaad tegen te gaan, het zo mogelijk te verhinderen als het iemand anders wordt aangedaan; want een esotericus doet voor een ander wat hij voor zichzelf nooit zal doen.

De chela's sluiten zich af voor genot en voor pijn: want de ideale mens is iemand van wie de wil niet wordt beheerst en het oordeel niet wordt gekleurd door genot of pijn. Een hoogstaand mens blijft standvastig, laat zich niet afleiden door genot en wordt door lijden niet verzwakt.

Chela's geven zichzelf om de wereld tot zegen te zijn; ze geven alle persoonlijke dingen op om voor het heelal te kunnen leven. Deze weinigen geven zichzelf; en niemand zou meer kunnen geven. Dit is het pad van de boeddha's en de christussen.

Chelaschap of de training voor meesterschap is een inspannend werk dat het hart diep beroert. Elke stap ervan is vreugde, hoewel er zich soms psychische reacties voordoen waarvoor men op zijn hoede moet zijn. Het chelaleven kan worden vergeleken met iemand die bezig is met een belangrijk, boei-

end en erg interessant, maar zeer inspannend lichamelijk werk. Hij zwoegt, raakt vermoeid, zijn ademhaling is snel, zweet bedekt zijn voorhoofd en lichaam, maar toch voelt hij hoe als het ware onder zijn handen een werk van grote schoonheid groeit. Hij voelt de drang er alle kracht aan te geven die in hem is. De chela weet dat achter de verre heuvels, en als zijn karma gunstig is misschien niet zo veraf voor hem, de tempel van wijsheid ligt en dat de poorten ervan zich voor hem zullen openen als hij hem kan bereiken, als hij hem sterk en zuiver van geest kan bereiken. Indien hij hem met bezoedelde voeten bereikt, met voeten die hij niet met zijn eigen tranen en hartenbloed heeft gewassen, moet hij op zijn schreden terugkeren, of wachten tot de tijd aanbreekt dat het hart niet langer bloedt en zijn ogen niet meer worden verblind door tranen van zelfzuchtig en persoonlijk streven naar louter persoonlijke doeleinden. De ogen zullen dan verlicht zijn door de onvergankelijke, innerlijke vlam en het hart zal als het ware alleen voor anderen kloppen, omdat het volkomen onzelfzuchtig

is. Dan zullen schoonheid, onuitsprekelijke vreugde, onvoorstelbare kracht en vrede in zijn leven komen.

Chelaschap is op zichzelf niet moeilijk. Op zichzelf is het gemakkelijk, bijna onbeschrijflijk gemakkelijk. Het betekent het opgeven van pijn en verdriet, het opgeven van boosheid en begeerte, het opgeven van zelfzucht en van alle dingen die ons schaden en verblinden, ons verzwakken en belemmeren. Het betekent reinheid, vriendelijkheid, kracht, zuiverheid, schoonheid. Het betekent dat men het leven van een geïncarneerde god begint te leven. Het betekent dat men één wordt, meer en meer één wordt met zijn innerlijke god; eerst in geringe mate, bij de volgende inspanning iets meer, enz., want bij elke poging ontvangt de chela meer en meer van het innerlijke licht, van het innerlijke leven, van de innerlijke inspiratie – van de innerlijke buddhische luister. Met andere woorden, het betekent dat men steeds meer één wordt met de innerlijke meester. In ieder mens bevindt zich, zelfs nu, een verheven wezen, een mahātma.

Het leven van een chela is een prachtig leven, en de eerste regel is: leef voor het welzijn van de mensheid. Dit is de eerste stap naar inzicht, de eerste stap naar geestelijke groei, de eerste stap naar vooruitgang – niet leven voor eigen voordeel, maar ter wille van het heelal, dat u in werkelijkheid, en vanuit een ander standpunt, zelf bent; want het heelal is u en u bent het heelal.

Het leven van een chela is eigenlijk de eenvoudigste zaak ter wereld: vriendelijk, hoffelijk en rechtvaardig zijn en uw geestelijke en intellectuele vermogens ontwikkelen. Laat u nooit door boosheid of hartstocht meeslepen. Niet alleen wint u daarmee niets, maar u maakt daardoor slecht karma dat u op een of andere dag onder ogen zult moeten zien en te boven komen.

Vergeet uzelf; wees onpersoonlijk en dus niet gehecht aan materiële zaken; wees objectief en daardoor onpersoonlijk. Wees groot van hart en groot van ziel en dan kunt u slagen door onpersoonlijk te zijn. Verdraag onrecht met gelijkmoedigheid, daardoor wordt u grootmoedig – groot van hart. Sla

nooit terug; neem nooit wraak; zwijg en wees geduldig. Bescherm anderen; bescherm beslist niet uzelf.

Vergeef onrecht dat u is aangedaan. Als het hart van de chela vol is van liefde voor al wat is, als hij aangedaan onrecht van vroeger, nu of later ten volle vergeeft, omringt hij zich met een machtige beschermende kracht, want deze geestelijke energieën zuiveren het hart; ze stimuleren het intellect; ze verheffen de ziel. Dan zal uw ziel door uw lichaam stralen als lamplicht door glas, en u zult niet alleen hen verlichten die bij u zijn, maar door uw vrede, door uw rust zult u het pad voor hen verlichten en minder zwaar maken.

Wees leergierig, maar niet overmoedig. Wees moedig als u op dit oude, eeuwenoude pad voortgaat, dat naar het hart van het heelal leidt; maar overhaast u niet. Let goed op wat u zegt, opdat niet iets ongemerkt uw woorden vergezelt: want u kunt dat nooit terugroepen. Durf, wil, weet en zwijg!

Groei op een natuurlijke manier, zoals de bloem haar blaadjes openvouwt, zoals de knop zijn hart openlegt. Is er enige reden of

noodzaak dat de ogen steeds door tranen worden verblind en de voeten onophoudelijk worden gewassen in het hartenbloed?

Wees niet ontmoedigd als u tekortschiet, als u niet in overeenstemming leeft met het beste in u. Verlies zelfs geen tijd aan berouw; dat werkt verzwakkend. Neem u eenvoudig voor het niet weer te doen! En als het u opnieuw niet lukt, herhaal dan: ik zal het niet weer doen, want alleen ik zal daardoor de verliezer zijn. De dag komt dat door het voortdurend herhalen van de mantra, de voortdurende aspiratie van hart en denken en het onafgebroken streven of pogen het beste, het mooiste te zijn dat in u is, u het plotseling zult zijn, u het plotseling zult worden.

Door het leven van een chela te leiden, verwisselt u eenvoudig de dingen waarvan u innerlijk een afkeer heeft, die u haat, voor dingen die mooi en nuttig zijn; u verruilt zwakte voor kracht, het lelijke voor het mooie, blindheid voor visie, duisternis voor licht.

Worstel niet; strijd niet; maak u geen zorgen, maak u niet ongerust. Wees natuurlijk; wees geduldig; wees kalm; wees vredig; wees

niet ongeduldig, wees heel geduldig. Neem de dingen zoals ze komen en streef onafgebroken; streef naar wat u het meeste liefheeft en het meest waardevol acht en laat al het overige los. Doe uw plicht tegenover allen, wat het uzelf ook kost, en u zult ontdekken dat dit alles een onuitsprekelijke vreugde met zich brengt. Vroeg of laat zal het innerlijke oog zich openen en u inzicht schenken; de innerlijke zintuigen zullen zich ontsluiten en u zult zich bewust worden van de meest wonderlijke en vreemde dingen om u heen.

De geestelijke vermogens zijn in u, en kunnen oneindig worden ontwikkeld. Als het innerlijke oog is opengegaan, bezit u geestelijke helderziendheid – een visie met een universeel bereik, slechts beperkt door uw vermogen als individu haar te interpreteren, te ontvangen en te bevatten – en heeft u het geestelijke vermogen om te zien en om juist te zien, en te weten dat wat u ziet waarheid is. Als u zich met de god in u heeft verbonden, stelt de geestelijke kracht u in staat dingen op willekeurige afstand te zien. Met het innerlijke, geestelijke oog ziet u onmiddellijk din-

gen op enorme afstanden. Uw bewustzijn is daar waarheen u het zendt. U kunt in uw stoel zitten en met gesloten ogen op grote afstand alles zien wat u wilt zien. Dit kan niet alleen in deze uiterlijke wereld, maar u kunt met deze geestelijke visie doordringen in de innerlijke en onzichtbare werelden en zo weten wat er in de geestelijke en etherische werelden gebeurt; en vergeet niet dat deze innerlijke en onzichtbare werelden de basis of wortel zijn van dat facet dat wij mensen het fysieke heelal noemen. Dit fysieke heelal is maar één aspect of gebied van het grote universum van grenzeloos leven.

Dit vermogen wordt in Tibet *hpho-wa* genoemd, dat is het vermogen uw bewustzijn (dat betekent ook uw wil) op elke gewenste afstand te projecteren: op aarde, naar de maan, naar een andere planeet, naar de zon. Dat is mogelijk omdat de kosmische ruimten uw thuis zijn. U bent die kosmische ruimten en zij zijn u. Dezelfde krachten die daarin werkzaam zijn, zijn ook in u. Uit dezelfde substanties waaruit zij zijn geboren en opgebouwd, bent ook u opgebouwd. U bent er

thuis en daarom is het heel natuurlijk dat zo'n vermogen zich openbaart.

Een andere geestelijke kracht is echte, zuivere helderhorendheid: de gave om met het geestelijke gehoor – het innerlijke geestelijke oor – zelfs te horen wat de goden zeggen en doen. Als u dit vermogen bezit, kunt u de muziek der sferen horen, want elk hemellichaam zingt zijn eigen majestueuze hymne terwijl het zijn baan doorloopt. Alles op aarde of elders, bezielde of zogenaamd onbezielde, dat uit een verzameling atomen bestaat, is daarom een symfonische melodie, een symfonie; en het totale klankvolume wordt opgebouwd uit de tonen van elke zingende entiteit. Ieder atoom daarvan is een zingende entiteit, zodat ook ons fysieke lichaam zelf een belichaamd lied is.

Elk nietig atoom is afgestemd op een muziektoneel. Het is onophoudelijk in beweging, in voortdurende trilling, met snelheden die voor het gewone verstand van de mens onbegrijpelijk zijn; en elke snelheid heeft haar eigen getalswaarde, met andere woorden haar eigen numerieke toon en zingt dus

die toon; zou u dus deze geestelijke helderhorendheid bezitten, dan zou het u omringende leven één groots, lieflijk gezang zijn; en ook u zou een lied zingen, uw lichaam zou als het ware een symfonieorkest zijn dat een prachtige, onbevattelijke symfonische compositie ten gehore brengt.

Als het vermogen van het innerlijke geestelijke oor ontwaakt zou zijn, zou u het ontluiken van een rozenknop horen als een lied, en de groei ervan zou als een wisselende melodie zijn die zich dag in dag voortzet. U zou de groene grashalmen kunnen horen groeien. U zou iedere haar op uw hoofd kunnen horen groeien, want groei is beweging. De groei van een klein kind zou u horen als een koor van onophoudelijk zingende atomen.

Met het ontwaakte, geestelijke vermogen kunt u dan zonder woorden – door geluidloze spraak – uw gedachten en uw bewustzijn en uw wil overbrengen naar elk deel van de aarde, en daar werkelijk aanwezig zijn, zien wat er omgaat en wat daar plaatsvindt.

Een ander geestelijk vermogen is het ont-

waakte begrip: het vermogen dat u in staat stelt de ene gedachte van de andere, het ene ding van het andere te onderscheiden, uit elkaar te houden. Het is een tweelingzuster van almachtige liefde: want begrip heeft ook dezelfde aard als het hart van het heelal. U heeft het in u. U kunt alle dingen begrijpen als u het ontwikkelt: waarom het gras groeit, waarom er bloesem zit aan de perzikboom, waarom uw medemensen leven, waarom u hier bent, wat de sterren in hun baan u voortdurend toezingen, waarom haat en liefde, nacht en dag, zomer en winter, warmte en kou en alle andere paren van tegengestelden in het heelal bestaan.

Maar het hoogste vermogen, de sterkste kracht van alle als u uzelf heeft gevonden, als u uzelf leert kennen, is dat u in uzelf onbegrijpelijke, prachtige, verheven, onbeschrijflijk grootse mysteriën zult ontdekken; en de meest wonderlijke van alle is de kracht van almachtige liefde, want die is het cement van het heelal, die alle dingen in vaste, ordelijke, samenhangende banen houdt – de hoogste en meest grootse kracht in de natuur; en niets

in de hemelen boven, of op aarde beneden, of in de gebieden onder de aarde, kan haar stuiten of haar doordringende kracht weerstaan. Ze werkt in alles en doordringt alles en wanneer u liefde uitstraalt, wekt u liefde in anderen, want u wordt zelf liefdevol als gevolg van haar uitstralende invloed die voortkomt uit uw eigen hart. Door er één mee te worden – met dat wat u in uw eigen innerlijke wezen bent – wordt u een god, inderdaad een god, want u bent die god in uw diepste innerlijk – een ware zoon van de zon. Het goddelijke in u is een luister, een onbeschrijflijke luister, stralend, schitterend, die onophoudelijk geestelijke energie en kracht uitstraalt.

Om te groeien, te zijn, te slagen, moet u dus die krachten ontwikkelen die door niets kunnen worden weerstaan, die niets en niemand kan tegenhouden, die dag en nacht werken, in de stilte en in de storm, die altijd actief zijn, de hartenkracht van het heelal waarvan u een kind bent. De krachten die u moet ontwikkelen zijn: liefde, intelligentie, mededogen, medelijden, vergiffenis, en de

vruchten daarvan zoals beminnelijkheid, hartelijkheid, zachtaardigheid. Want u kunt deze geestelijke krachten nooit verwerven zolang niet ieder spoor van de zelfzuchtige persoonlijkheid in u is uitgewist; want de natuur staat dat niet toe. De manier om hogere vermogens te verwerven is het opgeven van het persoonlijke dat de werking van die krachten belet.

Daarom zeg ik u: wend u tot de zon in u, neem het koninkrijk der hemelen met geweld, want het is het uwe, het is uw geestelijk erfdeel.

Er zijn gevaren die het pad van de chela omgeven, maar hij leert hoe hij moet handelen om ze te overwinnen. Hij leert begrijpen en dus beseffen dat naarmate hij aan de goden gelijk wordt, hij goddelijke wegen moet volgen. Hij heeft een vrije wil. Omdat hij deze vrije wil bezit, is het zijn dure plicht hem te gebruiken; en als hij hem gebruikt is hij verplicht hem altijd op onpersoonlijke wijze en voor onpersoonlijke doeleinden aan te wenden; en hoe beter de chela dit kan, hoe vlugger hij op het pad vordert. Hoe hoger iemand komt, hoe noodzakelijker het is het ik

steeds meer te vergeten en in harmonie met de natuurwetten te werken.

Wanneer de chela alleen door en met zijn geestelijke natuur handelt, wordt hij één met de natuur en werkt hij dus met haar samen; de natuur beschouwt hem als een van haar scheppers en volgt hem gehoorzaam. Omdat hij met de natuur samenwerkt, komt er geen terugslag van de natuur, en zo stijgt de chela boven karma uit en wordt één met het hart van het heelal, want hij doet niets dat tegen de natuurwet ingaat; en daarom is er geen reactie. Hij werkt met de natuur samen omdat hij één is met de impulsen van zijn eigen hart.

Hoe verder u op het pad van evolutie vordert, hoe voorzichtiger u moet zijn; daarom moet u uiterst voorzichtig zijn met wat u denkt en voelt en doet. U heeft tenminste tot op zekere hoogte geleerd hoe u uw wil moet gebruiken en wat de gevolgen ervan zullen zijn en de natuur stelt u dienovereenkomstig verantwoordelijk. Met elke gedachte die u denkt en iedere daad die u doet, zult u stijgen of dalen; zo is de wet van het heelal. Op ieder

moment van het menselijk bestaan staat u op een tweesprong – naar rechts of naar links.

Houd u niet bezig met de gevolgen. Denk alleen aan uw plicht en doe die goed; maak u geen zorgen over de rest. Dat is de weg van vrede, de weg van geluk, de weg die steeds hoger en hoger leidt.

Een zelfbewust gevoel van persoonlijke of individuele geestelijke superioriteit is een wezenlijk gevaar. Ruk dit gevoel uit uw hart en werp het voorgoed van u af. Het is een bijtende slang die uw innerlijke leven zal vergiftigen. Wees onpersoonlijk!

Want het grootste gevaar is het gevoel van geestelijke trots. Drijf het uit en werk aan uzelf tot u uw hart van zelfzuchtige trots heeft gezuiverd. Begeerte en trots houdt men soms ten onrechte voor intuïtie en het gevoel dat men werkelijk tot iets in staat is.

En toch maakt u vorderingen op het pad door het verlangen om te weten, niet voor uzelf en zelfs niet alleen om kennis in abstracte zin te verkrijgen, maar om onze kennis te leggen op het altaar van dienstbaarheid. Hoe geweldig is de kracht achter deze

gedachte en dit feit! Dit verlangen naar onpersoonlijk dienen zuivert het hart, verheldert het denken en maakt de bewustzijnscentra van het lagere zelf onpersoonlijk, zodat ze zich openen en geschikt worden wijsheid te ontvangen. Dit verlangen is de drijfveer, de stuwkracht, die de discipel verder voert, steeds hoger en hoger.

Alleen het persoonlijke zelf, het lagere zelf, belemmert de vooruitgang. Sta daar eens bij stil! Bedenk dat het de sluiers van het lagere zelf zijn, de zelfzuchtige verlangens, de zelfzuchtige impulsen, de begeerte voor zichzelf te leven en wat te bereiken, die de vooruitgang tegenhouden. Begeer niets! Verlang zelfs niet te slagen! Wees kristalhelder in uw denken, en even onpersoonlijk als de geest die uw oorsprong is.

Verlang niet naar licht; maak u niet druk en bezorgd over uw vooruitgang en verlang zelfs niet ernaar. Vermijd alle emotionele verstoringen, zelfs die van hogere aard. Wees daarentegen beheerst; wees kalm; houd uw denken helder als een bergmeer en laat uw ziel niet door een windvlaag van

lagere gedachten in beroering brengen.

Rustig zijn de plaatsen waar de groei zich voltrekt. Stil zijn de kamers waar het licht het hart binnentreedt. De meest majestueuze processen van de natuur zijn stil, vredig, rustig. Alle groei is rustig en vindt plaats zonder inspanning, in de stilte. Strijd, twist, drukte, gejaag en gehaast, zijn allemaal tekenen van menselijke onvolmaaktheid en van het ontbreken van kennis over de wijsheid van de leer van het hart. De koninklijke weg volgen betekent inderdaad niet te streven. Doe daarom uw werk rustig, doelmatig, moeiteloos. Wees stil en groei; wees geestelijk even actief als uiterlijk rustig. Dan zal uw denkvermogen de gouden glans weerspiegelen van de zon van licht in u, uw innerlijke god. Het enige dat u belet dit licht te ontvangen zijn de omhullende sluiers van het lagere zelf: zelfzucht, egoïsme, boosheid, haat, afgunst en allerlei onwaardige begeerten. De discipel moet worden geleerd deze dingen onder ogen te zien en in zichzelf te doden; doet hij dat niet, dan zullen ze hem doden.

Is het u nooit overkomen dat u aan een

lokkende verleiding weerstand bood, dat u deze overwon en op het verslagen zelf neerkeek, het kwaad dat u vroeger in zijn greep had, en heeft u zich dan niet afgevraagd hoe u ooit het slachtoffer van zoiets minderwaardigs kon zijn?

Verhef uw ziel in kalme gedachten. Liefde zal de vleugels van uw ziel naar uw geestelijke zon geleiden. Streef niet, maar ga niettemin vooruit. Wees niet te zeer eropuit om te slagen; werk niettemin zó dat u slaagt. Laat u niet verblinden door zorgen en uw pas niet vertragen door begeerten; ga niettemin verder, ga vooruit. Leef in vrede.

Verhef uw gedachten; louter uw denken; zuiver uw hart. Een zuiver hart en een leer gierig verstand helpen u overal doorheen. Liefde voor alle wezens en dingen, grote zowel als kleine, vormt een bolwerk, een schutsmuur om u heen, die zo sterk en ondoordringbaar is dat niets uw hart achter die muur van liefde kan bereiken. Baan u een weg met uw wil – het mystieke zwaard – en ga gestaag vooruit.

Uw geestelijke wil is niet alleen een red-

dend schild, maar het is als het ware het zwaard waarmee u zich een weg baant naar zelfoverwinning, en dat betekent naar vrede en wijsheid, liefde en geluk.

Zie de waarheid vóór u: een leergierig verstand, een open geest, een ongesluisde geestelijke visie, het aanschouwen van de waarheid, een ontwaakte en actief geworden geestelijke wil, zodat u *in de eerste plaats* meester wordt *over uzelf* en u over een volmaakte zelfbeheersing beschikt, en zelfs de elementalen en de elementaren uit de astrale wereld u op geen enkele manier kunnen beheersen. Ken uzelf, beheers uzelf, dan zult u een meester over het leven zijn.

U kunt uw innerlijke, geestelijke leven niet genoeg bestuderen. Het is vol waarheid, almachtige liefde, mededogen, medelijden, en al die elementen in het heelal die door middel van het denken en het hart van de mens welwillendheid, broederschap, zachtvaardigheid oproepen en al wat goed en hoogstaand wordt geacht. Deze studie van ons geestelijke wezen leert ons dat we ons een weg moeten banen door de omhullende slui-

ers van het lagere zelf en moeten doordringen tot het goddelijke, de innerlijke god, die het hart van het hart van ieder van ons is. Als we dat verheven doel hebben bereikt, zullen we de drang voelen ons om te keren om, zoals de verheven boeddha's van mededogen deden die terugkeren op het pad, onze medemensen te helpen die achter ons aan komen. Dat is de daad van mededogen die door alle ware geestelijke verlossers van de mensheid wordt volbracht.

7

De boeddha's van mededogen

De boeddha's van mededogen

Het zijn de Groten, de meesters van het leven, die het pad verlichten, zelfs het begin ervan, en hun licht wordt met iedere stap helderder. Het schijnt voortdurend; en alleen de donkere wolken in het denken van de mens sluiten het buiten. Zij zijn de boeddha's van mededogen.

Een boeddha is iemand die de evolutionaire levensladder trede voor trede, de ene na de andere, heeft beklommen en zo het boeddhaschap heeft bereikt, en dat wil zeggen dat een mens zijn geestelijke en intellectuele potentieel ten volle heeft ontplooid, en dit alles heeft volbracht door eigen, doelbewuste en zelfgeleide inspanningen op de lange evolutieweg in het verleden. Hij is een 'ontwaakte', iemand die het goddelijke openbaart dat de kern van de kern van zijn eigen wezen is.

De boeddha's van mededogen zijn de edelste bloemen van de mensheid. Het zijn mensen die door eigen inspanning van menselijk bijna goddelijk zijn geworden; en dat deden ze door het licht dat in hen besloten is, het licht van de innerlijke god, uit te stralen en zichtbaar te maken door de menselijke natuur, de menselijke ziel van de mens. Door opoffering en het opgeven van alles wat laag en verkeerd, onedel, verachtelijk en zelfzuchtig is, door het ontsluiten van de innerlijke natuur, zodat de god in ons zijn licht kan doen schijnen – met andere woorden, door zelfgeleide evolutie – zijn ze van gewone mensen god-mensen geworden, mens-goden, menselijke godheden.

Ieder mens is een ongeopenbaarde boeddha. Ieder mens heeft in zijn innerlijke constitutie niet alleen de hemelse boeddha, de dhyāni-boeddha, die zijn innerlijke god is, maar ook zijn hogere ego dat, als het op aarde als mens tot uitdrukking komt, de mānushya-boeddha of menselijke boeddha is. Gewone mensen kunnen de krachten van hun hogere, geestelijke wil of ego niet volle-

dig manifesteren, omdat gewone mensen te grofstoffelijk zijn; ze zijn als voertuigen nog niet voldoende etherisch geworden. Ze leven te veel op de gebieden van het materiële bestaan. Ze zijn emotioneel; ze zijn persoonlijk en dus begrensd, beperkt.

Ieder mens is een nog niet tot uitdrukking gekomen boeddha. Zelfs nu is hij uw hogere zelf, in u en boven u en uw hogere zelf is een boeddha; en naarmate de eeuwen verstrijken en u het zelf overwint om het grotere zelf te worden, nadert u met elke stap steeds dichterbij de 'slappende' boeddha in u. Toch is het in werkelijkheid niet de boeddha die 'slaapt'; u bent het die slaapt op het bed van de stof, die boze dromen droomt, teweeggebracht door uw begeerten, door uw verkeerde denkbeelden, door uw egoïsme, door uw zelfzucht – waardoor zich dikke en zware sluiers van persoonlijke aard om de innerlijke boeddha vormen.

Want dit is het geheim: de boeddha in u slaat u gade. Uw eigen innerlijke boeddha heeft, mystiek gesproken, zijn oog op u gericht. Zijn hand reikt bij wijze van spreken

vol mededogen omlaag naar u; maar u moet omhoog reiken en die hand grijpen door uw eigen wil en aspiratie en zonder hulp – u, het menselijke deel van u – moet de hand vastpakken van de boeddha in u.

Een vreemde beeldspraak? Ga dan eens na wat een mens is: een god in zijn hart, een boeddha die deze god omsluit, een geestelijke ziel die de boeddha omsluit, een menselijke ziel die de geestelijke ziel omsluit, een dierlijke ziel die de menselijke ziel omsluit en een lichaam dat de dierlijke ziel omsluit. De mens is dus tegelijk één en veel meer dan één.

Wanneer een mens alles heeft geleerd wat de aarde hem kan leren, is hij goddelijk en keert niet meer naar de aarde terug – met uitzondering van die mensen die een hart hebben dat zo vol is van de heilige vlam van mededogen dat ze in de school van de aarde blijven die ze allang zijn ontgroeid en waar ze zelf niets meer kunnen leren, met het doel hun jongere, minder ontwikkelde broeders te helpen. Die uitzonderingen zijn de boeddha's van mededogen.

Daarnaast zijn er zeer hoogstaande mensen, zeer heilige mensen, in elk opzicht zeer reine mensen, die over een grote, veelomvattende en diepe kennis beschikken en die op een hoog geestelijk peil staan; maar in plaats van de roep van almachtige liefde te volgen om terug te keren en hen te helpen die minder ver zijn gevorderd, gaan ze, wanneer ze het boeddhaschap bereiken, verder in het bovenaardse licht – ze gaan door en treden de onbeschrijflijke gelukstoestand van nirvāṇa binnen – en laten de mensheid achter zich. Dat zijn de pratyekaboeddha's. Al zijn ze zeer verheven, ze staan toch niet op één lijn met de onvoorstelbare majesteit van de boeddha's van mededogen.

De pratyekaboeddha, hij die het boeddhaschap voor zichzelf bereikt, doet dat echter niet uit zelfzucht, doet dit niet alleen om het persoonlijke zelf te bevredigen en hij berokkent anderen geen schade; deed hij dat wel, dan zou hij zelfs nooit zijn eenzame boeddhaschap kunnen bereiken. Maar hij doet het door de verheven impulsen van zijn wezen te volgen en verwerft als het ware automatisch

nirvāṇa. Niettemin laat hij de wereld, geknecht in de boeien van de stof en door hem vergeten, achter zich.

De pratyekaboeddha concentreert zich op één ding – de eigen vooruitgang naar een geestelijk doel. In zekere zin is het een edel pad maar, al is het sneller, het is in wezen een zelfzuchtig pad, en de karmische annalen zullen diepere sporen tonen, die uiteindelijk moeten worden uitgewist, dan die van de ander die streeft naar het geestelijke leven en daarbij het pad van volkomen zelfverzaking volgt, en zelfs alle hoop op eigen vooruitgang opgeeft. Laatstgenoemde weg is natuurlijk verreweg de edelste, maar een tijd lang is hij veel langzamer, en moeilijker om te volgen. Het doel is veel moeilijker te bereiken; maar wanneer het is bereikt, gaat de beloning alle beschrijving te boven. Het is tijdelijk een langzamer pad, maar een volmaakt pad.

Het begrip pratyekaboeddha is een wonderlijke paradox – de term *pratyeka* betekent ‘ieder voor zich’. De geest van ‘ieder voor zich’ is echter precies tegenovergesteld aan de geest die heerst in de orde van de boed-

dha's van mededogen, want de geest die in de orde van mededogen heerst is: geef uw leven op voor al wat leeft.

De 'in afzondering levende' weet dat hij de geestelijke glorie niet kan bereiken als hij niet het geestelijke leven leidt, als hij niet zijn geestelijke natuur ontwikkelt, maar omdat hij dat alleen doet om voor zichzelf geestelijk voordeel te behalen, een geestelijk leven te bereiken, is hij een pratyekaboeddha. Uiteindelijk leeft hij *voor zichzelf!* Er is een persoonlijk verlangen, de persoonlijke wens vooruit te komen, tegen elke prijs zijn doel te bereiken; terwijl hij die tot de orde van de boeddha's van mededogen behoort de blik wel op hetzelfde doel heeft gericht, maar zich vanaf het begin oefent zichzelf volkomen te vergeten. Dat is natuurlijk een veel zwaardere opgave en de beloning is vanzelfsprekend daarmee in overeenstemming.

De tijd komt dat de pratyekaboeddha, hoe heilig hij ook is, hoe edel in zijn streven en zijn ideaal, een toestand van ontwikkeling bereikt waarin hij op dat pad niet verder kan gaan. Maar hij daarentegen die zich vanaf het

begin met de hele natuur en met het hart van de natuur heeft verbonden, bestrijkt een voortdurend groter wordend arbeidsterrein, omdat zijn bewustzijn zich uitbreidt en dat terrein vult; en dit zich verruimende gebied is eenvoudig onbegrensd omdat het de grenzeloze natuur zelf is. Hij wordt volkomen één met het geestelijke heelal; terwijl de pratyekaboeddha slechts één wordt met een bepaalde lijn of stroom van evolutie in het heelal.

De pratyekaboeddha verheft zich tot het geestelijke gebied van zijn eigen innerlijke wezen, wikkelt zich daarin en gaat bij wijze van spreken slapen. De boeddha van mededogen verheft zich, evenals de pratyekaboeddha, tot de geestelijke gebieden van zijn eigen innerlijke wezen, maar stopt daar niet, omdat hij zich blijft ontplooien en één wordt met het Al; of hij probeert dat en wordt dat tenslotte ook.

De boeddha van mededogen is iemand die, na alles te hebben overwonnen, alles te hebben verdiend, het recht op kosmische vrede en geluk te hebben verworven, dit opgeeft om terug te kunnen gaan als een

zoon van het licht en de mensheid en feitelijk al wat leeft te helpen. De pratyekaboeddha gaat verder, hij treedt de onuitsprekelijke gelukzaligheid van nirvāṇa binnen en blijft daar een eon of een miljoen eonen, afhankelijk van de omstandigheden; de boeddha van mededogen echter, die alles uit mededogen heeft opgegeven omdat zijn hart zo van liefde is vervuld, zet zijn ontwikkeling voort. Daarom komt eens de tijd dat de boeddha van mededogen, hoewel hij alles heeft opgegeven, ver voorbij de toestand is gevorderd die de pratyekaboeddha heeft bereikt; en wanneer de pratyekaboeddha te zijner tijd uit de nirvāṇische toestand tevoorschijn treedt om zijn evolutiereis te vervolgen, zal hij zich ver achter de boeddha van mededogen bevinden.

Het zelf, het persoonlijke, het zelfzuchtige, zijn precies de dingen die de boeddha's van mededogen proberen te vergeten, te overwinnen, te boven te komen. Het persoonlijke zelf moet overgaan in het individuele zelf, dat zich daarna in het universele zelf moet verliezen.

Ze worden boeddha's van mededogen genoemd omdat ze zich één voelen, en in hun verdere groei zich meer en meer één voelen met al wat is, tot hun bewustzijn zich tenslotte verenigt met het heelal en eeuwig en onsterfelijk leeft omdat het één is met het heelal. De dauwdruppel vloeit in de glinsterende zee – zijn oorsprong.

Omdat de boeddha's van mededogen in hun hart de drang van almachtige liefde voelen, gaan ze gestaag vooruit naar steeds grotere hoogten van geestelijke verwerkelijking; dat komt omdat ze het voertuig van universele liefde zijn geworden. Omdat onpersoonlijke liefde universeel is, breidt hun hele natuur zich uit in overeenstemming met de universele krachten die door hen heen werken.

Streef niet ernaar heilig te worden voor uzelf. Streef ernaar heilig te worden zoals anderen streven heilig te worden, maar alleen om uzelf voor anderen te vergeten. Liefde zoekt nooit zichzelf voor zichzelf. Liefde probeert altijd te geven. Liefde is de eerste stap op de weg omhoog. Ze is alle tussenliggende stappen en ook de laatste, als er al een laatste

is. Liefde is ook de laatste en hoogste inwijding op aarde – onpersoonlijke liefde, want die liefde is goddelijk.

Mahātma's zijn nog geen boeddha's. Een boeddha is een mahātma van de hoogste graad. Een mahātma is iemand die zelfbewust is geworden in het geestelijke deel van zijn constitutie, terwijl een boeddha iemand is die zelfbewust is geworden in het goddelijk-geestelijke deel van zijn constitutie.

De meesters zijn mensen, al zijn ze hoog verheven mensen, en daardoor zijn ze ons zo na en zo dierbaar. Ze staan één trede hoger dan de gewone mensheid. Ze zijn zielmensen in een menselijk lichaam, ze hebben gevoel zoals mensen, begrijpen menselijke ellende en menselijke zorgen, ze weten wat menselijk falen en menselijke zonde zijn en hebben dus een menselijk hart dat door teder mededogen en medelijden wordt bewogen. Ze kennen ook de behoefte, wanneer daartoe aanleiding bestaat, aan een sterke en leidende hand. Ze zijn broeders, teder en groot van hart, met schitterende, geestelijke en verstandelijke krachten en vermogens.

'Diamanthart' is de term die wordt gebruikt als men over de mahātma's spreekt; deze term heeft een symbolische betekenis die doelt op het kristalheldere bewustzijn dat het lijden van de wereld weerspiegelt, dat de roep om hulp ontvangt en weerkaatst en dat ook de boeddhaluister in het hart van elke worstelende ziel op aarde weerspiegelt; maar dat toch zo hard is als diamant voor elk beroep dat de persoonlijkheid erop doet, het persoonlijke zelf, en in de eerste plaats de persoonlijke natuur van de mahātma zelf.

Zou een mahātma zijn fysieke lichaam verlaten en in zijn andere beginselen leven, dan wordt hij in feite een *nirmāṇakāya*, die leeft in de aurische sfeer van de aarde en onzichtbaar werkt voor de mensheid om zo een van de levende stenen te worden in de beschermende muur.

Een *nirmāṇakāya* is een volledige mens, in het bezit van alle beginselen van zijn constitutie, behalve het *liṅgaśarīra* en het daarmee samenhangende fysieke lichaam. Hij leeft op het bestaansgebied dat direct boven het fysieke gebied ligt en hij doet dat met het

doel mensen tegen zichzelf te beschermen door met hen te zijn en voortdurend gedachten in te prenten van zelfopoffering, zelfvergetelheid, van geestelijke en morele schoonheid, wederzijdse hulp, mededogen en medelijden. Zo vormt hij een van de stenen in de beschermende muur die de mensheid onzichtbaar omringt.

De meeste mahātma's bereiden zich erop voor boeddha's van mededogen te worden en dus de nirvānische toestand op te geven.

De ware boeddha van mededogen geeft nirvāna voor zichzelf op om de wereld te helpen, want hij is geïncarneerd mededogen. Hij leeft eonenlang, werkt voor al het bestaande, nadert gestaag het goddelijke door eigen inspanning en zelfgeleide evolutie; en juist deze volledige zelfopoffering van de mens, de hoogste en verhevenste die men zich kan voorstellen, maakt een boeddha tot een zo heilig en verheven wezen.

Een boeddha staat zelfs nog hoger dan een avatāra, want een boeddha is een zelfgewilde incarnatie van wijsheid en mededogen, medelijden, liefde en zelfvergetelheid. Als

zonen van de zon brengen de boeddha's licht, waar ze ook komen. Ze blijven de eeuwen door aanwezig en vormen een schutsmuur om de mensheid; ze beschermen haar tegen kosmische gevaren, gevaren die niemand, behalve hoge ingewijden, kent. De heiligsten zijn de boeddha's.

Bij het onderscheid tussen de pratyekaboeddha en de boeddha van mededogen speelt het element van de weloverwogen keuze die ieder eens moet doen een rol.

Welk pad slaat u dan in, het pad van de boeddha's van mededogen of het pad van de pratyekaboeddha's? Beide zijn verheven; beide voeren naar hoogten van geestelijke glorie – het ene is het pad van mededogen, het goddelijke pad; het andere, het pad van persoonlijke rust, volmaakte vrede, geluk en een leven in het goddelijke. Eens moet u die keuze doen. Maar al houdt dat besluit, het kiezen van de weg van onzelfzuchtigheid en medelijden en onpersoonlijke liefde voor alle anderen en voor alle wezens, u tijdelijk in de gebieden van de illusie, van de stof, tenslotte zal het u langs een weg, een veel directere

weg dan iedere andere, naar de kern van de kern van het universele hart leiden; want u heeft dan gehoor gegeven aan het onpersoonlijke gebod van kosmische liefde en dat betekent dat u zich bewust met het goddelijke heeft verbonden.

Als men voor zichzelf *nirvāṇa* verkiest, kan dat als een soort gesublimeerde geestelijke zelfzucht worden beschouwd: want de poging om *nirvāṇa* alleen voor zichzelf te bereiken is een uitsluitend individueel verlangen zich van het gemanifesteerde leven te bevrijden, zich af te zonderen in volkomen vrede en volslagen geluk, in zuiver bewustzijn, zonder zich om iets anders te bekommeren.

Hoe geheel anders is de leer van de Boeddha: 'Kan ik volslagen gelukkig zijn zolang één enkel mensenhart krimpt van pijn?' De gedachte daarachter is, geef mij liever het lijden van het persoonlijke bestaan, zodat ik anderen kan helpen en troosten, in plaats van het zuiver zelfzuchtige geluk van het individuele *paranishpanna* te verwerven.

Waar is de zon van mededogen en medelijden, van zelfvergetelheid en vrede? Wordt

de ziel niet geroerd door mededogen en medelijden?

Mededogen is geworteld in liefde. En harmonie en liefde zijn in de kern hetzelfde. Haar aard, haar wezen brengt met zich mee dat elk deel voelt wat elk ander deel ondergaat; en in haar hogere vorm, wanneer ze tot uitdrukking komt in het menselijk hart, noemt men haar mededogen.

De ware aard en structuur van het heelal, zijn wezenskenmerk, is mededogen, want mededogen wil zeggen 'meevoelen', en het heelal is een organisme, een groots en machtig organisme, een organisme dat schijnbaar zonder grenzen is en dat men ook universeel leven-bewustzijn zou kunnen noemen.

Mededogen is de hoogste wet van het hart van de natuur. Het betekent één worden met het goddelijke heelal, met het universele leven en bewustzijn. Het betekent harmonie; het betekent vrede; het betekent geluk; het betekent onpersoonlijke liefde.

Sluit uw ogen niet voor de nood van anderen als u deze verheven visie heeft, maar stel uw leven in dienst van al wat is, zoals de

boeddha's van mededogen dat doen, door eerst uzelf – onpersoonlijk, niet persoonlijk – te verheffen, zodat u anderen kunt helpen het goddelijke licht te zien.

Is er iets zo mooi, zo verheven, zo edel, als troost geven aan gebroken harten, licht brengen aan hen die in duisternis verkeren, de mens leren hoe lief te hebben, hoe lief te hebben en te vergeven?

Vrede aan de mensen brengen, aan hen hoop geven, licht schenken, hun de weg tonen uit de ingewikkelde doolhof van het fysieke bestaan, onze medemensen weer de werkelijkheid doen beseffen van hun eigen essentieel goddelijke aard – is dat geen verheven taak?

Index

Index

- Absolu(u)t(e)
dood is, slaap 57, 59
einde bestaat niet 55
- Activiteit
pad van 6
- Afgescheidenheid
gevoel van, wortel van
alle kwaad 95
ketterij van 91-108
- Al, het 5, 7, 17, 21, 29, 83,
97, 131, 166
- Allerhoogste, het 83
- Altaar van dienstbaarheid
150
- Angst (*zie ook* vrees) 118-20
de Groten kennen geen
119
overwinnen door u
grootse en moedige
daden voor de geest te
roepen 118-9
- Asceet, zogenaamde 13
- Ascetisme, dwaas 12
- Aspirant
keuze die elke, wacht vii
wordt gesteund door
liefde van gids 130
- Astraal/astrale
krachten 134
levensatomen 52
vitaal-, beginsel 75
vitaal-, voertuig 74-5
voertuig 129
wereld 154
- Astraal-fysieke bewustzijn
57
- Atomen
zingende 144-5
- Aura 114
- Aurische
atmosfeer om ieder mens
132
sfeer van de aarde 170
- Avatāra
boeddha staat hoger dan
171

- Beheersen
   leer het denken te 27
- Beloning
   onpersoonlijke liefde
     vraagt geen 118
   voor edel werk 50
   voor werk van zelfver-
     getelheid 102, 164-5
- Beproeving(en) 39-41
   met succes doorstaan 41
- Bergtoppen
   van de geest 20
   van het mystieke oosten
     3
   van Olympus 18
   van uw natuur 45
   verre 18
- Beroep doen
   op diamant door per-
     soonlijkheid 170
   op innerlijke kracht 123
   op kern van uw natuur
     112
   op mensen door religies
     102
- Berouw
   verlies geen tijd aan 141
- Beschermmuur
   om de mensheid 171-2
- Bhakti mār̥ga 6
- Bidden
   aspiratie is 131-2
- Binnenwereld
   sleutel tot de grootse 64
- Boeddha(?s) 136, 161-2,
   169, 171-3
   definitie 159
   dhyāni- 160
   hemelse 160
   innerlijke 19, 161-2
   levende 80, 88
   mahātma's zijn nog geen
     169
   mānushya 160
   mens is ongeopenbaarde
     160-1
   menselijke 160
   onpersoonlijke 5
   pratyeka- 163-7, 172
   slapende 161
   staat hoger dan avatāra
     171
   van mededogen 155,
     157-175
   zelfgewilde incarnatie
     van wijsheid, enz.
     171
- Boeddhaluister 111, 124,
   170
- Boedddhaschap 82, 159, 163

- Boosheid
 slecht karma door 139
- Brāhmaṇa 6vn
- Broeders
 helpen van jongere 162
 we zijn verantwoordelijk
 voor onze 103-4
- Broederschap
 de natuur vraagt van alle
 mensen 105
 geestelijke krachten oefen-
 en door 108
- Bron(nen) van
 inspiratie 47, 95
 kracht 21
 onsterfelijke liefde 79
 wijsheid 21, 28, 47
- Buddhische luister 29, 88,
 138
- Chela('s) 135-41, 148-9
 geven zichzelf 136
 hebben gelofte afgelegd
 het zelf op te geven
 voor de wereld 135
 verruult duisternis voor
 licht 141
- Chelaleven 136
- Chelapad 125-55
- Chelaschap 136
- Chelaschap (vervolg)
 betekent opgeven van
 pijn, verdriet, boos-
 heid, begeerte en
 zelfzucht 138
 of leerlingschap 135
- Christos-geest 29
- Christus
 de, in de mens 19
 mens zal levende, zijn 88
 onpersoonlijke 5
 opgestane 88
 pad van de christussen
 136
 u wordt de, in u 19
- Christusgeest 124
- Christuslicht 88, 111
- Concentratie
 denken richten op een
 bepaald onderwerp
 133
 op één doel 134
- Demonen
 van de lagere natuur 43
- Denkbeeld(en)
 verheven 8, 78, 132
 verkeerde 161
- Denken
 leer het, te beheersen 27

- Denkvermogen
 lichaam is werktuig van
 13
 u moet uw, oefenen 13
- Devachan 55
- Devachanische ervaringen
 59
- Dhyāni-boeddha 160
- Diamanthart
 mahātma's worden,
 genoemd 170
- Dienaar van zijn mede-
 mensen 134-5
- Discipel 37, 127, 132, 134,
 151-2
 band tussen leraar en 127
- Dogmatisme
 van starre opvattingen 99
- Dood
 door de, komen we in
 een andere levensfase
 55
 en slaap zijn broeders 57
 is absolute slaap 57, 59
 is geboorte 30
 is verandering 55
 komt als barmhartige
 engel 30
 slaap is onvolledige 57,
 59
- Dorst naar stoffelijk leven
 66-7
 trishṇā of taṇhā of 66
- Droom/dromen 56-8, 61-2,
 161
- Duisternis
 chela verruilt, voor licht
 141
 licht brengen aan hen die
 in, verkeren 175
- Eenheid
 heelal berust op 106
 in de natuur 95
 liefde en 112, 116-7
 met het Al 97
- Eeuwige
 leven 20
 Moeder 29
 pelgrim 68, 81
 pelgrimstocht van de ziel
 80-1
- Eeuwigheid
 mens is eeuwigheids-
 pelgrim 71
 mens-plant van de 74
- Egocentrische zienswijze
 tegenover onpersoonlijke
 visie 101
- Egoïsme 101, 152, 161

- Egoïsme (vervolg)
 ik-gevoel 86
 lelijk 99
 ziekte geneest ons van 33
- Eindige
 alleen het, lijdt/heeft lief/
 leert 38
- Elementalen 154
- Elementaren 154
- Esotericus 136
- Esoterisch(e)
 leven 130, 135
 training 94, 131
- Ether(s) 67, 87
- Etherisch(e)
 aard 68
 -materiële rijken 82
 stof 82
 substantie 51-2, 76
 voertuig 74, 77
 werelden 75, 143
- Ethiek
 betekent harmonie in ons
 bewustzijn en denken
 107
 praktische regel van 40
- Evolutie
 doel van 85
 geestelijke 100
 inwijding is versnelde 10
- Evolutie (vervolg)
 naar buiten brengen van
 wat binnenin is 73, 85
 zelfgeleide 85, 160, 171
- Gedachtebezinksels 42
- Gedachten
 als onhandelbare
 paarden 44
 demonen van de lagere
 natuur 43
 disharmonische 43
 verhef uw 153
 zijn wezens 51
- Gedachtezaden 34, 36
 zaaien van 49
- Geduld
 ziekte leert ons 33
- Geest
 of monade 77-9, 81
- Geheime leer 10
- Gelijkmoedigheid
 verdraag onrecht met
 139
- Gelofte
 chela's hebben, afgelegd
 het zelf op te geven
 voor de wereld 135
- Geloof
 verlossing door 6-7

- Geluidloze
 signalen 87
 spraak 145
- Gelukzaligheid van nirvāṇa
 167
- Genot en pijn 136
- Geven
 chela's, zichzelf 136
 om anderen 48
- Gevolg
 oorzaak en (*zie ook*
 karma) 49
- Geweld
 neem koninkrijk der
 hemelen met 148
- Gewoonte
 zaai een daad en u oogst
 een 104
- God
 door almachtige liefde
 wordt u een 146-7
 innerlijke 8-9, 14-6,
 69-89, 95, 129, 160
- Goddelijke energieën
 geef ruim baan aan 121
- Goddelijke, het
 zal voor u strijden 17
- Goden
 bestuurders en heersers
 van het heelal 9, 40, 87
- Goden (vervolg)
 gelijk worden aan de 148
 mens, kind van de 27
 mens, medewerker van
 de 84
 mens, verwant aan de 73,
 87
 pad naar de 6, 18, 46
 roepen ons voortdurend
 87
 zich onderhouden met
 de 87
- God-zaad of monade 50
- Goed en kwaad
 betrekkelijk 34
- Groei
 alle, is rustig 152
 alle, komt van binnenuit
 131
 geestelijke 101-2, 139
 groei te horen als muziek
 145
 innerlijke 16, 26
 is beweging 145
 rustig zijn de plaatsen
 waar de, zich voltrekt
 152
 voltrekt zich stap voor
 stap 10
 wees stil en, 152

- Groten
brachten verheven
denkbeelden 8
kennen geen angst 119
verlichten het pad 159
volgen steile weg 5
zoeken stilte van het hart
29
- Haat 120, 122
kan onpersoonlijke liefde
niet stuiten 120
overwin, door liefde
120
- Halfgod 18
- Handelen
als een god 15
harmonieus 107
juist 105
met zijn geestelijke
natuur 149
- Hart
leer van het 10, 152
van de dingen is hemelse
vrede en liefde en
schoonheid 41-2
van het heelal is de kern
van u 68
- Hartstocht(en) 33, 53, 98,
139
- Heelal(len)
belangrijkste wet van het
heelal is zelfvergetel-
heid 94
een groots organisme
174
ook, hebben hun weder-
geboorte 64
uiterlijke, schaduw van
iets onzichtbaars 103
waarin u leeft, beweegt
en uw bestaan heeft 11,
83, 116
- Heiligdom, innerlijke 47
- Heilige Schrift 60
- Helderhorendheid 144-5
- Helderziend
geestelijk 142
geestelijk en intellectueel
118
liefde is 124
- Hemelen
koninkrijk der 13, 148
- Hemelwereld
ervaringen in de 59
- Herinnering
aan eonen die achter ons
liggen 71
aan ons geestelijk thuis
3-4, 77

Hpho-wa 143

‘Ik’, ‘mij’ en ‘mijn’
afgescheidenheid van 95,
99
persoonlijke liefde en
115

Illusie
gebieden van 172
māyā als materie is een
93
van uw verbeelding 45

Inwijding(en)
komt van binnenuit 131
onpersoonlijke liefde is
hoogste 169
opent nieuwe ervarings-
gebieden 128
verkorten evolutieweg 10
weg van 5

Inzicht 35, 94, 122, 139,
142

Jñāna mārga 7

Karma
chela stijgt uit boven 149
legt verantwoordelijkheid
op voor zaaien
gedachtezaden 49-50

Karma (vervolg)
natuur beheerst door 49
slecht, door boosheid of
hartstocht 139
van chela 137
van wat u van uzelf
maakt 63
zaden van onuitgewerkt
37

Karma mārga 6
Karmische
aansporing 39
pratyekaboeddha in,
annalen 164
prikkel 39
taken van ons, leven 56
zaden van het lot 37

Kennis
door oefening van
geestelijke krachten
108
is het kind van liefde-
volle daden 107
van de mysteriën 107-8
van uw innerlijke zelf 82
zelf- 8

Ketterij van afgescheiden-
heid 91-108

Keuze
die elke aspirant wacht vii

- Keuze (vervolg)
tussen twee paden 172
- Koninklijke weg 152
- Koninkrijk der hemelen
13, 148
- Krachten
innerlijke, vrijmaken 35
verspil uw, niet 45
van het heelal 97-8
- Kshatriya 6vn
- Kwaad
afgescheidenheid wortel
van alle 95
chela's betugelen het
135
dat u vroeger in zijn
greep had 153
goed en, betrekkelijk 34
zelfzucht wortel van alle
96
- Layacentrum
menselijk zaad is 75
- Leer
geheime/verborgen 10
van de Boeddha 173
van het hart 10, 152
van het oog 10
- Leermeesters
lijden en pijn zijn 39
- Leren
alles wat is, is een gele-
genheid om te 38
- Leven(s)
alle wezens geworteld in
het ene 113
universele 11, 19, 80, 174
vorig/vroeger/vooraf-
gaand(e) 31, 34, 36, 60,
63, 65-6, 77
- Levensatomen 51-2
atomaire wezens 51
- Levensdraad/levenskoord
zilveren 59-60
- Levensfase
door de dood komen we
in een andere 55
- Lichaam
fysieke, is belichaamd
lied 144
onverantwoordelijk
werktuig van uw
denkvermogen 13
slechtheid zit niet in 13
weerspiegelt wat u bent 43
- Liefde
almachtige 103, 108, 113,
146, 154, 163, 168
beschermende kracht
112, 140

- Liefde (vervolg)
 cement van het heeal
 109-24
 die hele mensheid omvat
 vii
 eigen- 95
 goddelijke 121
 heilige 76
 is de grote
 aantrekkingskracht 113
 kent geen grenzen in tijd
 en ruimte 112
 kosmische 173
 mededogen is geworteld
 in 174
 onoverwinnelijke kosmi-
 sche krachten en 118
 onpersoonlijke 113-4,
 116-8, 120, 168-9, 172,
 174
 onsterfelijke 79, 86
 onzelfzuchtige vii
 persoonlijke 113-6
 straal van persoonlijke,
 zwak 113
 universele 168
 volmaakte 43, 118
 ware 114, 116
 zuivere 12
 Liefdevol(le) daden 108
- Liefdevol(le) daden (vervolg)
 kennis is het kind van
 107
- Liṅgaśarīra
 nirmāṇakāya leeft zonder
 fysiek lichaam en 170
- Lot
 karmische zaden van het
 37
 schepper van uw eigen
 45, 65
 wedergeboorte vloeit
 voort uit het 63
 uw toekomstige, maakt u
 zelf 63
 zaai een gewoonte, oogst
 een 104
 oogst een goddelijk 105
- Macht over uzelf 28
- Mahātma('s) 169-70
 bereiden zich voor boed-
 dha's van mededogen
 te worden 171
 boeddha's zijn, van
 hoogste graad 169
 diamanthart 170
 in ieder mens is een 138
 zijn nog geen boeddha's
 169

- Mantra 141
 Mānushya boeddha 160
 Mārga (of pad) 6-7
 Māyā 93
     valse licht van, is
     bedrieglijk 93
 Mededogen
     boeddha's van 155,
     157-75
     daad van 155
     geest van 134
     geïncarneerd 171
     geworteld in liefde 174
     hoogste wet 174
     meester van 127
     orde van 165
     pad van 172
     vlam van 162
     vreugde van 131
 Medewerker(s)
     van de goden 84
     van het lot 35
 Meditatie/mediteren 133-4
 Meester(s)
     innerlijke 131, 138
     over gedachten 46-7
     over het leven 154
     over uzelf 154
     van het leven 159
     van mededogen 127
 Meester(s) (vervolg)
     zijn mensen 169
 Meesterschap 136
 Mens
     krijgt wat hij zelf is 11
     scheppend centrum 51
 Menselijk zaad
     is layacentrum 75
     komt uit etherische
     werelden 75
     mens begint als 74
 Mensheid
     beschermende muur
     rond 171-2
     bloemen van de 160
     leef om, van dienst te
     zijn 94, 105, 108, 139
     liefde die hele, omvat vii
     nirmāṇakāya werkt
     onzichtbaar voor de
     170
     verlossers van de 155
 Moeder, Eeuwige 29
 Monade
     geest of 77-9, 81
     of god-zaad 50
 Muziek der sferen 144
 Mysteries/mysteriën
     achter de dood 30
     grootse 146

- Mysteries/iën (vervolg)
   hogere 107
   in onze medemensen 97
   uit de oudheid 7
   van de oneindigheid 12
   van de universele natuur
     10
   van het heelal 8-9
 Mysteriescholen viii
 Mystieke
   oosten 3, 4, 20, 40
   verborgenheden van uw
     innerlijke wezen 97
   westen 106
   zwaard 153
- Natuur
   beheerst door karma 49
   chela één met 149
   één groot organisme 53
   krachten in 97, 146
   lagere 43, 48, 93
   leven in overeenstem-
     ming met wetten van
     33
   macht over 28
   spreekt tot ziener 26
 Neofieten 10
 Nirmānakāya
   omschrijving 170
- Nirmānakāya (vervolg)
   werkt onzichtbaar voor
     de mensheid 170
 Nirvāṇa 163-4, 167, 171,
   173
 Nirvāṇische toestand 167,
   171
- Olympus 6, 8
 Ongesluerde geestelijke
   visie 12, 100-1, 154
 Onoverwinnelijke kosmi-
   sche krachten 118
 Onpersoonlijk(e)
   boeddha 5
   christus 5
   hogere zelf is 48
   liefde 113-4, 116-8, 120,
     168-9, 172, 174
   worden/werken/dienen
     98-9, 101-2, 105, 139,
     148, 150-1, 174-5
 Onrecht(vaardig) 49, 120,
   122, 139-40
   verdraag, met gelijk-
     moedigheid 139
 Onsterfelijk(e) 76, 168
   energieën 77
   entiteit 80
   geest 77-8, 80

- Onsterfelijk(e) (vervolg)
goden 40
heimwee naar 3
individualiteit 85-6
liefde 79, 86
menselijke ziel noch
sterfelijk noch 76
monade 79
voorwaardelijk 77
- Onsterfelijkheid 87
- Onwetendheid 97-8
veroorzaakt verdriet,
pijn, ziekte 98
- Onzelfzuchtig
wees, en de schatten van
de wereld vallen u ten
deel 44
- Oog
geestes- 67
innerlijke 54, 114, 142
leer van het 10
ongeopende, van de
jeugd 31
ziende 26-7
- Oogst/oogsten 104-5
- Oorzaak en gevolg (*zie ook*
karma) 49, 63
- Oosten 6, 25, 45
mystieke 3, 4, 20, 40
paden bekend in het 6
- Opgeven
chelaschap betekent, van
pijn, verdriet, boosheid
begeerte en zelfzucht
138
het beperkte moeten we
86
menselijke natuur moet
men niet 13
- Opoffering(en) (*zie ook*
zelfopoffering) 19,
160
- Organisme
de natuur één groot 53
het heelal een groots
174
- Ouderdom 29-32
is zegen als voorafgaande
leven goed was 31
- Ouders
u bent uw eigen 63
we zijn de, van onze
tegenslagen 34
- Pad
dat u zelf bent 5, 18
naar de god in u 127
naar de goden 6, 18
naar het hart van het
heelal 1-21

- Pad (vervolg)
 steile en doornige 6,
 130
 stille smalle, van innerlijk
 bewustzijn 17
 twee paden 172
 van chela/leerlingschap
 135, 148
 van de boeddha's en
 christussen 136
 van (geestelijke) evolutie
 78, 100, 149
 van zelfzucht 93
- Paradox(aal) 18, 26, 164
- Paranishpanna 173
- Parnassus 8
- Pelgrim
 eeuwige 68, 81
 eeuwige tocht van de,
 (geestelijke ziel) 80-1
 komt door dood in hoger
 stadium 55
 mens is eeuwigheids-
 pelgrim 71
- Persoonlijke
 vergeet het, zelf 102
 verhef het, tot het
 geestelijke 14
 verwissel het, voor het
 goddelijke 19
- Persoonlijkheid
 belemmert de innerlijke
 god 85
 beteugelen van 98
 dood/vernietig niet de
 14
 vergeten van 15, 101-2
 verhef de 14
- Pijn 37-40, 42, 138
 en genot 136
 loutert 40
 onwetendheid veroor-
 zaakt 98
- Plicht
 denk alleen aan uw 150
 doe uw, tegenover allen
 142
 dure, om vrije wil te
 gebruiken 148
 van discipel 132
- Poort(en)
 dood is, naar hoger
 stadium 55
 Gouden 134
 van de tempel van
 wijsheid 137
 van persoonlijke zelf 89
 van verandering 67
- Praktische
 regel van de ethiek 40

- Praktische (vervolg)
voorschriften voor de
mens 119
- Pratyeka
betekent 'ieder voor zich'
164
- Pratyekaboedha 163-7, 172
leeft voor zichzelf 165
- Proef (*zie ook*
beproeving(en)) 42
- Psychische
beginselen/constitutie/
mens 53, 55, 61
energie/krachten/ver-
mogens 10, 71
- Psychomagnetisch(e) 59,
61-2, 74
- Rājayoga mārga 7
- Rechtvaardig 120, 139
- Reïncarnatie (*zie ook* weder-
geboorte) 55-6, 63, 68, 74
- Reïncarneren 57
- Reïncarnerend ego 60-1
- Rijken
etherisch-materiële 82
lager dan de mens 53
- Ruimte(n)
geen grenzen in tijd en
ruimte 80, 112
- Ruimte(n) (vervolg)
goden in de 46
grenzeloze, is ons thuis 73
kind van grenzeloze 65,
73
kosmische, uw thuis 143
oneindige 85
ruimten der 65
sūtrātman loopt door in
zowel tijd als 74
u bent die kosmische 143
zelfzucht laat geen, voor
uitbreiding en groei 96
zon straalt levensessentie
de, in 52
- Rust
breng uw gedachten tot
46-7
de natuur geeft 58
dood is volmaakte 57
periode van 60, 74, 77
- Samenwerking
heelal/natuur berust op
105-7
met de natuur 149
natuur kent niets anders
dan 95
tussen begrip en gevoel
19

- Samenwerking (vervolg)
van beginselen in complete mens 76
- Schaduw
uiterlijke heelal, van iets onzichtbaars 103
- Schepper
van uw eigen lot 45, 65
van uzelf 104
- Schrift, Heilige 60
- Slaaf van gedachten 47
- Slaap
absolute 57, 59
dood en, zijn broeders 57
is onvolledige dood 57, 59
- Sluier(s)
psychische 114
van de dood 30
van de persoonlijkheid 8-9, 114, 129, 131, 161
van de stof 29, 67, 85
van de tempelkamer 128
van het lagere zelf 151-2, 154-5
- Stem
innerlijke 7
- Stille plaatsen 28
op, ontvangt u licht 28
- Stilte
alle groei vindt plaats in 152
spreek in de, met uw innerlijke god 89
van het hart 29
werken in de 147
- Straal/stralen
glorierijke, van de innerlijke god 14
is weer opgenomen in innerlijke geestelijke zon 58
menselijke ziel is, van de geest 79-80
van innerlijke goddelijke zon 89
van persoonlijke liefde zwak 113
- Strijd tussen het zelf en het zelf 39
- Strijden
het goddelijke zal voor u 17
- Succes
beproevingen met, doorstaan 41
stel u voor dat u, heeft in goede dingen 46
- Sūdra 6vn

- Sūtrātman
 loopt door in zowel tijd
 als ruimte 74
- Sympathie(ën)
 breid uw, uit 121
 machtige stroom van
 117
- Tanḥā (of dorst) 66
- Tegengestelde
 roep het, op van
 negatieve gedachten
 44, 46
- Tempel
 heilige 85
 -kamer 128
 levende 89
 van de heilige geest 43
 van een levende god 14
 van het Allerhoogste 83
 van het heilige in uw
 hart 20
 van het oneindige 84
 van wijsheid 137
 van wijsheid van de
 natuur 12
- Tibet 143
- Tijd
 liefde kent geen grenzen
 in, en ruimte 112
- Tijd (vervolg)
 sūtrātman loopt door in
 zowel, als ruimte 74
- Toewijding
 pad van 6
- Training
 esoterische 94, 131
 hogere vii
 voor meesterschap 136
- Tranen
 ogen door, verblind 137,
 141
 voeten met eigen, wassen
 137
- Trishnā (of dorst) 66
- Trots 150
 geestelijke, grootste
 gevaar 150
- Vaiśya 6vn
- Verandering
 dood is (mooiste) 55, 67
- Verantwoordelijk
 zelf, voor ziekten 34, 44
- Verantwoordelijkheid
 karma legt, op voor
 zaaien gedachtezaden
 49-50
 persoonlijke liefde kent
 geen 115

- Verantwoordelijkheid (vervolg)
 spreek in het volle besef van uw 50
 voor onze broeders 103-4
- Verbeelding(skracht) 45, 78, 119
- Verborgен
 hoeken van uw bewustzijn 47, 97
 leer 10
 oorzaken van wedergeboorte 63-6
 vermogens 72-73
- Verdriet
 loutert 40
 roept u wakker 37
 vrucht van onwetendheid 98
 zelfzuchtige persoonlijke liefde veroorzaakt 116
- Vergeven/vergeving 121-4
 eerste stap omhoog is 121
 van onrecht 49
 ware, eist sterk karakter 121
- Vergeeten/vergeet
 aangedaan onrecht 49
 persoonlijkheid 15, 101-2, 165, 167
- Vergeeten/vergeet (vervolg)
 pratyekaboeddha, de wereld 163-4
 uw lichaam 15
 uzelf voor anderen 168
 van welzijn van anderen 105
- Verlichting
 alle geestelijke, komt van de meester in u 131
 alle, komt van binnenuit 131
 pad van 4, 135
- Verlosser(s)
 geestelijke, van de mensheid 155
 van ieder mens 88
- Verlossing
 door geloof 6-7
 door werken 6
- Verstand
 leergierig 12, 100, 153-4
- Verstandelijk(e) vermogen(s) 10, 18, 31, 94, 169
- Vertrouwen 115
 persoonlijke liefde kent geen 115
 tussen leraar en discipel 127

- Vijand
 onwetendheid is grootste,
 van de mens 98
- Visie
 ongesluisde geestelijke
 12, 100-1, 154
- Visualisatie 44-6
- Vlam
 heilige, opwekken 131
 heilige, van mededogen
 162
 innerlijke 74, 137
 van bewustzijn 54
 van intelligentie 21
- Vlees
 lichaam van, en bloed 67
 voertuig van 30
- Voorstellingsvermogen
 (Stel u voor . . .) 44-6,
 118-9
- Vooruitgang
 boeddha van mededogen
 geeft alle hoop op
 eigen, op 164
 geestelijke 99, 100, 131
 lagere zelf belemmert 151
 pad van geestelijke 135
 pratyekaboeddha
 concentreert zich op
 eigen 164
- Vooruitgang (vervolg)
 starre gedachten hin-
 deren geestelijke 99
 verlang niet naar 151
 zelfzuchtige verlangens
 houden, tegen 151
 zintuigen hinderen 83
- Vrees (*zie ook* angst) 118-9
 volmaakte liefde bant
 alle, uit 118
- Vrije wil 98, 117
 dure plicht om, te
 gebruiken 148
 is goddelijke kracht 97
- Vruchten van
 kosmische harmonie
 102
 onwetendheid 98
 zelfvergetelheid 102
- Vuur
 goddelijke 118
 innerlijke 73, 120
 kosmische 72, 84
 psychische 58
 vonk van centrale 7, 82
- Waarheid
 alleen te kennen door de
 kenner in u 17
 uit de eerste hand 29

- Wedergeboorte (*zie ook*
reïncarnatie)
ook heelallen hebben
hun 64
oorzaken van 63-6
vloeit voort uit het lot 63
- Werelden
etherische 75, 143
geestelijke 81-2, 143
innerlijke 68, 72, 75, 88,
143
onzichtbare 74, 80, 143
- Werken
in harmonie met natuur-
wetten 149
verlossing door 6
voor anderen 105
- Westen
mystieke 106
paden bekend in het 6
- Wet(ten)
kosmische/universele
64-5, 107
mededogen is hoogste
174
van de natuur 33, 49, 95,
98, 112, 149
van het heelal 94, 104,
149
van het zijn 107
- Wet(ten) (vervolg)
wees onpersoonlijk 94,
99
- Wezens
alle, beïnvloeden andere
wezens 103
alle, geworteld in het ene
LEVEN 113
atomaire, of levens-
atomen 51
elk wezen opgebouwd uit
kleinere 106
gedachten zijn 51
geworteld in het inner-
lijke leven 103
van rijken onder de
mens 53
- Wijsheid
pad van 4, 7
tempel van 12, 137
- Wijze(n) 7, 11, 19, 43, 45,
71
- Wil (*zie ook* vrije wil)
lichaam is werktuig van
13
u moet uw, oefenen 13
- Willen
we kunnen niets
bereiken vóór we het
41

- Yoga (*zie rājayoga*)
- Zaad/zaden (*zie ook*
menselijk zaad)
gedachtezaden 49
god-zaad of monade 50
karmische, van het lot 37
van de ziel is geestelijke
straal 80
van het goddelijke 50
van onuitgewerkt karma
37
- Zelf, hogere en lagere 48
- Zelfgenoegzaam(heid)
99-100
- Zelfkennis 8
- Zelfopoffering 9, 79, 171
- Zelfoverwinning 5, 154, 161
- Zelfvergetelheid 18, 87,
105, 112, 116-7, 171,
173
belangrijkste wet van het
heelal is 94
essentie van ware liefde
is 114
helpt in uw geestelijke
groei 101-2
is de manier om het god-
delijke zelf te vinden
18
- Zelfverzaking
pad van 164
ter wille van anderen 112
- Zelfzucht
houdt vooruitgang tegen
151
laat geen ruimte voor uit-
breiding en groei 96
werkt vernauwend 106
wortel van alle kwaad 96
- Ziekte(n) 33-4, 36, 42-4
begin van, in het denken
42
een waarschuwing 33
een zuiveringsproces 33
geneest van egoïsme 33
leert ons geduld 33
onwetendheid veroor-
zaakt 98
uitvloeisel van eigen
handelen 34
zelf verantwoordelijk
voor 34, 44
- Ziekten van de geest
kritiek, pessimisme en
klagen zijn 43
- Ziel
menselijke, noch sterfe-
lijk noch onsterfelijk 76
- Ziener(s) 7, 11, 19, 43, 71

Ziener(s) (vervolg)
beseft verwantschap met
al wat is 26

Zienswijze
egocentrische tegenover
onpersoonlijke 101

Zintuigen
innerlijke 142
uiterlijke 83-4

Zon
stralen van de innerlijke
goddelijke 89
zoon/zonen van de 147,
172

Zoon/zonen
van de zon 147, 172
van het licht 167